★★

Aydınlık

Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ
Kuruluş yılı: 1921

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

SALI 2 EYLÜL 1980
10 LIRA

GÜNÜN KONUĞU **Altan Günalp** (Üniversitelerarası Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanı ve Hacettepe Tıp Fakültesi Öğretim Üyesi)

İki aşamalı sınavı anlatıyor

YARIN: AYDINLIK'TA

● **CHP ve MSP'deki bazı firelere rağmen güvensizlik oylarının güven oylarından fazla olması bekleniyor**

Demirel için karar an'ı

Hükümet Erkmen'i feda edecek mi?

● **Erbakan'ın erken seçim için verdiği süre ise bugün sona eriyor**

● **Erkmen'in kendisi istifa etmeyeceğini söylüyor**

AP'ye yakın kaynaklar ve MSP ise istifa edeceğini ileri sürüyor

ANKARA (ÖZEL)

MSP'nin Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen hakkında verdiği gensoru önergesinin Millet Meclisinde görüşülmesine bugün başlanıyor. AP ve MHP'nin bir engellemeye girişmemesi ya da bunun başarısız olması halinde, görüşmelerin bugün tamamlanması ve sonunda da Erkmen için bir güvensizlik önergesi verilmesi bekleniyor. Bu durumda önerge, üzerinden 24 saat geçtikten sonra yani perşembe günü görüşme açılacak.

Gensoru görüşmelerinin arifesinde bu hareketin doğuracağı sonuçlar henüz açıklık kazanmadı. Ankara çevrelerinde dolaşan görüşler, şöyle özetlenebilir;

1. Başbakan Demirel daha önce İçişleri Bakanı Gülcügil meselesinde olduğu gibi Erkmen'i istifaya zorlayarak hükümeti kurtaracak.

2. Demirel, Erkmen'e verilecek bir güvensizlik önergesine "Erkmen'in hükümetin dış politikasını izlediğini" söyleyerek hükümete yöneltecek.

Ancak Dışişleri Bakanı Erkmen'in daha önce verdiği bir demeçte istifa etmeyeceğini söylemesi birinci ihtimali zayıflatıyor. Bununla birlikte AP'ye yakın kaynaklar ve MSP Erkmen'in istifa ettirileceğini ısrarla ileri sürüyorlar.

Buna karşılık Demirel'in bu gensoruyu hükümete yönelterek, hükümetin düşmesiyle başlayacak ve nasıl çözüleceği konusunda henüz hiç bir belirti olmayan hükümet bunalımından yararlanarak erken seçimi zorlayabileceği de belirtiliyor.

Bu arada CHP ve MSP içinde de çeşitli gerekçelerle güvenoylamasında güvensizlik önergesi verilmesine karşı çıkanlar var. MSP'den Salih Özcan ve Yaşar Göçmen'in de aralarında bulunduğu bir grubun, AP hükümetinin devamından yana oldukları için güvensizlik oyu vermeyecekleri söyleniyor.

CHP'de de İstanbul Milletvekili Haluk Ülman'ın MSP'nin gerekçeleriyle AP hükümetinin düşürülmesine karşı çıktığı ve güvensizlik oyu vermeyeceğini söylediği bildiriliyor.

Ancak bu firelere rağmen güvensizlik oylarının güven oylarından fazla olacağı ve gerekli 226'yı geçeceği hesaplanıyor. Fakat kesin sonuç ancak oylamadan hemen önce belli olacak.

Bu arada erken seçim konusunu görüşmekte olan Anayasa Komisyonu da bu sabah toplanarak alt komisyonun Anayasaya aykırılık önergesini okumaya devam edecek. Önceki gün Trabzon'da bir basın toplantısı yapan MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan bugünün son gün olduğunu, bugün erken seçim kararı alınmadığı takdirde hava şartlarının elverişsizliği nedeniyle erken seçime karşı çıkacaklarını açıklamıştı. Oysa komis-

(Devamı S. 6 Sü. 5'te)

Polonyalı işçiler işbaşı yaptı

Başbakan yardımcısı Jaglieski işçi lideri Lech Walesa ile konferans salonundan çıkarken.

Moskova, işçilere ve Varşova yönetimine çattı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

VARŞOVA yönetiminin işçilerin bütün taleplerini kabul ettiğini açıklamasından ve anlaşmanın imzalanmasından sonra Gdansk'ta hayatın normale dönmeye başladığı ve grevcilerin işbaşı yaptığı bildirildi. Baltık kıyılarındaki işçilerin mücadelesini desteklemek amacıyla dayanışma grevlerine giden Varşova, Lodz ve diğer kentlerdeki direnişlerin de sona erdiği öğrenildi.

Resmi Polonya televizyonunda bir konuşma yapan Gdansk

(Devamı S. 6 Sü. 5'te)

Polonya'da zafer

6. sayfada

Doğubeyazıt'ta MHP'den TİKP'ye geçen bir grup yurttaşın açıklaması

Yarın Aydınlık'ta

Ali Yurtaslan'ın itirafında geçen isimler ve olaylar

İTİRAFTA ADI GEÇEN Kişilerin listesi

- ABDULLAH ÇATLI
- ABDULLAH PEHLİVAN
- ABDULLAH
- ABDURRAHMAN ÖNCEL
- Av. ADEM EROĞLU
- ADEM TURUĞ
- ADİL BAKIR
- ADNAN ÇELİK
- ADNAN DEMİRCİ
- ADNAN KÜÇÜKVAR
- AHMET BALCI
- AHMET BİLGİN
- AHMET DOĞAN ATAMAN
- AHMET DURU
- AHMET ERENSOY
- AHMET GÖMLEKÇİGİL
- AHMET GÖRÜNMEZ
- AHMET SUAT GÜVEREN
- AHMET TAŞÇI
- AHMET YILDIRIM
- AHMET YILDIZ
- AHMET
- A.G.
- ALİ BAL
- ALİ BATMAN
- ALİ BAZ
- ALİ BÜLENT ORKAN
- ALİ DURDUSAL
- ALİ IŞIKLAR
- ALİ KAÇAR
- ALİ KUZENCİK
- ALİ ŞAHBAZOĞLU
- ALİ UZUNIRMAK
- ALİ YURTASLAN
- ALİ (ÜGD - Muhasibi)
- ALİ
- ALPASLAN ALPASLAN
- ALPASLAN GÜMÜŞ
- ALPASLAN TÜRKEŞ
- ARİF ÇOK
- ARİF GÖRÜNMEZ
- ARMAĞAN YILMAZ
- ARZU
- ASLAN(ÜGD Ank.Şb. 2. Bşk.)
- ATİLLA MURATHANOĞLU
- ATİLLA (ODTÜ IBM Başkanı)
- Av. AYDEMİR KARABATAK
- AYHAN ÜNAL
- BAHA (ODTÜ Evrak Müdürü)
- BAKİ TUĞ
- BAKİ YEŞİLOĞLU
- BATTAL ASLAN
- BEDRİ (ODTÜ Bşk.)
- BEHÇET KEMAL GÜRSOY
- BEKİR BAZ
- BEKİR (ODTÜ, ÜİD üyesi)
- BİLAL ÇOBAN
- BİLAL DEMİR
- BORA TUZCUOĞLU

(Devamı S. 6 Sü. 1'de)

İTİRAFTA SÖZÜGEÇEN VE BİRÇOĞU AYDINLATILAN OLAYLARIN LİSTESİ

1. 1973 yılında Niğde Sanat Enstitüsünde Hasan Dağdelen'in yaralanması olayı
2. Gazi Eğitim'de bir kişinin ölümü ile sonuçlanan saldırı
3. ODTÜ'de ambarın yakılması olayı.
4. ODTÜ'de 2 Aralık 1977 çatışması.
5. Bor Kaymakamlığının bombalanması
6. Niğde Töb-Der'in bombalanması
7. Niğde Pol-Der'in bombalanması
8. Bor CHP İlçe Başkanı Av. Mehmet Özdemir'in evinin dinamitlenmesi
9. Bor-Niğde yolunda Murat Marka arabada 2 silahla yakalanan ülkücü
10. Aydın Efetürk'ün öldürülmesi
11. 6 Haziran 1978'de Ankara Kıbrıs Cad. No: 54'teki evin bombalanması
12. 9 Haziran 1978'de Kurtuluş'ta bir evin bombalanması
13. 1978 başlarında bir garsonun ölümüyle sonuçlanan SBF'nin karşısındaki kahvenin taranması.
14. Diyarbakır Yurdunun bombalanması – 1978 yılında–
15. Bankacılık, Sigortacılık, Gazetecilik Yüksek Okulunun kurşunlanması. –1978 yılı–
16. Dayı kahvesinin kurşunlanması – 1978 yılı–
17. Emek Beştepe'de 16 ülkücünün silah ve dinamitlerle yakalanması
18. 1978 Ocak ayında İbrahim Bozkurt'un öldürülmesi
19. 1978 Ocak ayında Zafer Boz'un öldürülmesi.
20. Yıldız bloklarındaki bir evde para ve mücevherat gaspı
21. Beştepe'de Çiftlik Caddesindeki villa tipi evlerden para ve mücevherat gaspı
22. Yıldız Bloklarında bir öğretim görevlisinin evinin kapısına saatli bomba konması.
23. Emek 60. Sokakta gasp için girilen evin kızlarına tecavüz edilmesi.
24. 1 Nisan 1978'de Ankara'da Eczacılık Fakültesine bomba atılması
25. 27 Mart 1978'de Emek Nokta Kıraathanesinin taranması
26. 1978 Haziranında Emek Muhtarının evinin bombalanması.
27. İzmir Caddesinde devrimcilerin taranması – 1978 yılı–
28. 9 Ekim 1978'de Hamamönünde iki ülkücünün öldürülmesi
29. Ali Bülent Orkan'ın kaçırılması
30. Erdal Kabakum'un kaçırılması
31. Balıkesir Cezaevinde dört kişinin öldürülmesi olayı
32. 1978 Ekim sonunda Ankara'da Ali Bal'ın öldürülmesi.
33. 28 Kasım 1978'de Doçent Necdet Bulut'un öldürülmesi
34. İççebeci'deki bir kahvede bir polisin yaralanması ile sonuçlanan ülkücülerle polis arasındaki çatışma.
35. Taşova Savcısının öldürülmesi.
36. 2 Kasım 1978'de Sağmalcılar Cezaevinden gerçekleştirilen firar
37. Edirne Cezaevinden firar olayları.
38. Alpaslan Alpaslan'ın firarı
39. 1975 yılında Teknik Öğretmen Okulu öğrencilerine ateş açılması
40. Muzaffer Üstünel'in öldürülmesi.
41. Savcı Doğan Öz'ün öldürülmesi.
42. Zafer Üstünel'in öldürülmesi.
43. Mamak katliamı
44. Keçiören ÜGD'ye verilen dinamitlerin yakalanması.
45. 18 Mart 1979'da MHP Genel Merkezinin kurşunlanması.
46. Bahçelievler'deki İş Bankası ya da Yapı ve Kredi Bankası soygunu.
47. Cevat Yurdakul'un öldürülmesi.
48. Mikdat Şimşek'in Adana'da kahve taraması – 1978 Haziran –

(Devamı S. 6 Sü. 6'da)

Avukat Emin Değer: «Başsavcılık soruşturma yetkisine sahiptir»

ANKARA (ÖZEL)

AVUKAT Emin Değer gazetemize yaptığı açıklamada Başsavcılığın soruşturma yetkisine sahip olduğunu, "soruşturma yapamıyoruz" şeklindeki bir açıklamanın yasanın kullanılmaması olduğunu belirtti. Avukat Emin Değer'in açıklaması şöyle:

"Aydınlık, Türkiye tarihinin çok önemli bir dönüm noktasında başarılı bir gazetecilik hizmetini aşan bir görev yapmıştır. Türkiye'yi faşizme teslim etmek iste[illegible]nlerin oyunları-

(Devamı S. 6 Sü. 8'de)

İKİNCİ İTİRAFÇI Adnan Özçiftçi'nin çağrısı:

Ülkücü arkadaşlarım gözümüze gerilen perdeyi yırtın artık

Halkım!

Yakın zamana kadar hatalı bir yol izledim. Faşist Başbuğun partisi MHP'nin oyunlarına alet oldum. Daha sonra gittiğim yolun yanlış olduğunu görüp "itiraf"ta bulundum. Ve emekçi kitlelerin yanında mücadele etmeye karar verdim. Ayrıca MHP'nin peşinde sürüklenen ülkücü arkadaşlara da seslenmek istiyorum.

"Ülkücü" arkadaşlarım!

Bize her zaman "ülkücülük cesaret ve azim isteyen bir davadır" diye telkinde bulunurlardı. İçinizde beni korkak ve hain olarak nitelendirenler olacaktır.

Beni tanıyanlar cesaretimin ve azmimin derecesini bilirler. Kaldı ki, "itiraf"ta bulunup MHP'yi karşıma almak daha büyük bir cesaret işidir.

Türkiye halkının, emekçilerin, ezilenlerin yanında yer almak "hainlik" ise ben hain olmayı seve seve kabul ediyorum.

(Devamı S. 6 Sü. 7'de)

İTİRAFTA ADI GEÇEN

Ali Işıklar Başbakanlığa bağlı DPT'de çalışıyor

● **Yine İtirafta adı geçen Ahmet Yıldız Diyanet İsleri Başkanlığında çalışıyor ve ayda 2-3 gün işe geliyor**

Ali Yurtaslan, itirafının 20 Ağustos günü yayınlanan bölümünde, Ali Işıklar'dan şöyle bahsediyordu. "Niğde Yurdundaki Başkan-Yurt Müdürü Ali Işıklar idi. Aynı zamanda MHP Gençlik Kolları Genel Yönetim Kurulu üyesi idi."

Yaptığımız araştırmalar sonucu Ali Işıklar'ın, halen Başbakanlığa bağlı Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) Levazım Müdürlüğünde Ayniyat Saymanı olarak çalıştığını tespit ettik.

NİĞDE YURDU IŞIKLAR'IN BAŞKANI OLDUĞU DÖNEMLERDE TERÖR VE CİNAYETLERİN KARARGAHI İDİ

Yurtaslan itiraflarında, okullarda ve semtlerde hakimiyet kurabilmek için öncelikle yurtları ele geçirmenin önemini vurguladıktan sonra şöyle devam ediyor, "Niğde Yurduna ve Ahmetler Bölgesindeki diğer yurtlara hakim olduktan sonra Cebeci,

(Devamı S. 6 Sü. 3'te)

KONUMUZ: İtiraf

Aydınlık meclisi

Sincanlı Dev-Solcuların mektubu

Sayın Aydınlık gazetesi yazar ve yöneticileri;

Aydınlar, işçiler, öğrenciler kısacası ilerici halkımız tarafından yıllardır bilinen MHP hakkındaki fikirleri bir MHP'linin İtirafı adı altında gazetenizde yayınlıyorsunuz. Aynı zamanda kendinizi de bu hizmetten dolayı devrimci, hem de gerçek devrimci ilan ediyorsunuz.

Bunlarla kimseyi aldatamazsınız. Bu itiraflar bir gün elbet bitecek (gazetenizdeki itirafları diyorum). O zaman ne olacak? Sizin devrimcilik göreviniz bitecek mi? Sizin itiraflarınızı, Ferhat Tüysüz denilen faşist de açıklamıştı, ne oldu? Hiç bir şey. Sizin bu yayınınız sonucunda yine hiç bir şey çıkmayacak, mesele kapanıp gidecek. Bu itirafları yayınlamaktaki asıl amacınız nedir? Gazetenizin fazla satılması mı yoksa MİT ile olan işbirliğinizin açığa çıkmaması mı?

Sizler Aydınlık yazarları, faşizme karşı mücadeleyi kendine daima görev edinmiş, devrim yoluna can vermeyi göza almış, bugün Türkiyemizde Oligarşinin baskı yasalarına karşı, faşizme karşı ayakta kalabilen tek fraksiyon olan DEVRİMCİ- SOL'a hemen her gün gazetenizde eşkiya, zorba ve sahte sol demekle devrimcilik mi yaptığınızı sanıyorsunuz? Eğer sosyalist düşünceyi savunuyorsanız, devrim için savaşmayana sosyalist denmez. Sosyalist düşünceyi savunan herkes şimdi faşizme karşı savaşıyor. Ya siz, halkın bildiği fikirleri yayınlamaktan başka ne yaptınız? Dünya Hitler'e ABD ve Rus emperyalizmine kalmadığı gibi Maocu Çin uşaklarına da kalmayacak.

Not: Bu yazımızın Halkın Sesi Köşesinde yayınlanmasını istiyoruz. Tabii ki o köşe 45 milyon insanın köşesiyse. Gerek duyarsanız cevabınızı merakla bekliyoruz.

Aydınlık'ın notu: Sincanlı Devrimci-Solcu genç arkadaşlar. Mektubunuzu olduğu gibi yayınlıyoruz. Yazdıklarınızı gazetede bir kere daha okuyun, bakalım beğenecek misiniz? Yoksa mektubunuzun Aydınlık'ın Dev-Sol hakkında yayınladıklarını doğruladığını görüp üzülecek misiniz? Mektubunuz, Devrimci-Sol'un meselesinin anti-faşist mücadele olmadığını, faşizme, MHP'ye bu kadar ağır bir darbe indiren bir yayına karşı böylesine burun kıvıran bir tutum alarak,halkın menfaatleri ile Dev-Sol'un hiç bir ilişkisi olmadığını ispatlamış oldu. Biz yine de kararı halka bırakıyoruz. Bakalım yazdıklarınız Dev-Sol taraftarları da dahil olmak üzere halktan tek bir taraftar bulabilecek mi?

Ama şunu da belirtmek istiyoruz: Bu hatanın kaynağı siz Sincanlı devrimci gençler değilsiniz. Bu hatanın kaynağı Dev-Sol'un Rusya'nın emellerine hizmet eden revizyonist ve maceracı siyaseti. Bütün devrimcilerin bu hatalı siyasetlerden kurtulması halkımızın mücadelesine hizmet edecektir.

Sağmalcılar Cezaevinden "bozuk düzenin kurbanları"

Burada bile can güvenliğimiz yayına bağlıdır

"İtiraf" yayınınızı çıktığından beri izlemeye çalışıyoruz. Biz bozuk düzenin sonucu cezaevlerine düşmüş kişileriz. Burada can güvenliğimiz, faşistlerin yüzünden tehdit altındadır. Çok sayıda mahkum öldürülmüş ve yaralanmıştır. "İtiraf"lar ne kadar çok olursa bu belayı başımızdan atmamız o kadar kolay olacak ve ezilen halkımız birleşecek ve kazanacaktır.

Hepinizi candan kutluyor ve mücadelenizin devamını diliyoruz.

Bir grup tutuklu ve hükümlü

Urfa Yarıaçık Cezaevinden bir hükümlü:

Kısaca adalet diyoruz

Aydınlık gazetesinde yayınlanan İtiraf dizisini büyük bir ilgiyle izliyorum. Biliyorum ve inanıyorum ki Aydınlık cesur ve kararlı adımlarıyla,doğru mücadele çizgisiyle Türkiye halkının yolunu aydınlatmaya devam edecek, karanlık güçlerin oyunlarını,halka olan zulümlerini bir bir yıkarak mücadele ederek ve kitleleri de harekete geçirerek Türkiye devrimini başarıya ulaştıracaktır. Şanlı mücadeleniz kutlu olsun, daha daha büyük başarılar.

Ömer Tanlak'ın, Adnan Özçiftçi'nin İtiraflarından sonra Ali Yurtaslan'ın İtirafı MHP'nin bilinen yüzünü bütün çıplaklığıyla,belgeleriyle ortaya koyuyor. Bir hükümlü olarak; suçları kendi içinden çıkan insanlar tarafından açıklanan, belgelenen; bir kişi olsun, bir kurum olsun, bir parti veya dernek, yargı organları harekete geçmelidir, kısaca adalet diyoruz.Bu ilgili mekanizmalar harekete geçip halka kan kusturan zorbaların çetelerin yakasına yapışmıyorsa, hatta devletin kilit noktalarında yuvalanmalarına göz yumuyorsa işte o zaman biz yani, isteyerek veya istemeyerek suç işlemiş, ülkemizin sosyo-ekonomik yapısının iktidarların halkın menfaatlerini gözardı eden, halkı sömüren sınıfların elinde olmasının gereği- çözülmeyen sorunlar karşısında suç işlemiş olan bizler düşünür ve zaten zayıf olan güvenimizi tam bir güvensizliğe dönüştürürüz. Aramızda asılsız ihbarlar, iftiralar sonucu onlarca yıl cezaya çarptırılmış insanlar var. Bir kurşunla ölen bir kişi için 8 kişi- 10 kişi birden ceza almış insanlar var. Ki itirafın gerçek payı Mamak firarilerinin olayındaki suç faillerini ortaya çıkarmasıyla görülmüştür. Kısaca bu büyük olay değerlendirilmeli, suçlular ki bunlar bilinçli olarak hareket eden halk düşmanlarıdır, bunların kim olursa olsunlar yakalarına yapışılmalıdır. MHP'yi, canileri halkın üzerine salmayı göze alanlar çok iyi düşünmelidirler ki, faşizm en tekelci, en gerici, şoven, ırkçı burjuva kesiminin açık diktatörlüğüyle noktalanır. Yani kullanana da bu silah ve zorbalık döner. Bence buna ateşle oynamak denir. Bu tehlikeli oyundan vazgeçmeli, bu caniler açığa çıkartılıp hesap sorulmalıdır. Gecikse de halkımız mutlaka hesap soracaktır.

Anarşiye, yani Rusya'nın yıkıcılığına ve MHP'nin terörüne karşı kararlı tavır almadan, canilerin bir tarafını kayırıp, bir tarafını karşıya almakla kısaca eşkiyaya yataklık etmekle anarşiye karşı mücadele verilemez, bu böyle biline...

İtiraf dizisiyle ilgili olarak Aydınlık Meclisi köşesine Türkiye'nin tüm cezaevlerindeki hükümlü ve tutuklu arkadaşları katılmaya, görüşlerini yansıtmaya davet ediyorum.

Şanlı ve çetin mücadelende başarılar halkın sesi, önderi, kurmayı, Aydınlık. Selam bin selam sana emeği geçenlere.

düşünce dünyası

SON HAMALLAR DİRENİŞİ VE İSTANBUL HAL'İNİN HALİ

Fehmi Köfteoğlu

GEÇTİĞİMİZ hafta İstanbul Eminönü'ndeki sebze ve meyva halinde meydana gelen olaylar üzerine bir anda bütün gözler buraya çevrildi. Bu durumu bazı gazeteler "İnşallah anarşiye dönüşmez", "Halde gerginlik" vs. şeklinde başlıklarla verdiler. Bütün gözlerin hale çevrilmesine neden olan şey görünürde çok basit hatta bugün yaşanan Türkiye gerçeğinde çok küçük bir olaydı. Basit bir nedenle çıkan bir kavgada Siirt'li bir hamal ölmüştü. Türkiye'de bugün günde ortalama 10 yurttaş ölürken bir kişinin ölümü neden bu kadar önemli olabiliyordu? Ardısıra cinayet ve gerginliğe yol açabiliyordu? Bu Hal'in halinden ve kendi gerçeğinden dolayı böyleydi.

Hal'in gerçeği

Hal'de o kadar çok sorun vardır ve bunlara o kadar ilgisiz kalınmıştır ki, değil bunların tümü, bunlardan bir tanesi bile, burada büyük çaplı bir gerginliğe ve parlamaya yol açabilmektedir.

İşte bunun için biz burada Hal'in bugünkü durumu ve buradaki sorunları kısaca ele almak istiyoruz. Hal'deki durum nedir? Sorunlar nelerdir?

BİRİNCİSİ: İstanbul Merkez Hal'i "yeraltı dünyası" denen Mafia'nın önemli çalışma alanlarından biridir. Bu nedenle de burası, büyük çıkar gruplarının sürekli çatıştığı bir alındır. Yıllardan beri burada süren bu tür çatışmalardan "Arap Hüso ve Çilli Burhan" çatışması en taze bilinenidir.

Burada yük indirmeye gelen kamyonun nerede duracağından, otoparka, sırtında yük taşımak, yani hamallık yapmak için gerekli Arkalık'tan belediye arabalarının kullanılmasına, Hal'in önü-arkası ve sahilinin kimin olacağına kadar her şey paralıdır. Ve bu paralar günde milyonları bulmaktadır. İşte Hal'de bir damla alınteri akıtmadan sırf zorbalıkla bu paraya asalakça el koyan grup ve çevreler, buraya daha çok hakim olmak için her türlü çatlaktan yararlanmakta, olmadık dolaplar çevirebilmektedir. Bu, Hal'de görülmeyen ama herkesin bildiği birçok sorunun kaynağıdır.

İKİNCİSİ: Merkez Hal'i Türkiye'nin en gelişmiş ve modern şehri İstanbul'un ortasında olduğu halde, burada Ortaçağ kalıntısı "bölgecilik "Şıhlık" ve "aşiretçilik" en katı biçimde hüküm sürmektedir.

Kuruluşundan beri Hal'deki işbölümüne bölgecilik damgasını vurmuştur ve bu iş bölümü (iç kısım Niğde'lilerin, dış kısım Siirt'lilerin gibi) bizzat bölgeciliği körükler hale gelmiştir. İlkel bir çalışma ve işleyişe yol açmıştır.

Her şeyden önce bu ilişkiler burada çıkan doğal ve çözülebilir sorunların çözümünün önündeki en büyük engeldir... Çünkü burada insanlar kendi özgür iradesiyle düşünememekte, karar verememektedir. Buna yetkili olan, o yıkılası ortaçağ kalıntısı "Şıh", "Bölge Reisi" ve "Aşiret Reisi"dir. Yani her konuda ne yapılacaksa, ne söylenecekse bunu yalnız onlar "bilir ve söyler". Onun dışında hiç kimse bir şey söyleyemez, bir şey yapamaz.

Buradaki bu ilişkinin ne kadar kötü ve çözümün ne kadar köklü olması gerektiğini, Halde ilk öldürülme olayı üzerine meydana gelen gergin havayı gidermek ve tarafları barıştırmak için işin içine girdiğimizde çok daha yakından gördük.

Şöyle ki, biz Niğdeli Siirtli, her iki tarafla da konuşup görüşüyor ve onlara bu tür anlayışları bırakmaları düşmanlık ve kin duygularına son vermeleri gerektiğini söylüyor ve bunu istiyorduk. Buna her iki taraf da katıldığını söylüyor, bunun çok güzel ve doğru birşey olduğunu belirtiyordu. Fakat kendi başına bir şey yapamayacağını da ekliyordu. Burada 25-27 yaşlarında Siirtli bir gencin sözleri çok tipik olduğu kadar da çarpıcıydı. Bu genç bütün söylediklerimizi dinledikten sonra şöyle dedi: "Bu söyledikleriniz o kadar doğru ve o kadar güzel şeyler ki, keşke ben de bunlara katılabilseydim. Ama mümkün değil. Şeyh var, aşiret var, eğer onlar kabul etmeden ben kendi başıma böyle birşeyi kabul edersem burada yaşayamam, memlekete gidemem, hatta yaşatmazlar. Onun için siz beni anlayın ve daha fazla ısrar etmeyin. Çünkü bu iş şıhlık ve aşiretçilik ortadan kalkmadan bitmez, bu sorunun çözümüne yardımcı olmak istiyorum, ama yapamıyorum, çünkü ben kendi başıma düşünemiyor ve karar veremiyorum. Ahh... bu aşiretçilik, ciğerimi yakmıştır."

Evet bütün yurdumuzda olduğu gibi, Hal'de de Ortaçağ kalıntıları, hem de en katı şekilde varlıklarını sürdürüyor. Ve bu, bütün Türkiye halkının olduğu gibi Hal emekçilerinin de ciğerini yakıyor. Bunun için de bu sorunun çözümü gerçekten öyle günlük ve basit bir şey değildir. Hal'de'ki sorunların köklü çözümü feodalizmin kökünü kazıyacak Milli Demokratik Devrime kadar uzanmaktadır.

Olaya sırf Hal açısından bakarsak görürüz ki, böyle bir sorunun olduğu her yerde birçok olay olabilecek ve birçok mesele çıkacaktır. Çünkü bu yalnız kendi içinde işleyen bir şey değil, olduğu her yeri de etkilemek durumundadır. Örneğin, bunun sonucu Hal'de her işin resmi bir yetkili ve sorumlusundan başka bir de gayriresmi birer yönetici ve yetkilisi vardır. Hatta bunlar kendi alanlarında tek yetkili ve hakimidir. Durum böyle olunca elbette burada birçok sorun çıkacaktır. Hele bu sorunların çözümü burada hüküm süren bu anlayışa uygun olarak çözülmek istenirse — ki bu bugüne kadar böyle olmuştur— bu sorunlar çözülemeyecek ve öylece sürüp gidecektir. Şimdi belli bir çözüm bulunmuş ve taraflar barıştırıldığı halde sorunların sürmesi ve herkesin 'acaba bir daha ne zaman olacak' endişesiyle çalışmaya devam etmesi gibi.

ÜÇÜNCÜSÜ: İstanbul Merkez Hal'i 35 yıl önce kurulmuş ve bugün hâlâ o şekilde yönetilmek istenen bir yerdir. İstanbul Merkez Hal'i yalnız hamallar ve esnafları değil, üreticilerle olan yakın ilişkisi nedeniyle Akdeniz'den Marmara'ya kadar geniş bir bölgeyi ve kitleyi ilgilendiren bir yerdir. Ama ne yazık ki hal, bu önemine uygun bir yönetim ve işleyişe sahip değildir.

Böylesi geniş bir kitleyi ilgilendiren ve özelliklerinden dolayı bu kadar önemli bir yer olan İstanbul Merkez Hal'inin idaresinde büyük boşluklar ve laçkalıklar vardır. Bunun sonucu Hal idaresi burada hüküm süren geri ve ilkel çalışma ve anlayışa teslim olmuş onlara tamamen boyun eğmiştir. Çünkü Hal idaresi burada hüküm süren "Dışarısı Siirtlilerin, içerisi Niğdelilerindir" anlayış ve işleyişini doğal görmektedir. Hatta bütün çalışmalarını da bu temel üzerinde yapmaktadır. Hal idaresi bunu değiştirmediği gibi, bunu pekiştiren ve sürdüren uygulamaları oluyor. Durum böyle olunca Hal'de bir otorite boşluğu bir belirsizlik meydana geliyor. Zaten Hal, bugün karakolu, zabıtası, muhasebesi yönetimi ile idari hiç bir ağırlığı olmayan bir durumdadır.

Hal'de en küçük bir sorunun büyük çalkantılara yol açmasının nedeni bunlardır. Modern İstanbul'un göbeğindeki Hal'in hali budur! O halde sorunlara uzun vadeli bir bakışla, adım adım ve cesaretle eğilmek zorunludur.

İstanbul Merkez Hal'i önemine ve özelliklerine uygun, verimli ve çağdaş bir işleyiş ve yönetime kavuşturulmalı ve idari boşluklar doldurulmalıdır. Aksi taktirde sorunları Şeyhler ve Reisler tarafından 'çözülen' bir yeri doğal olarak şeyhler, reisler vb. yönetecektir. Bu ise ister istemez bu tür olaylara ve sorunlara zemin hazırlayacaktır.

Niğdelisi, Siirtlisi tüm Hal emekçileri kışkırtma ve cinayetlere karşı birleşmeli ve, kim ve ne olursa olsun böyle çevreleri kendilerinden uzaklaştırmaya çalışmalıdırlar. Ayrı ayrı sorunlarının olsun, ortak sorunlarının olsun çözümü tüm Hal emekçilerinin karşılıklı anlayış ve birliğinden geçmektedir. Aşiretçiliğin ve bölgeciliğin zıddı olarak, tabanda birlik ve örgütlenme hem bir ihtiyaç, hem de bir zorunluluktur.

TİKP (Türkiye İşçi Köylü Partisi) burada, gerek böyle geçici ve düzeltici, gerekse köklü ve sürekli çözümler bulmak için imkanları oranında yardımcı oldu. Bundan sonra da, köklü ve sürekli çözümler için böyle ilk adım olabilecek 'tarafların barıştırılması, bazı acil isteklerin idareye bildirilip yerine getirilmesi ve kurala bağlanması 'gibi kısmi ve basit çözümler, gerekse köklü ve kalıcı çözüm yolları bulmak için, Hal emekçileri ve Hal idaresine elinden gelen yardımı yapmaya hazırdır. Çünkü buradaki sorunların çözümü yurdumuzun demokrasi ve barış mücadelesinin bir parçası olacak ve bu mücadeleye katkıda bulunacaktır.

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

Demirel yanlış teşhislerden vazgeçmelidir

Adalet Partisi 11 Ekim 1979 seçimlerinde, iktidara geldikten sonra Türkiye'de siyasi ve ekonomik istikrarı sağlayabilmek için adım adım inşa ettiği ve uyguladığı tahlil şudur: "Türkiye devletinin varlığını tehdit eden, anarşi ve terörü tırmandıran, ekonomiyi çıkmaza sürükleyen komünizmdir. Komünizme karşı verilen savaşın sonunda Türkiye huzur ve refaha kavuşacaktır."

AP hükümeti bu siyasetinde ısrar edince, doğal olarak Anayasa'ya temel hak ve özgürlükleri kısmaya yönelmiştir. Bunun için Sayın Demirel'in TRT ve Tercüman gazetesi aracılığı ile Türkiye halkından istedikleri şunlardır.

* Hükümete olağanüstü yetkiler tanıyan kanunları çıkararak, Parlamentonun yetkisini azaltmak, daha dar azınlık bir zümrenin iktidarını kurmak.

* DGM'leri yeniden kurmak. Türkiye'nin sorunlarının çözümü için kitap okuyup düşünen, tartışan bilim adamlarını, toplantı, yürüyüş, grev yapan insanları kolayca yargılayıp hapishanelere doldurmak.

* 1475 sayılı toplusözleşme ve sendikalar kanununu değiştirerek ekonomik buhranın yükünü, işçilerin, emekçilerin sırtına yüklemek

Sayın Demirel bu isteklerini, bir yandan TRT, Tercüman gazetesi ve Tercüman gazetesinin yazarı Nazlı Ilıcak vasıtasıyla kamuoyu oluşturmaya çalışırken diğer yandan da anarşi ve teröre koyduğu teşhis komünizm olunca kuruluş ve varlık nedeni komünizm düşmanı olan MHP ile de siyasi istikrarı sağlamaya çalışmaktadır. AP hükümetinin sağlamaya çalıştığı siyasi istikrara MHP'lilerin katkıları ise şunlardır:

* Çorum ve Amasya'da mezhep ve milliyet kavgaları çıkararak onlarca yurttaşımızın katledilmesi.

* Devletin önemli yerlerinden elde ettiği mevzilerle, binlerce memur ve işçiyi sürgün etmiş veya işten atmış yerlerine doldurduğu komandolarla terör estirmiştir.

* Okullarda ülkücü öğretmen ve komandolarıyla zorbalık ve baskı uyğulayarak onlarca genci katletmiş, okulları okunamaz hale getirmiştir.

* Emniyet Teşkilatındaki MHP'lilerin halka yaptığı işkenceler, Türkiye sınırlarını da aşarak Avrupa'da günün tartışılır konusu olmuştur.

Kısacası bugün AP hükümetinin himaye ettiği MHP'lilerin terörü, Türkiye'de bölücülüğü, parçalanmayı ve kutuplaşmayı getirmiştir.

Sayın Demirel 100 günlük hükümet programını açıklarken halktan sabır etmesini istiyor. 100 günün sonunda anarşi ve terörün büyük ölçüde azalacağını vaadediyordu. Hükümetin 200. günleri dolarken Türkiye'de anarşi ve terör büyük boyutlara ulaşmış, çözümü ise milli mesele haline gelmiştir. Hesap adamı Demirel'in hesap edemediği terör ve anarşinin kaynağı olan MHP'liler ile siyasi istikrarı önleyemeyeceğidir.

Sayın Demirel şu sorulara da cevap vermelidir.

* Avrupa'yı ve ülkemizin de içinde bulunduğu Ortadoğu ülkelerini kim tehdit etmektedir?

* Afganistan'ı, Kamboçya'yı işgal ederek Afrika'da birçok ülkeyi karıştıran güç kimdir?

* Türkiye'yi nükleer mezarlık yapma tehdidini savuran güç kimdir?

* Nusaybin mağaralarına 447 adet roket atan yerleştiren güç kimdir?

Örnekleri çoğaltmak mümkün. Türkiye'deki siyasi istikrarı sağlamak anarşi ve terörün kaynağını teşhiste birleşmek ve mücadele etmekle olur. Ayağı Türkiye toğrağına basan bütün güçlerin ortak çıkarı, burdadır. Hesap adamı Demirel ve onun sözcüleri yanlış teşhislerinden vazgeçmelidirler.

R. Kivre

Bombacılar bomba asar, halk indirir

28.8.1980 Cuma günü Alibeyköy'den Belediye otobüsüne bindik. Otobüsümüz tersane ve Hasköy'deki fabrikalarda çalışan insanlarla sohbet ederek yol alıyordu.

Sütlüce'de bir Belediye otobüsü önümüze geçti. Hasköy'e geldiğimizde arabalar fren yaptılar. Halk ve meydandaki esnaflar dükkanlarını olduğu gibi bırakıp sağa sola koşuyorlardı. İGD'li hainler Hasköy Meydanına bombalı bir pankart asmışlardı. Pankartta "Kemal Türkler'in intikamını alacağız" yazılıydı. Pankartın iki tarafından iki araba lastiğini ateşe vermişlerdi. Bir sürü insan işine geç kalıyordu. "Neler yapabiliriz" tartışmaları başlamıştı. Ben bu pankartı indireceğimi söyledim ve elimdeki çantamı ve gazetemi yanımda oturan iki baya vererek arabadan indim. İnerken yanıma bir iki insan gelerek "Eğer uzman değilseniz uğraşmayın. Elinde patlayabilir. Ben anarşiye karşı fikir uzmanı olduğumu söyledim. Elime uzun bir sırık alarak yanan lastikleri önce yolun kenarına çektim. Meydan uzaktan izleyen insanlarla doluydu. Sonra çevreden bıçak isteyerek pankartın iplerini kesmeye çalışıyordum. Bıçak bulamayınca sigara içen bir işçi yanıma gelip çakmağını bana verdi. Ben ipi gergin tutuyordum. Yanımdaki arkadaş da ipi yaktı, ipin bir tarafını kestik. Bu sırada yanımdaki arkadaşın uzaklaşmasını istedim. Havada bombayı yere doğru soğukkanlı bir şekilde indirmeye başladım, meydanda seyreden insanlar sevinmeye ve alkışlamaya başlamışlardı. Çevrede bir rahatlama oldu. Yollarda bekleyen otobüsler, minibüsler, işine geç kalan işçiler yollarına devam ediyorlardı. Ben de olayı seyreden insanlara kendimi tanıttım. Türkiye İşçi Köylü Partisi kurucu üyesi olduğumu, partimizin Rusya'nın Beşinci Kolu İGD ve faşist MHP'ye karşı halkımızın mutluluğunu ve Türkiye'mizin bağımsızlığını savunduğunu, anarşiye ve teröre karşı cesur siyasetlerimizin halkı birleştirdiğini anlattım. Otobüsteki insanların çoğu fikirlerimize sahip çıktılar. Bundan sonra bütün halkın anarşiye karşı, bölücülüğe karşı, teröre karşı akıllı ve cesur siyasetlerle birlik olacağını,Türkiye'nin bu belalardan kurtulacağına inanıyoruz" dedik. Bombacılar bomba asar, halk bombayı indirir.

Bu olayı yaşayan bütün halk adına kamuoyuna duyuruyorum.

Kamer Albayrak

Orman Bakanlığına açık mektup

Gazipaşa'nın Doğanca bölgesine bağlı serilerde fiyat düşük verilince ağaç kesimi yapılmadı. Bu yıl kesilmesi planlanan dikili ağaç 52 bin metreküp. Ağacın metreküpüne köylüler 1000 lira isteyince Orman İşletmesi 450 lira verdiğinden anlaşma sağlanamadı ve köylüler de işsiz kaldılar.

Şu hayat pahalılığında, benzin 9 liradan 43 liraya çıkmışken işletme bizimle sanki alay ediyor. Fiyat artışlarına göre yüzde 110'dan hesap etsek bile 530 lira vermeleri gerekiyor. Bir çuval kükürt eskiden 40 liraydı, şimdi oldu 1000 lira. Bu durumda geçin geçinebilirsin.

ÜSTELİK ALACAKLARIMIZI DA VERMİYORLAR?

Orman ağaçlandırma işinde çalıştırılan Çığlık ve Çörçü köylülerinin 3,5 milyon lira civarında verilmesi gereken paraları hâlâ verilmedi. Mayıs ayında çalıştırılan köylüler paraları verilmeyince şikayetçi oldular. Bu yıl köylülerin paralarının hükümet zarar ettiği için verilmeyeceği gibi söylentiler dolaşmaktadır. Bu köylüler arasında hoşnutsuzluk yaratmaktadır. Bu konuda bir köylü şunları söylüyordu:.

"Bu yıl ormanda iş vermediler. Bari çapa paralarımızı verseler. Bu ormanları biz korumuyor muyuz? Biz üvey evlat mıyız?

Bir Okuyucu

ANADOLU BASINI SESLENİYOR

YENİCE — 23.8.1980— YENİCE

Aydınlık

RAHMİ KEMAL

Aydınlık gazetesinde bir süreden beri bir genç itirafta bulunuyor. Bu itiraflar, ülkede yaratılmak istenen kaosun kaynağını ne güzel gösteriyor.

Aydınlık gazetesi daha önce de bu tür itiraflar yayınlamıştı. Aydınlık'taki son itiraf bazı gizli kalmış olayları da aydınlatıyor.

Bu itirafların uydurma olması olanaksızdır. İtirafta çok büyük suçlamalar yer almakta, buna karşın suçlananlar, bu olayların aksini ispat edebilecek belgeler ortaya koyamamaktadırlar.

İtirafta suçlanan MHP ve tekmil ülkücü kuruluşlardır. İtiraflarda zaman, yer, ad ve herşey apaçık ortaya konulmaktadır. Daha da ötesi, Aydınlık yazarları, itirafta adı geçenlerden yakalanan olup olmadığını da açıkça ortaya koymaktadırlar.

Aydınlık'taki itiraflar üzerine sıkıyönetim savcılarının bazılarının da soruşturmaya başladıkları açıklanmıştır.

Bu denli yüreklice yapılan bu açıklamalar için ta başından soruşturma açılmalıydı.

Aydınlık gibi bir gazete, elinde gerekli belgeler olmadan bu denli büyük suçlamaları kapsayan açıklamaları yayınlamazdı.

Nitekim Aydınlık gazetesinin bu yayını üzerine MHP dışındaki partiler, itiraflara tepki göstermişlerdir. Soldaki değişik siyasetler de Aydınlık'ın yayınını olumlu karşılamışlardır.

Aydınlık bir gazete olarak, büyük bir gazetecilik örneği göstermiştir. Aydınlık siyasetine ilgi duymayan bi kişi olarak Aydınlık'ı kutlamayı bir borç biliyorum.

Kısır olanaklarla yürekli bir gazetecilik örneği veren Aydınlık'ın durumu, diğer gazetelerimize de işlevlerini hatırlatmalıdır.

Aydınlık'taki itiraflarda ülkemiz gençlerinin dramı sergilenmektedir. Halk çocuklarının ulusal ve dini duygularının körüklenerek nasıl cinayet şebekelerinin ağına düştükleri, daha "faşizmin" tanımını bilmeyenlerin, nasıl faşist ideolojinin tutsağı yapıldığı gözler önüne serilmektedir.

Aydınlık, 214 milletvekili ile CHP'nin yapamadığını yapmış, Türkiye'de faşizm tehlikesi yok diyenlere, pırlanta gibi gençlerimizin nasıl faşist yapıldıklarını göstermiştir.

Aydınlık, devletin yapamadığını yapmış, kendi kısır istihbaratı ile, faşist cinayet şebekelerini ortaya çıkarmıştır. Bir avuç faşistin kullandığı, pırlanta gibi gençlerimizin nasıl bataklığa itildiğini göstermiştir. "Türklük" adına, gençlerimizin, nasıl kardeşlerini vurabilecek ortama sürüklendiğini gözler önüne sermiştir.

Aydınlık, gazetecilik işlevinin bilincini gerçek anlamıyla yerine getirmiş ve bu yolda olan gençlerimize daha çok geç olmadan "bu çıkmaz yoldan" dönme olanağını sağlamıştır.

Dileriz, kullanıldıklarının farkında olmayan gençlerimiz, Aydınlık'ı izleyip kendi kendilerine durumlarının muhakemesini yaparak kurtuluş yolunu ararlar.

KARAMAN'ın SESİ — 22.8.1980 – KARAMAN

Polonya gerçeği

Polonya'da yüzlerce işçi ayağa kalkmış "FİYAT ARTIŞLARINA SON, YAŞASIN BAĞIMSIZ ÖZGÜR POLONYA" diye haykırıyorlar. Bundan tam 10 yıl önce yine ayaklanmışlardı. Liman işçileri ve kanla bastırılmıştı direnişleri ama on yıl sonra bugün yine ayakta Polonyalı işçiler yüzlerce şehit bırakarak arkalarında onuncu yılına girdiler.

Kimisi fırlıyor yerinden sosyalist sisteme ağız açtırmayız.!

Sizin o sosyalist sistem diye yutturmaya çalıştığınız Rusya'ya uşaklık felsefesinde sürekli fiyat artışı ve baskılar varsa GREVLER DE OLACAK ve ağız açtırmayız diyenlerin ağzının ortasına elinin tersiyle vura vura,...!

Selamı var Kamboçya'da, Afganistan'da, Eritre'de direnenlerin.

Selamı var İstanbul Liman işçilerinin ve bizim de selamlarımız var Polonya'nın yiğit işçi sınıfına hem de Çekoslovakya'nın işgal yıl dönümünde.

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR BİRLEŞİN

BAYAŞ Basın Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmen ORAL ÇALIŞLAR

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S.AYDOGAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O.GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu/İstanbul. Tel: 26 52 44 26 42 93 İdare Tel: 26 61 78
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri. Baskı: İst. Güntur. Dağıtımı: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8 Kızılay. Tel: 25 38 69 İZMİR: Özgüler İşhanı 452. Sok. 25/3 Konak: Tel: 13 10 90 - 25 25 54
TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 3900
DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı Kat: 3 No: 30 Dörtyol Tel: 38 57 ADANA Kızılay Cad. 104 Sok. No: 23 Tel: 103 42

İLAN TARİFESİ-ABONE
Baslık yanı 4000 TL. 8 harıç diğer sayfalar st/cm 900 TL. 8. sayfa st/cm 1000TL. Renkli st/cm 1700 TL. Doğum, evlenme, ölüm st/5 cm 2000 TL. Küçük ilanlar kelimesi 30 TL.
ABONE: Yurtiçi 3 aylık 900 TL. 6 aylık 1800 TL. 1 yıllık 3600 TL. Yurtdışı 3 aylık 1125 TL. 6 aylık 2250 TL. 1 yıllık 4500 TL. Dış ülkeler için posta ücreti alınır.

22340 — 895

BİR NATO TATBİKATI

Varşova ve NATO Paktı ülkeleri en büyük askeri manevralarını yapıyorlar

DIŞ HABERLER SERVİSİ

VARŞOVA Paktı'nın manevraları Doğu Almanya'nın Baltık sınırında bugünlerde başlayacak. Varşova Paktı askeri manevralarının şimdiye kadar yapılmış en büyük ve en yoğun askeri manevralar olacağı bildiriliyor. Bu manevralar "1980 Uluslararası Kardeşlik Yılı Manevraları" adı altında yapılacak.

Öte yandan NATO Sonbahar askeri manevraları da dün Batı Almanya'da başladı. 90 bin askerin katıldığı manevralar 10 gün sürecek. BBC Radyosunun haberine göre, manevralara katılmak üzere 30 bin İngiliz askeri kara ve deniz yollarıyla Batı Almanya'ya gitti.

Gözlemciler, NATO sonbahar manevralarının da yıllardan bu yana yapılan en büyük manevralardan biri olduğunu belirtirlerken, askeri uzmanlar iki paktın manevralarının aynı döneme rastlamasına dikkat çekiyor.

Bakanların tümü Beheşti yanlılarından oluşuyor

Yeni İran hükümeti açıklandı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

BAŞBAKAN Muhammed Ali Recai'nin başkanlığında kurulan yeni İran hükümeti açıklandı. Muhammed Ali Recai, Ayetullah Beheşti'nin İran İslam Cumhuriyet Partisi taraftarlarından oluşan 20 bakanlı kabinesini İran Meclisinin onayına sundu.

Yeni kurulan hükümette Dışişleri Bakanlığına Hüseyin Musavi, İçişleri Bakanlığına Muhammed Rıza Mahdavi Kani getirilirken, Savunma Bakanlığı boş bırakıldı. Bu arada Başbakan Recai, aynı zamanda Eğitim Bakanlığı görevini de üstlendi. Bilindiği gibi, Başbakan Recai, "İslamcı düşüncelerin yerleştirilmesi için" İran'daki tüm okulları geçici bir süre için kapatmıştı.

Siyasal gözlemciler Devlet Başkanı Beni Sadr'la olan anlaşmazlığı nedeniyle hükümeti kurma işini geciktiren Başbakan Recai'nin kabinesinin Beheşti yanlılarından oluşmasına dikkat çekiyorlar.

Begin, Sedat'ın doruk toplantısını reddetti

- **ABD Ortadoğu Elçisi Tel-Aviv'e geldi**
- **Moşe Dayan Begin'in Kudüs ile ilgili kararını eleştirdi.**

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İSRAİL Başbakanı Menahem Begin, Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat'ın ABD seçimlerinden sonra Mısır, İsrail ve ABD'nin katılmasıyla bir doruk toplantısı yapılması yolundaki önerisini reddetti. Begin, buna karşılık dört ay önce ara verilen özerklik görüşmelerinin yeniden başlamasını istedi.

Aynı konuyla ilgili olarak ABD'nin Ortadoğu Büyükelçisi Sol Linowitz dün öğleden sonra Tel Aviv'e geldi. Linowitz'in amacının kesilen özerklik görüşmelerinin yeniden başlatılması için gerekli olan yolları ve olanakları görüşmek olduğu bildiriliyor. Linowitz bu konuda İsrail Başbakanı Begin ve Dışişleri Bakanı Yitzak Şamir ile bir görüşme yapacak.

Öte yandan, İsrail eski Dışişleri Bakanı Moşe Dayan bu günlerde toplantı halinde bulunan "Avrupa Formu"nun düzenlediği bir basın toplantısında, İsrail hükümetinin Kudüs ile ilgili aldığı son kararları eleştirdi. Hükümet dairelerinin Kudüs'e taşınması meselesine değinen Dayan, bu işlemin akla uygun olmadığını belirtti.

ABD-İsrail-Mısır ilişkilerine değinen Dayan, yakın bir gelecekte "ABD'de ve daha sonra da İsrail'deki seçim kampanyası dolayısıyla" önemli kararların alınmasının beklenmesi gerektiğini söyledi.

Öte yandan Kahire Radyosunun bildirdiğine göre, Mısır Dışişleri Bakanı Kemal Hasan Ali eski İsrail Savunma Bakanı Ezer Weizman'ı dostluk ziyareti için Mısır'a davet etti.

Gazi Eğitimde komandolar öğretmenlerin maaş almasını engellediler

ANKARA (ÖZEL)

Ankara Gazi Eğitim Enstitüsünde MHP'li komandolar öğretmen ve memurların maaş almasını engelledi. Maaş almak için sıra bekleyen öğretmenlere sataşan komandolar da dolaşarak olay çıkartmaya çalıştılar. Okula hiç bir öğrenci alınmamasına rağmen okula giren komandolar hiç bir emniyet tedbiri alınmamasından da yararlanarak sağa sola ve bir bayan memura da saldırdı. Komandolar önceki gün de Gören Bulut adlı bir müdür yardımcısını dövmüştü.

Bu arada okul yönetimi de sürgün kararları çıkan öğretmenlerin kararnamelerini imzalanmaya zorlanmak için maaşlarını vermiyor.

Hastanelerdeki elektronik cihazların yüzde 80'i bozukmuş

ANKARA (AA)

FİZİK Mühendisleri Odası Başkanı Mustafa Gülenç, Sağlık Sosyal Yardım Bakanlığına bağlı hastane ve diğer kuruluşlarda teşhis ve tedavide kullanılan elektronik cihazların kabaca tutarının 90 milyar lira olduğunu, ancak bunların yüzde 80'inin çalışmaz, yarı çalışır veya tedavide yetersiz olduğunu belirtti.

Gülenç yaptığı açıklamada fizik mühendislerinin sağlık mühendislerinin bir parçası olduğunu Sağlık Bakanlığına bağlı kuruluşlarda elektronik cihazlarla ilgili bilimsel bakım, onarım çalışması yapılmadığını belirtti. Mustafa Gülenç soruna çözüm getirme amacıyla bir kamu araştırma kuruluşunun girişimlerine Sağlık Bakanlığının ilgi göstermediğine de açıklamasında yer verdi.

Çin Milli Halk Kongresinde canlı tartışmalar yapılıyor

- **Kongrenin en önemli konuşmasını gelecek hafta sonunda Hua Guofeng yapacak**
- Canlı tartışmaların yapıldığı kongrede önceki kongrelerin aksine uzun alkışlar ve gösteriler yok!

DIŞ HABERLER SERVİSİ

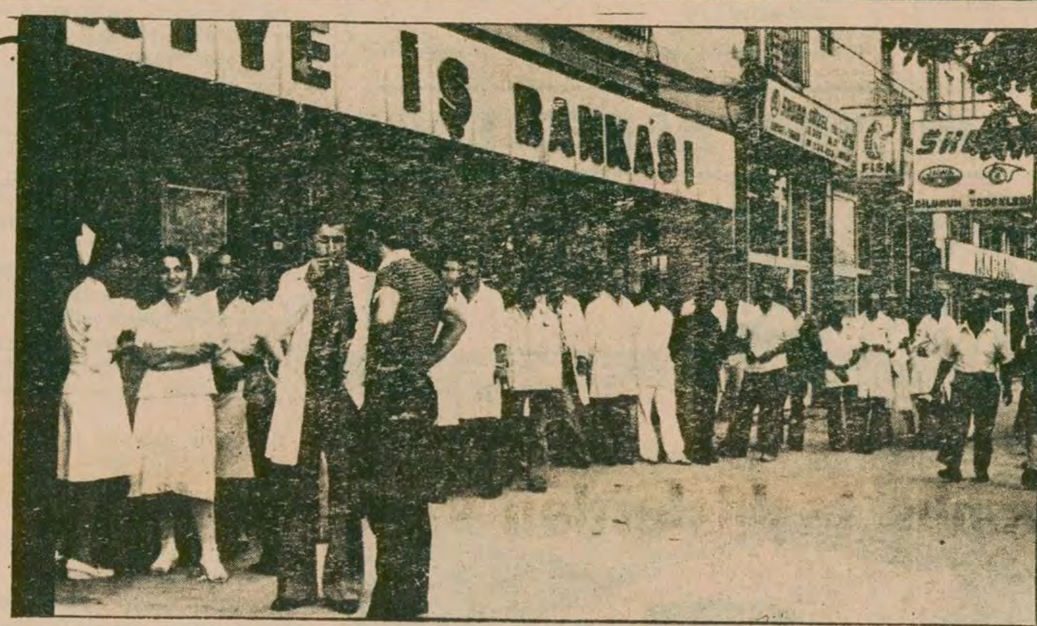
ÇİN Milli Halk Kongresi geçtiğimiz cumartesi günü Pekin'de toplandı. Kongrenin en önemli konuşmasını gelecek hafta sonunda Hua Guofeng'in yapacağı bildiriliyor. Hua Guofeng bu kongrede Başbakanlıktan çekilecek ve yerine şu anda Başbakanlık görevini fiilen yürütmekte olan Cao Ziyang getirilecek

3500'den fazla delege kongrede hazır bulunuyor, Bunlar özel

(Devamı S. 6 Sü. 3'te)

CAO ZİYANG—YENİ BAŞBAKAN ADAYI

Çin'de Parti ve Hükümet görevlerinin eyaletler ve merkez düzeyinde birbirinden ayrılması sonucu Çin'in 1 numaralı önderi Hua Guofeng Parti Başkanlığına devam ediyor. Fakat Başbakanlık görevini Cao Ziyang'a bırakıyor. Hatırlanacağı üzere Mao zamanında da Parti Başkanlığı ve Başbakanlık farklı önderler tarafından yürütülüyordu. Mao Parti Başkanı, Çu Enlay Başbakandı.

Dün saat 14.00'de Şehremini İş Bankası önünde, hükümeti protesto için maaşlarını uzun kuyruklar oluşturarak alan sağlık emekçileri. (Fotoğraf: ERKAN ILDIZ)

Hükümeti protesto eden sağlık personeli maaşlarını almak için banka önünde kuyruk oluşturdu

İSTANBUL (ÖZEL)

HÜKÜMETİN, sağlık personelinin maaşlarından kesilen vergi oranını artıran uygulamayı değiştireceği konusunda

(Devamı S. 6 Sü. 3'te)

TİKP MERKEZ KOMİTESİ ÜYESİ VE İZMİR İL BAŞKANI, KUTLU:

"HÜKÜMETİN PAMUĞA VERDİĞİ 50 LİRA TABANFIYAT ÜRETİCİYİ GÜLDÜRMEDİ"

- Üreticiye yeniden ekim yapabilmesi için kilo başına en az 10 lira prim verilmelidir

İZMİR (ÖZEL)

TÜRKİYE İşçi Köylü Partisi Merkez Komitesi Üyesi ve İzmir İl Başkanı Oktay Kutlu, hükümetin ilan ettiği pamuk tabanfiyatı 50 liranın üreticinin yüzünü güldürmediğini, orta ve küçük üreticinin bu fiyatla ancak masraflarını karşılayabileceğini belirtti.

Kutlu, basına yaptığı açıklamada şu görüşleri savundu:

"Hayat pahalılığı bir yıl içinde korkunç derecede arttı. Maliyetler hızla yükseldi. Gübre ve ilaç 7 misli arttı. mazot 9 liraydı, 23 lira, çekirdek 12 liraydı, 20 lira oldu. Bu şartlarda küçük ve orta köylünün tefeci ve karaborsacı tüccara avuç açmadan geçimini sağlayabilmesi ve yeniden üretim yapabilmesi mümkün değildir.

"Tariş geçen yıl düşük fiyatla aldığı pamuğa karşılık fiyat farklarını hâlâ ödemedi. Üreticinin Tariş'e olan güveni sarsıldı. Tariş, tekrar pamuk almak ve üreticinin güvenini kazanmak istiyorsa 10 lira fiyat farkını derhal ödemeli, bu sezon alacağı pamuğun parasını ödeyeceğine dair güvence vermelidir."

KOMANDOLARIN SADIK ÖZKAN'IN ÖLDÜRÜLMESİNDEN HEMEN SONRA DAĞITTIKLARI BİLDİRİ ŞÜPHELERE YOL AÇTI

- **MİSK veya Türk-İş'e katılma konusunu görüşecek olan Köy YSE-İş'in Genel Kurulu 17 Eylüle ertelendi**

Köy YSE—İŞ Sendikası Başkanı Sadık Özkan'ın öldürülmesinden iki saat sonra komandoların işyerlerinde şiir şeklinde yazılmış bir bildiri dağıttıkları öğrenildi. İşyeri çalışanları bu kadar kısa bir süre içinde bildirinin dağıtılmasının şaşkınlık yarattığını belirtiyorlar. İki saat içinde şiir yazılması, sonra bunun basılıp, işyerlerine dağıtım için hazırlanmasının çok güç göründüğü, bunun da şüphelere yol açtığını söylüyorlar. Daha önce de Sadık Özkan'ın çantasında komandoların gönderdiği tehdit mektupları bulunmuştu. Yapılan soruşturmada da Özkan'ın öldürülmesinin sendika içi meselelerden doğmuş olabileceği üzerinde duruluyordu. Bilindiği kadarıyla Sadık Özkan sendikanın Türk-İş'e bağlanmasını isterken, MHP'liler MİSK'e katılmayı savunuyorlardı.

(Devamı S. 6 Sü. 5'te)

VURAMAZLAR

Bir şehit daha verdik
O bize komutan biz ona erdik
Bir Sadık Özkan vurdular bin daha geldik.

Dayan gardaş dayan onlar duramazlar
Bizi vururlar ama d:v: mızı vuramazlar.

Sadık Özkan'ın suçu Türkdü Müslümandı
Ve komünizmin tehlike olduğuna inandı
Uyan Özkan uyan 60 bin evladın bağrı yandı

Dayan gardaş dayan onlar duramazlar
Bizi vururlar ama davamızı vuramazlar.

Sorulacak hesabı kanun önünde
ALLAHA emanet ol mübarek Cuma gününde
Dün gibi yine kalbimizdesin bu günde

Dayan gardaş dayan onlar duramazlar
Bizi vururlar ama davamızı vuramazlar.

Sadık Özkan gibi Özkanlara kurşun sıkan kızıl eller kahr
Bu yoldan yürüyeceğiz yüz bin defa and olsun
Eeeeeeey Türk Milleti yine başın sağolsun.

Sadık Özkan'ın öldürülmesinden (22 Ağustos Cuma) 2 saat sonra öğle saatinde işyerlerinde dağıtıldı.

Çorum ve Yozgat valileri merkeze alındı

ANKARA (AA)

BAZI illerin Valileri arasında değişiklikler yapıldı. Çorum, Yozgat, Kırklareli, Niğde, Gümüşhane, Mardin Valileri merkeze alındı.

Yozgat Valisi Naim Ural'ın yerine Rize Valisi Kurtuluş Şişmantürk, Mardin Valisi Özdemir Hanoğlu'nun yerine de merkez Rıza Gür getirildi.

ANKARA'DA İKİ POLİS GÖREVDEN DÖNERKEN ÖLDÜRÜLDÜ

Adana'da 7 kişi öldürüldü

- İstanbul'da MHP'li Türk İslam Birliği bir öğretmeni öldürdü
- MHP Seyranbağlarında "Başbuğ Türkeş" sloganlarıyla saldırıyor

HABER MERKEZİ

Adana'da dün çeşitli semtlerde meydana gelen olaylarda 7 kişi hayatını kaybederken MHP'lilerin çeşitli semtlere saldırılar düzenledikleri bildirildi.

Adana'da dün Sümerevleri Kara Fatma Caddesindeki evinde saldırıya uğrayan emekli assubay Seyfettin Atasoy öldü. Atasoy'un katili Selahattin Heybet daha sonra yakalandı.

Mithatpaşa Mahallesinde 239 Sokaktaki portakal bahçesi içinde 1961 doğumlu Ahmet Erciyes silahla öldürülmüş olarak bulundu.

Altkapı Mahallesinde Ali Önaylı adlı bir şahıs başına sert bir cisimle vurulması sonucu öldürülmüş olarak bulundu.

Çınarlı Mahallesinde MHP İl Gençlik Kolu binasının karşısındaki Güven fırça atölyesine bir kişi silahla ateş açtı. Açılan ateş sonucu Ali Yörük ile yanında işçi olarak çalışan Rıdvan Çalışkan hayatlarını kaybettiler.

Denizli Mahallesi yolu üzerindeki bir demir satış mağazasının bekçisi Kamil Kılıç gece saat 22.00 sıralarında tabancayla vurularak öldürüldü

Abidinpaşa Caddesi üzerindeki Tekel deposu önünde Mustafa Kutlu adlı bir mühendis bir grubun saldırısı sonucu ağır yaralandı. Yaralı Adana Devlet Hastanesinde tedavi altına alındı. Saldırganlar kaçtılar.

Cumhuriyet Halk Partisi Adana İl Başkanı Avukat Kemal Hakgüder'in bürosu gece ikinci kez tarandı.

Öte yandan Yavuzlar Mahallesi Doğan semtte Halil Koçar adlı bir kişi, iki saldırganın açtığı ateş sonucu öldürüldü.

MHP'LİLERİN TOPLU SALDIRILARI

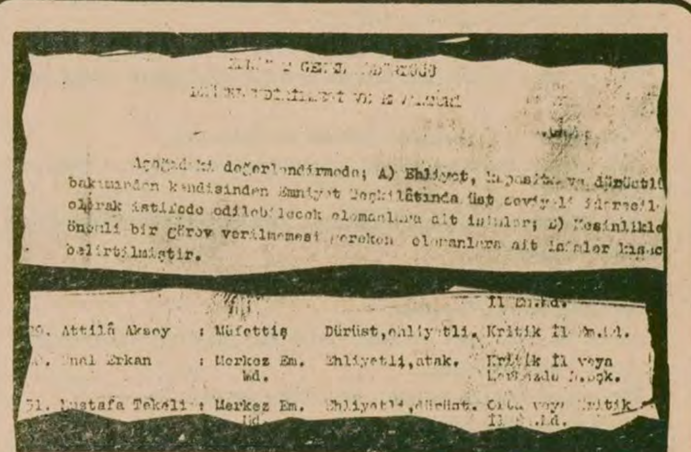
Adana'da son bir hafta içinde MHP'liler çeşitli semtlere toplu saldırılar düzenlemeye başladılar. Bunlardan Sarı Yakup ve Ali Dede Mahallesine yöneltilen saldırılar birkaç gündür devam ediyor. Bu saldırıların sonucunda üç yurttaş hayatını yitirdi. Aynı bölge yakınındaki mahalli Tel gazetesi binası bir grup MHP'li tarafından yakıldı.

Bu arada Cemal Gürsel Caddesi üzerindeki bir binaya taşınan MİSK Sendikasından çevre üzerinde terör estirilmeye çalışılıyor. MHP'lilerin Kuruköprü ile Tepebağ Mahallesi arasında bulunan ve bugüne kadar pek olay olmayan bu mahalleyi de kontralları altına almayı planladıkları tespit edildi. Yine Kazım Başer Mahallesindeki sol görüşlü yurttaşların evlerine gruplar halinde saldırılar düzenleniyor.

ANKARA'DA

Basın Sitesindeki görevlerinden dönmekte olan Mustafa Taşkın ve Seyit Ahmet Yaşar adlı polisler, dün saat 7.45 sıralarında kimliği bilinmeyen iki kişinin

(Devamı S. 6 Sü. 1'de)

Aşağıdaki değerlendirmede; A) Ehliyet, kapasite ve dürüstlük bakımından kendisinden Emniyet Teşkilâtında üst seviyeli idareci olarak istifade edilebilecek elemanlara ait isimler; B) Kesinlikle önemli bir görev verilmemesi gereken olanlara ait isimler kısaca belirtilmiştir.

Attilâ Aksoy	: Müfettiş	Dürüst, ehliyetli.	Kritik İl Em. Md.
Ünal Erkan	: Merkez Em. Md.	Ehliyetli, atak.	Kritik İl veya Merkezde D. Bşk.
51. Mustafa Tekeli	: Merkez Em. Md.	Ehliyetli, dürüst.	Orta veya Kritik İl Em. Md.

Ömer Naci Bozkurt'un çantasından çıkan emniyetteki tayinlerle ilgili belge.

AP'nin Emniyet tayin listesi gerçekleşiyor

HABER MERKEZİ

AP Gümüşhane Senatörü Ömer Naci Bozkurt'un Mecliste açılan çantasından çıkan "Vali ve Emniyet müdürlerinin atanmalarına ilişkin listeler"de "kritik bir il veya merkezde daire başkanı olması" istenen Ünal Erkan Ankara Emniyet Müdürlüğüne getirildi.

Ömer Naci Bozkurt'un çantasından çıkan belgeler çeşitli kişilerle ilgili olarak nitelikleri konusunda çeşitli bilgiler içeriyordu. Belgelerde "Emniyet Genel Müdürlüğü değerlendirilmesi ve envanterleri" bölümünde Ünal Erkan hakkında "ehliyetli, atak" olduğu belirtiliyor ve kendisinin "kritik il veya merkezde daire başkanı" olması konusunda not bulunuyor. Ünal Erkan önceki gün Ankara Emniyet Müdürlüğüne atandı.

Ecevit hükümetin ekonomik politikasını eleştirdi

ANKARA (ÖZEL)

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit hükümetin ekonomi politikasını eleştiren bir basın toplantısı yaptı. Ecevit açıklamalarında hükümet kurulmasından sonra sanayinin ulusal gelire katkısının yüzde 15 gerilediğini dolayısıyla özellikle inşaat sektöründe işsizliğin son haddine vardığını, dışsatımda yüzde 7'nin üstünde bir gerileme görüldüğünü, iç para darlığı nedeniyle sanayide üretimin düşmeye başladı-

(Devamı S. 6 Sü. 3'te)

TGS, Banknot Matbaasında greve katılan sendika üyelerine aylık sosyal ödeme yaptı

ANKARA(ÖZEL)

TÜRKİYE Gazeteciler Sendikası tarafından Banknot Matbaasında greve katılan 517 sendika üyesine aylık sosyal ödeme olarak 2700 lira verdi.

Merkez Bankasına bağlı Banknot Matbaasında uygulanan grev başarıyla sürerken, her türlü banknot, milli piyango bileti ve tahvil basımı işleri durdu.

Ayrıca 3 Eylül'de satışa çıkarılacağı ilan edilen yüzde 20 faizli devlet borçlanma tahvillerinin piyasaya çıkarılamayacağı ve kısa süreli stok biletlerin tükenmesi sonunda da milli piyango çekilişlerin yapılamayacağı öğrenildi.

Türk-İş "Asgari ücretin yeniden tespiti kaçınılmazdır"

ANKARA (ÖZEL)

TÜRK-İş Yönetim Kurulu yarın çalışmalarına başlıyor. Hazırlanan 100 sayfalık raporda Tam Gün Yasasına işlerlik kazandırılması, asgari ücretin yeniden tespiti, Cumhurbaşkanlığı seçimi ve siyasi partiler arasındaki diyalog kopukluğunun giderilmesine ilişkin öneriler yer alıyor.

Türk-İş Genel Sekreteri Sadık Şide dün yaptığı açıklamada, toplantı gündeminin 12 maddeden oluştuğunu, bu gündemin görüşülmesinden sonra çalışma hayatı ile ilgili sorunların ele alınacağını söyledi. Şide bu konular içinden yönetmelik, tüzük, genelge ve Bakanlar Kurulu kararıyla çözülebilecek olanların hükümete sunulacağını belirtti.

Türk-İş Genel Sekreteri toplantıda ayrıca İcra Kurulunun sunduğu üç önergenin de müzakere edileceğini bildirdi. Bu önergeler, Federasyona bağlı bazı sendikaların bazı tutumları ve disiplin sorunu ile Atatürk'ün 100. doğum yılı dolayısıyla yapılacak kutlama törenleri konularını içeriyor.

Sözkonusu önergeler Türk-İş Yönetim Kurulunda son şeklini aldıktan sonra İcra Kuruluna uygulamaya konulacak.

İşverenler hâlâ şikayet ediyor ama:

Uluslararası Çalışma Örgütünün raporuna göre.

DÜNYADA İŞÇİLERİN EN ÇOK ÇALIŞTIĞI ÜLKE TÜRKİYE

ANKARA (GHA)

ULUSLARARASI Çalışma Örgütünün çeşitli ülkelerde yaptığı bir araştırmaya göre, dünyada işçilerin en uzun süre çalıştığı ülkenin Türkiye olduğu belirlendi. Araştırmaya göre, Türkiye, "Dünyada işçisini en çok çalıştıran ülke" sıfatını alırken, işçi ücretlerinin çok düşük olduğu ülkelerin de başında yer alıyor. Araştırma Türkiye'de işçilerin yılda 2 bin saatin üzerinde çalıştığının tespit edildiğini belirtiyorlar.

Uluslararası Çalışma Örgütü yayınladığı raporda, ayrıca Türkiye'de çalışan kadınların toplam faal nüfusun yüzde 14'ünü oluşturduğunu, Türkiye'nin bu açıdan da dünya ülkeleri arasında ilk sırayı aldığını kaydediyor.

bu köseden...

Siz busunuz

Hasan Yalçın

Size Tercüman gazetesi yazarlarından Rauf Tamer'in Bayram gazetesinde çıkan "Biz Buyuz" başlıklı yazısından bir alıntı.:

"Yazılı basın desen, tam bir sorumsuzluk içinde.

Soy, sop, ana bacı, avrat... hepsi okka altında...

Ve "herşey" yazılabildiğine göre, bütün kirli çamaşırları ortaya dökeceğiz...

Ama, ok yaydan fırlarsa, en çok benim işime gelir bu.. Çünkü bütün pislikleri gözümle görmüşüm... Otur yaz ondan sonra:

Kim, nerede ve nasıl denizi doldurup kaçak inşaat yapmış?

Kim kimin karısını ayartmış?

Kim kimin metresi için Türkiye'yi ateşe vermiş?

Hudut dışı edilen bir fahişe için, devlete nasıl savaş açılmış?

Kim kimin milyonlarını Avrupa'ya aktarmış?

Kim kimin baldızını ve niçin pencereden atmış?...Olay nasıl kapanmış?

Kim kimin kardeş katili olmuş?...Ve ne dolaplar dönmüş de zabıtlar değişmiş?

Kitap yazarım, kitap...

Ve satış rekoru kırarım.

Hem de öyle isim ve soyadların baş harfiyle falan değil...

Açık açık hüviyetle...

Onun için herkes otursun oturduğu yerde...

Herkes haddini bilsin".

Çalışmadan yaşayanlar dünyasının ne parlak bir tablosu ve veciz bir anlatımı! Esas bu nokta üzerinde duracağız. Fakat önce Rauf Tamer'le işimizi bitirelim.

Bir kaç gün bekleyip Tercüman'da yazamaz mıydınız bunları üstadım? Anlaşılan, Bayram gazetesi aracılığıyla bütün sorumlulara birden seslenme ihtiyacı vardı bu konuda.

"Açık açık, hüviyetle" yazmamanız doğrusu bir tahammül örneği! Bunca katilin, bunca ahlak düşkününün, bunca dolandırıcı ve hırsızın sırdaşlığı az yük müdür bir insan için?

Bir de şu soru geliyor akla: Bu kadar yakın bir görgü tanığı olayların neresindedir acaba? Sunduğunuz tablonun parlaklığı yanında, tek tek insanların rolü üzerinde durmayabiliriz bile! Görevinizi yaptınız.

Her neyse, aradan on güne yakın zaman geçtiği halde kimseden ses çıkmadığına göre muhataplarınızın 'karşılıklı susma' önerinizi kabul ettiklerini düşünebiliriz.

Lüks ve sefahat içinde yüzen emperyalist işbirlikçisi yarı-feodal büyük burjuvazimizin yoz hayatı, halkın her gün binbir örneğini görerek nefret ettiği bu hayat, kendini böyle sistemli bir anlatım içinde ortaya koymadan edemez. Bazen bir skandalla, bazen devrimci bir gazetenin cesur neşteriyle, bazen de bizzat bu dünyanın bir "büyük yıldızı"nın ağzından ortalığa dökülür. Gene de en etkilisi bu sonuncu tanıktır. Devrimciler yazıp söyleyince "komünist iftirası", "düzen düşmanlığı" yaygarası koparan o dünyanın kodamanları ve kalemşörleri görgü tanığının şantajı karşısında dut yemiş bülbüldür. "Ne kadar gizli kalırsa o kadar iyidir" düşüncesinin sessizliği! Menfaat paylaşmasında birbirlerinin gözünü oyarlar, düzeni savunurken sarmaş dolaş ve sırdaştırlar.

Alnı kırışmadan ve sırtı terlemeden yaşayanların dünyası işte budur: Vurgun, cinayet, şantaj, kumar, akla gelmedik ahlaksızlık, beyaz kadın ticareti,...Yani "kitaplar yazılacak ve satış rekorları kıracak cinsten skandallar". Devlet, kanunlar, mahkemeler, gümrükler, cezaevleri, bir avuç para kralı, derebeyi ve basın kodamanı için ardına kadar açık kapılardan başka bir şey değildir.

Her türlü toplumsal değerden ipini koparmış bir avuç emperyalist işbirlikçisinin toplumsal zenginliğin tepesinde döndürdüğü bu sefahat değirmeninin suyu nereden gelmektedir? Milyonlarca işçimiz, köylümüz, esnafımız, aydınımız, hatta milli burjuvazimiz kimin için çalışıyor ve üretiyor?

Bugünkü yarı-feodal, yarı-sömürge düzen bir yandan toplumun en alt kesimlerinde açlık ve sefaleti derinleştirip, ahlaki çöküşü kamçılarken ve hem MHP faşizminin, hem de Rusyacı sahte solun toplumsal temelini besler. Ama aynı zamanda düzen en tepeden başlayarak da çürür ve çürük bütün toplumu tehlikeli şekilde zehirler.

Peki ne olacak?

Milyonlarca emekçinin terinden, canından ve kanından yapılmış nadide ipekliler ve atlas kumaşlarla sarılıp sarmalanan; dünyanın en hoş losyon ve esanslarıyla kokusu örtülmeye çalışılan bu lağım, toplumu zehirlediği ölçüde kendi sonunu da hazırlar. El konmuş toplumsal zenginlik her türlü şarlatanlığa sermaye olurken: üzerinde oturanı, yedi kat göğe fırlatacak bir dinamit rolü de oynamamazlık edemez. Hazır yiyicilik kendini sahneden uzaklaştırması için bütün toplumu yardıma çağırır.

Sınıfların doruğunda sorumsuzluk yarışına çıkmış olan bu "sınıflarüstü azınlığın; her türlü sınır ve denetimden azade olarak iğrençlikte lezzet arayan bu tufeyli takımının, bu ortaçağ kalıntısı sefahat erbabının, bu beyni ve elleri gittikçe küçülen asalaklar zümresinin yokluğu topluma ne kaybettirir? Bu kalıntı toplumun burjuva gelişiminin de önündeki başlıca engeldir. Tasfiyesi ise 100 yıldır toplumca yerine getirmeye çalıştığımız tarihi bir görevdir. Artık daha fazla ertelenemez bir görev! Bugün baş düşmanı Rusya olan Milli Demokratik Devrimimiz, bu kalıntıyı tarihe maledecek demirden süpürgedir.

Sivas'ta AP hükümetinin partizanlığını MHP yürütüyor

SİCİL NO.	ADI SOYADI	NET TUTAR	TARİH
19 91 04 0042	B TAŞTAN	5058.00	HAZİRAN '80

SİGOR.P.	GELİR V.	M.D.VR.	PUL	CEZA	HASAR TZ.	SAİR KES
1200.00	4771.00	328.00	46.00	.00	.00	.00

İşte belgesi. Beşir Taştan 10 Ocak 1980 günü çalışmak üzere pasaportuyla Almanya'ya gitti. Ancak DSİ'den maaş almaya devam ediyor: Sicil numarası 19 91 04 0042, net tutar 5058.00 lira. Tarih: Haziran 80.

● MHP'lilerin emrine karşı çıkarak partizanlık yapmayan AP'li TCDD Bölge Müdürü bile değiştirildi.

SİVAS(ÖZEL)

AP azınlık hükümeti, Devlet Su İşleri 191. Şubede, TCDD'de ve YSE Bölge Müdürlüklerinde de MHP'lilere kucağını açtı.

TCDD 4. BÖLGEDE NELER OLDU?

Sivas'ta büyük bir alanı içine alan TCDD 4. İşletme Müdürlüğü ve TCDD Fabrikası demiryollarımızın en eski kuruluşlarından sayılır. CHP döneminde 4. İşletme Müdürlüğü yapan Cahit Dedekorkut AP hükümeti başa geçer geçmez işten çekilir ve yerine AP'li müdür Recep Kula vekaleten getirilir. Recep Kula, çevresinde AP'li olarak bilinir ama, işlerin yürümesinden, halen çalışan personelin değişmesinden yanadır. "Benim için demiryoluna iş yapılması önemli. Ben arkadaşlarım arasında din, mezhep, görüş ayrılığına karşıyım" der ve MHP'lilerin hışmına uğrar. Kısa sürede MHP'lilere yakınlığıyla bilinen AP'li Necmettin İlbay, İşletme Müdürlüğüne getirilir. Necmettin İlbay daha önce Demiryolu Fabrikasında Grup Amirliği ve Demiryolları Memurlar Derneği Başkanlığı yapmaktadır. İşletme Müdürü olur olmaz da altı ay içinde (2) derece birden atlayarak 1. dereceden maaş almaya başlar, MHP'lilerin yardımıyla 20'den fazla memuru CHP'li ve Alevi diye çeşitli illere sürer.

YA SÜRGÜN YERİNE GİT YA İSTİFA

AP hükümeti partizanlık uğruna birçok memuru, işçiyi yerinden yurdundan ederken parolası şu olmuştur: "Ya kırk katır ya kırk satır". Sivas'taki sürgünlerde de hiç bir memurun mazereti gözönüne alınmaz ve kendilerine yazılan yazıda aynen şu ifadeler yer alır: "Ya işinizden istifa edeceksiniz, ya da belirtilen yere gideceksiniz."

TCDD'de çalışan memurlar sürgünleri Necmettin İlbay'la birlikte şu MHP'lilerin hazırladıklarını belirtiyorlar: Necati Kayalar (sicil memuru), Fikret (sicil amiri), Orhan Tarı (harekat müfettişi).

Bu arada eskiden makasçılık yapan Beşir Çöl isimli, 1978 Sivas olayları sanığı ve 18 ay hapis yatmış bir MHP'li de aynı kişiler tarafından bagaj memuru olarak işe alınır. İşçiler bu MHP'lileri Sivas'ta karışıklık yaratacak çıban başları olarak gördüklerini, bunların görevlerinden alınmasını, aksi takdirde TCDD'de huzurun kalmayacağını belirtiyorlar.

DSİ'DEN MAAŞ ALAN İKİ MHP'Lİ OCAK AYINDAN BERİ ALMANYA'DA

DSİ 191. Şube Başmüdürlüğündeki bir yolsuzluk da DSİ Genel Müdürlüğünün kulak arkası edemeyeceği kadar açık bir soygundur. Başmüdürlükte çalışan Eğitim ve Teşkilatlandırma Sekreteri Osman Baştepe ve işçi Beşir Taştan 10 Ocak 1980 günü Almanya'ya çalışmak üzere turist olarak gittikleri halde halen maaşları devam ediyor. Üstelik bu kişiler cumartesi ve pazar günleri işletmede çalışma olmadığı halde çalışıyor gösterilip 60 saat mesai almaktadırlar. Bu nasıl iştir Sayın Şube Müdürü? Bölgede çalışan işçiler maaşların Yunus Yıldızhan vasıtasıyla çekildiğini söylemektidir.

DSİ'nin arabaları MHP'nin arabası gibi iş harici ve keyfi olarak kullanılmaktadır.

191. Bölgeye ait mazot tankeri Tokat'ın Çamlıbel mevkiinde devrilmişti. 70 ton mazotla birlikte tankerin akibeti mechuldür. Suçlular hakkında işlem de yapılmamıştır. Sivas kamuoyu bu soruların cevabını beklemektedir.

YSE BÖLGE MÜDÜRÜNÜ DE DEĞİŞTİRDİLER

Kamu kuruluşlarındaki değişiklikler bunlarla da kalmaz. YSE 15. Bölge Müdürü Gürol Demirbağ, İl Müdürü Yusuf Karasu ve CHP'li oldukları gerekçesiyle de 10 kadar teknik personel Muş Erzurum, Bitlis, Hakkari gibi illere sürgün edilirler. Yerlerine de Bölge Müdürlüğüne Osman Dündar, İl Müdürlüğüne Mahmut Arat getirilir.

YSE'de daha önce Türk-İş'e bağlı Yol-İş Federasyonuna bağlı YSE-İş Sendikası yetkilidir. Ancak hükümet bu yetkiyi tanımaz ve işyerinde bir tek üyesi bile bulunmayan ve MHP'lilerin yönlendirdiği Köy YSE-İş Sendikasıyla sözleşme imzalar. 15. Bölge Müdürü Osman Dündar ve İl Müdürü Mahmut Arat da "Köy YSE-İş'e geç, yoksa iş akdini feshederiz" diyerek işçilere baskıya girişirler. Bu arada 19 kadrolu işçinin işine son verilir. 9 CHP'li mevsimlik işçi de atılır ve işyerine MHP ve AP taraftarı 84 kişi yerleştirilir.

Sivas YSE-İş Sendikası Başkanı Durmuş Yurt, kendisiyle görüşen muhabirimize şu açıklamayı yapıyor:

"Sivas İş Mahkemesinden usulsüz işçi atımı ve alımıyla ilgili yürütmeyi durduma kararı aldık Ama işveren, mahkeme kararına uymuyor. Durumu Savcılığa ilettik. Sivas halkının birliğini ve huzurunu bozmaya kimsenin hakkı yoktur."

Partizanlık uğruna asaletleri onaylanmayan Antalya Valiliği maiyet memurları çeşitli illere sürüldü

ANTALYA(ÖZEL)

Antalya Valiliğinde çalışan 5 maiyet memuru bir yıldır çalıştıkları halde stajyer olarak başka illere atandılar. Asaletlerinin tasdiki için verilen raporlar bile okunmadığı ileri sürülen memurlar Vali Güngör Aydın zamanında göreve alındılar diye "asaletinin tasdiki için yeterli kanaat hasıl olmadığı" gerekçesiyle Antalya'dan sürüldüler.

AP hükümetinin değişmesiyle birlikte haklarında yeniden rapor istenen memurlar bu arada Danıştaya başvurarak iptal kararı almışlardı. Ancak yeni Vali Kadir Uysal'ın yazılı emri üzerine raporlarını sunan memurlar tayin edildiklerini öğrendiler. Çeşitli illere atanan memurlar bir süre daha aynı ücret ve kadro ile çalıştırılacaklar. Buna göre Hurşit Kuş Adana'da, Mevlüt Danacı Niğde'de Süleyman Tomas Kayseri'de, Galip Sara Burdur'da, Zeki Karaca da Isparta'da görev yapcaklar.

TEK'DE GÖRÜLMEMİŞ PARTİZANLIK
TEK Genel Müdürlüğü, Tes-İş'le imzaladığı işkolu sözleşmesinden bütün işçileri yararlandırmıyor

ANKARA(ÖZEL)

TEK Genel Müdürlüğü, Tes-İş Federasyonuyla imzaladığı işkolu düzeyindeki sözleşmeden, çeşitli işyerlerinde çalışan Enerji-İş ve Tek Ges-İş üyesi işçileri yararlandırmıyor. Bu sendikalara bağlı işçiler dayanışma aidatı ödedikleri halde, Yargıtayın ilgili kararına rağmen, ayrıca Tes-İş'ten izin almak zorunda bırakılıyor.

TEK Yönetim Kurulu 24.7.1980 tarih ve 33-48 kararıyla işkolu sözleşmesinde sağlanan 250 lira günlük zammın uygulanması kararını verdi. Ancak Personel Daire Başkanı Hayri Toprak bütün TEK işyerlerine bu kararı telekse bildirdiği halde, telefonla verilen bir emirle zammın verilmesi durduruldu.

TEK Genel Müdürlüğünün bu uygulaması TEK işyerlerinde, baskı ile Tes-İş ve Enerji-İş'i silip atmaya yönelik bir davranış olarak nitelendiriliyor.

YURT HABERLERİ YURT HABERLERİ

Ekstra çay piyasadan kalkıyor mu?

PİYASANIN EN UCUZUYDU

● Çay-Kur'un Rize'deki Paketleme Fabrikasında üç aydır sadece Tiryaki imalatı yapılıyor

AKIN ORTAÇ(RİZE)

Piyasanın en ucuz çayı olan Ekstra Çay uzun süredir piyasada görülmüyor. Çay-Kur'un Rize'deki Paketleme Fabrikasında yaklaşık üç aydan bu yana Tiryaki Çayı üretiminin yapılması tüketiciyi endişeye düşürüyor. Yurttaşlar Çay-Kur Genel Müdürlüğünün "Ekstra Çay" üretiminin devam ettiği yolundaki açıklamalarını da inandırıcı bulmuyor.

RİZE'DE İSTENEN VERİM ELDE EDİLEMEDİ

Bu yıl Rize ve çevresinde havaların sıcak ve kurak gitmesi çay üretimini olumsuz yönde etkiledi. Üreticiler birinci sürgün kampanyasında da havaların soğuk gitmesi ve don olaylarının yoğun olması nedeniyle istenen verimi sağlayamadıklarını belirtiyorlar. Çay-Kur yetkilileri ise havaların böyle gitmesi halinde ikinci sürgün dönemi için bekledikleri 170 bin ton yaş çay alımının gerçekleşmeyebileceğini söylediler.

Üç ay bekletilen Oflu çay üreticileri, Çay-Kur'un ödediği üçte bir parayı da almayıp, Kurumu protesto ettiler

TRABZON(ÖZEL)

Trabzon'un Of ilçesinde birinci sürgün çay paralarının ödenmesi için fabrika önünde uzun kuyruklar oluşturan Of'lu üreticiler, paralarının ancak yüzde 30'unun verileceğini öğrenince paralarını almayarak durumu protesto ettiler. Parasızlıktan çevredeki 20 bin çay üreticisinin çile çektiğini söyleyen üreticiler "3 ay beklettikten sonra alacağımızın ancak yüzde 30'unu verecekler. Bu parayı biz ne yapalım? Ya hepsini verirler ya da hiç almayız" dediler.

Çay-Fer yeni Yönetim Kurulunu seçti

TRABZON(ÖZEL)

Rize'de kısa adı Çay-Fer olan Doğu Karadeniz Çay Müstahsilleri Federasyonu yıllık olağan kongresini yaparak yeni yöneticilerini seçti.

Başkanlığa Esat Tuzcuoğlu'nun seçildiği yönetim kurulunda şu üyeler görev yapacak: Ali Çakır (ikinci başkan), Nurettin Yumuşak (genel sekreter), Kemal Şişmanoğlu (Mali Sekreter), Nazım Dilsiz, Saim Yumuşak, Hasan Topaloğlu, Nazif Baycı ve Yusuf Hacıfazlıoğlu yönetim kurulu üyeliklerine getirildiler.

Yeni yönetim kurulu basına yaptığı açıklamada, "Çay üreticisi açlığa itilmiştir. Parasının değerinin sürekli olarak düşürülmesi sonucu üreticinin alacağı para da daha almadan sıfıra düşmektedir" denildi.

Rize'de 60 ortaokul öğretmeni meslekten ihraç edildi

RİZE(ÖZEL)

Rize'de 24 Aralık 1979 tarihinde boykota katıldıkları gerekçesiyle, soruşturma sonucu il dışına atamaları yapılan 60 ortaokul ve lise öğretmeninin Bakanlık emriyle meslekten ihraç edildikleri öğrenildi. 40 öğretmen hakkında tutulan dosya ise henüz Bakanlıktan dönmedi.

Bu arada 85 ilk ve orta öğretim görevlisi öğretmen İl Disiplin Kurulu kararıyla 6 ay memuriyetten ihraç cezasına çarptırıldı.

Doğu Karadeniz'de 40 bin kişi telefon için sıra bekliyor

TRABZON(ÖZEL)

Doğu Karadeniz bölgesinde 40 bin abonenin telefon almak için sırada beklediği açıklandı. PTT Trabzon Bölge Başmüdürlüğünden yapılan açıklamaya göre, Başmüdürlüğe bağlı Rize, Gümüşhane, Artvin ve Trabzon il ve ilçelerinde halen 34 bin telefon abonesi bulunuyor.

Rize'de şehir içi görüşmelerin otomatiğe bağlanması için Çay-Kur hizmet binası semtinde yapımına başlanan 10 bin santral kapasiteli yeni PTT binasının tamamlanması için çalışılıyor.

GÜNDEM dışı

FİTRE

AP Ihsaniye Mahallesi delegelerinden Darendeli Hacı bu yılki fitresini AP İçel Milletvekili Fevzi Arıcı'ya göndermiş.

8 Ağustos 1980 tarih ve 160 nolu havale makbuzuyla 6 kişilik fitre turarı olan 300 lirayı Fevzi Arıcı'ya gönderen Darendeli Hacı, gönderiş sebebini şöyle açıklıyor:

"Hemşehrimiz ve AP İçel Milletvekili Fevzi Arıcı duyduğuma göre Ankara'da 5,5 milyon liraya bir kat almış. Ayrıca İçel'den giden seçmenlerine yemek ve yatacak için bir sürü masraf ediyormuş. Aldığı 60 bin lira maaş kendine yetmediği için 6 kişilik olan ailemin fitresini Sayın Fevzi Arıcı'ya layık gördüm ve gönderdim."

İhsaniye Mahallesi delegesi Darendeli Hacı, tüm İçellilerin fitrelerini Fevzi Arıcı'ya göndermelerini, Fevzi Arıcı'ya bu şekilde yardım etmelerini istiyor.

Faziletten ayrılanın sonu

Demokratik Parti epeyce gürültülerle kurulmuştu. AP'nin belini büken bu olayın üzerinden çok seneler geçti. AP Demokratik Parti'yi münasip bir kıvama getirerek tekrar içinde eritti. DP rumuzuyla kurulan ikinci parti de tarihe karıştı. Bir zamanlar Demirel'e söylemediklerini bırakmayan Bilgiç gibileri ilk ilticacılar olmuştu. Öpüşüp koklaşıp yuvaya döndükleri gibi daha sonra AP'nin Cumhurbaşkanı adayı bile olmuştu.

Bizim sözümüz artık tarihe karışan DP'nin kaderi üzerine DP, Demirel'e karşı "fazilet" mücadelesi vereceğini söyleyerek yola çıkmıştı. Sonra nefesi yetmedi. "Fazilet" unutulunca geriye DP'den miras bir tomar evrak kalmıştı. Bu evraklar şimdi nerede mi? Sokaklarda sürünüyor. Aşağıda bir okurumuzun İstanbul'da sokaktan ve çöplükten topladığı eski DP'ye ait üyelik fişlerini görüyorsunuz.

Burada hikayemizi kesip La Fontaine'vari öğretici bir sonla bağlayalım: "Demek ki faziletten ayrılmanın sonu çöplükte bitiyormuş."

DEMOKRATİK PARTİ / /19

GİRİŞ BEYANNAMESİ

İli : İstanbul
İlçesi : Kartal
Adı ve Soyadı : Abdullah Dizi
Baba Adı : Süleyman
D. T. ve Yeri : 1938 Kumru
Medeni Hali : Evli
Tahsil Durumu : Orta
Mesleği : Serbest

DEMOKRATİK PARTİ

ÜYE KABUL KÂĞIDI

İLİ : İSTANBUL
İLÇESİ : KARTAL
Adı ve Soyadı : Ziya Tinç
Babasının adı : İbrahim

«Uyanık» turistler

● Bir zamanlar "altın yumurtlayan tavuk" gözü ile bakılan yabancı turistler de artık uyandılar

Seyahatları sırasında karınlarını doyurmak için girdikleri hemen her sınıf lokantanın fiyat listesini öğrenen turistlerin yüreği de hopluyor. Fiyatları görünce lokanta yerine gelişigüzel yerlerde ve şekilde karın doyurmayı tercih ediyorlarmış turistler. Bu arada yer sofralarını da tezgahlarda çok ucuza buldukları domates, biber ve karpuzları alıp yanına biraz da peynir eklemek suretiyle doldurup hem piknik yapıp, hem de bir güzel karınlarını doyuruyorlarmış. Sonra Belediyecilere de turistlerin bıraktıkları çöpleri temizlemek düşüyormuş.

Hep "uyanık" millet olmakla övünürüz. Anlaşılan söylene söylene turistleri de uyandırdık.

İlle de ölmeleri mi lazım?

MHP ve Hergün gazetesinin çok ilginç bir tutumu var. MHP'li birisi öldürülürse veya ölürse hemen başlık atıyorlar:

"Bir MHP üyesi daha öldürüldü."

"MHP'li 2 genç katledildi" vs.

Peki ya suç işleyen, mahkum olan ve ifadelerinde MHP'li olduklarını söyleyenler... Bunlara sıra gelince MHP ve Hergün'ün cevabı hazır:

"Ruh hastası.", "Deli", "Ajan" "Provokatör" vs... vs...

Şimdi, anlayamadığımız, MHP'lilerin MHP üyesi olduklarının Hergün tarafından kabul edilmesi için illa öldürülmeleri mi gerekiyor?

Günün fotoğrafı

Ankara'da Zabıta Ekipleri seyyar su satan çocuklarla mücadele ediyor. Mücadele yolu: Testilerin kırılmasıyla ve biraz da tekme ve tokat... Hem de herkesin gözünün önünde.

Açıkça

• DOĞAN YURDAKUL

Saçmalıklar devam ediyor

MHP Genel Başkan Yardımcısı Sadi Somuncuoğlu'nun İtiraf ile ilgili geçen hafta açıkladığı saçmalıklara, bizzat Ali Yurtaslan'ın kendisi gereken cevabı verdi.

Ancak Somuncuoğlu saçmalamaya devam ediyor.

Bu haftaki Yankı dergisi, Somuncuoğlu'na açıklamalarıyla ilgili sorular sormuş. Verdiği cevaplar okunmaya değer komiklikte:

Yankı– Ali Yurtaslan'ın MHP ve ülkücü derneklerle ilgisi ne? Sizin yardımınızla Gazi Eğitim Enstitüsüne girdiğini söylüyor, doğru mu?

Somuncuoğlu– Bizimle, MHP ile hiç bir ilişkisi olmamıştır. Ülkücü derneklerle ilişkisini dernekler bilir. Gazi Eğitime 1976'da nasıl girdiğini de bugün hatırlamak mümkün değildir.

Cevabın yorumu: Bir şeyin olmaması başka, hatırlanmaması başka anlama gelir. Hatırlamamak, olduğunun doğrulanmasıdır. Yani Somuncuoğlu, Gazi Eğitime yasa dışı yollarla o kadar adam sokmuş ki, aralarında Yurtaslan var mıydı onu hatırlayamıyor.

Yankı– Ali Yurtaslan'ın açıklamalarının AP ile MHP'nin arasın açmak maksadıyla yayınlandığını söylediniz. Nasıl?

Somuncuoğlu – AP hükümeti zamanında devletin bir kısım görevlileri tertibe, adi iftira yollarına başvurmuştur. Biz tabii bu durumda hükümeti sorumlu tutacağız. Hükümet eskiye ait olduğunu ileri sürerek sorumlu olmadığını söyleyecek, aramızda bir tatsızlık meydana gelecektir.

Cevabın yorumu: Bu söylenenlerin anlamı AP hükümetini tehdit etmekten başka bir şey değil. "Bu olayın üstüne gidersen desteğimi çekerim" demek istiyor. Hükümet henüz İtiraf hakkında hiç bir şey söylememişken, Somuncuoğlu hükümetin bunun eskiye ait olduğunu belirterek sorumlu olmadığını söyleyeceğini nereden biliyor? Hükümetin bunu ihbar kabul ederek Yargıtay Başsavcılığına başvurmasını engellemeye mi çalışıyor? Hükümete sorumluluktan kurtulması için akıl mı öğretiyor?

Yankı– Adana Sıkıyönetim Komutanlığının soruşturma açmasına ne diyorsunuz?

Somuncuoğlu– Soruşturma nasıl yürütülecek? İddiaları ortaya atan şahsın savcılıklarda dinlenmesi gerekir.

Cevabın yorumu: Yani bu da laf mı? Yurtaslan 100 sayfanın altını imzalamak suretiyle ihbarını yapmış. İhbarını kendi sesiyle teybe okumuş. Bunlar savcılar için yeterli delildir.

Kaldı ki, Yurtaslan "Can güvenliğim sağlanırsa ifade vermeye hazırım" diyor.

Yankı– Mamak'tan kaçanlardan birinin yakalanması sonucu elde edilen bilgilerle Yurtaslan'ın açıklamaları birbirini tutuyor. Bunu nasıl izah edersiniz?

Somuncuoğlu– Ben bu iki açıklamayla ilgili birbirini tutacak herhangi bir şey göremedim.

Cevabın yorumu: Daha dikkatli okusaydın. Aslında göremedin değil, görmek istemedin. İsimler birbirini tuttuğu gibi, yakalananların ifadeleri de Ali Yurtaslan'ı doğruluyor. Hem birbirini tutup tutmaması sizi neden bu kadar ilgilendiriyor? Hani bu işle ilginiz yoktu?

Yankı– Sözünü ettiğiniz özel timle Aydınlık arasında nasıl bir irtibat var?

Somuncuoğlu– Özel tim, yurdun çeşitli yerlerinde MHP aleyhine topladıkları iftiraları bir gazeteciye verip yayınlanmasını sağladı.

Cevabın yorumu: İftira toplanmaz, yaratılır. İftira yapmak isteyen adam neden şehir şehir dolaşsın? Masa başında oturup, sizin gibi uydurur olur biter. Hergün gazetesi Aydınlık'a iftira etmek için şehir şehir dolaşıyor mu?

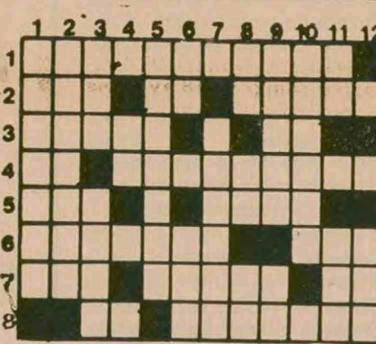
Yankı– Ali Yurtaslan'ın Güvercinlik'te jandarma komando birliğinde saklandığını sonra da resmi görevlilerce yurt dışına çıkarıldığını söylediniz. Bu iddianızı açıklar mısınız?

Somuncuoğlu – Yayında birçok kişiden söz ediliyor. Bu kişilerden bazıları Güvercinlik'te bazı işleri olduğu için ve bu arada yüzleştirme maksadıyla götürüldüklerinde iftirayı yapan kişiyi orada görmüşler ve tanımışlardır. Bize bunu ifade edenler oldu. Bunun pasaportunun çıkarıldığını daha itirafın başladığı ilk günlerde bazı resmi kişiler bize bildirmişlerdir. Pasaport çıkartıyor ve buna polisler yardım ediyor diye.

Cevabın yorumu: İşte bu da Somuncuoğlu'nun itirafı. Yayında adı geçenlerin hepsi suç işlemiş, ülkücü kişiler. Hani bunlarla ilişkiniz yoktu? Şimdi de bize gelip anlattılar diyorsunuz. Sonra pasaportun çıkarıldığını öğrendiniz de neden bildirip yakalattırmadınız?

MHP saçmalamaya devam ediyor. İtirafın doğruluğunu kabul etmedikçe de saçmalamaktan başka çareleri yoktur.

SOLDAN SAĞA: 1) İstanbul'da bir cezaevinin adı. 2) Bir göz rengi-TERSİ bir uzvumuz-TERSİ hayvana takılan gem. 3) TERSİ öykü-TERSİ askerlikte yüksek bir rütbe. 4) Eski dilde su-Bir malı el altından yüksek fiyatla satma işi. 5) Bir renk-Bir bayan adı. 6) TERSİ uçak. 7) TERSİ Bir şeyin üst üste dizilmiş bölümlerinden biri-Bozukluk-TERSİ Bir besin maddesi. 8) Bir renk-TERSİ Akdeniz'de bir ada.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Emin olma. 2) Ters yüz olma durumu. 3) TERSİ bir yön-TERSİ gelir sağlayan mal ve yapı. 4) Bir renk. 5) Avrupa'da bir şehir. 6) Bir harfin okunuşu-Fasıla. 7) Yaslandığımız veya başımızı koyduğumuz rahatlık verici eşya. 8) Kimyada İridyum'un simgesi-Bir harfin okunuşu-TERSİ belirti, işaret. 9) TERSİ ruh hali-Bir kürk hayvanı. 10) Üzerinde önceden anlaşılan ve gerektiğinde söylenen söz. 11) TERSİ silahsız ve mühimmatsız olanlar-Bir ticaret odasının kısaltılmış yazılışı. 12) Sıçra anlamında bir emir.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1) Dilberdudağı. 2) Eski Dünya-Ar. 3) dA -Tiz-Ağa. 4) Ela-Ağır-Taç. 5) Kem-Kakıl-Sı. 6) Pe-rK-Et. 7) Ödül Alan-Anı. 8) relenahpütüK.
YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Dedektör. 2) İsale-De. 3) Lk.-Ampül. 4) Bit-Ele. 5) ediaK-An. 6) Rüzgarla 7) Dn-ıkkaH. 8) Uyarı-Np. 9) Dağ-Le. 10) At-Tat. 11) ğA-As-Nü. 12) Irkçılık.

sorular ? cevaplar

Antakyalı okuyucumuzun sorusu:

FAİK TÜRÜN'ÜN DEMECİ

SORU Aydınlık çalışanlarına soruyorum. Terörizmin kaynağını belirlemek için Türkiye'de faşizmi tırmandıran, terörizmin kaynağı kendisi olan işkenceci Faik Türün'den demeç alıp Aydınlık'ın baş sayfasında yayınlıyorsunuz. Acaba terörün kaynağını bulmak için terörün kaynaklarından mı bilgi alacağız?

CEVAP Sayın okuyucumuz, önce şunu söyleyelim: Faik Türün'ün o demecini yayınlamak hatalıydı, çünkü o demeçte hiç bir şey söylenmiyordu. Yazılacak bir sürü şey varken hiç bir şey söylemeyen böyle bir demeci yayınlamamız boşuna yer israfı oldu.

Ancak sizin getirdiğiniz gerekçelere katılmıyoruz. Anarşinin kaynaklarını bizzat anarşinin kaynağı olanların demeçlerinden de öğrenmek mümkündür. Nitekim biz gazetemizde gerek Türkeş'in, gerek İsmail Bilen'in demeçlerini yayınlıyor, MHP'nin ve sahte TKP'nin bildirilerinden parçalara yer veriyoruz. Böyle yaptığımız zaman bunlarla uzlaşmış mı oluyoruz? Yoksa kendi ağızlarından, onları halka daha iyi bir şekilde tanıtmış mı oluyoruz? Elbette ikincisi. Daha geçen gün MHP Milletvekili Sadi Somuncuoğlu'nun İtiraf konusundaki demecini gazetemize koymadık mı? Bu demeci koyarak halka MHP'nin nasıl bocaladığını ve İtiraf'ı doğrulamak zorunda kaldığını göstermedik mi?

Biz, okuyucuya gerçeği bütünüyle yansıtmak sorumluluğunu taşıyoruz. Dünyada kara şeyler de vardır ve onları gizlemek gerçekçi bir tutum değildir. Bu şekilde şartlanan bir okuyucu ne faşizme, ne Rusya'ya karşı doğru bir mücadele izleyemez. Artık Türkiye'de "sol" kendi kendine at gözlükleri takmaktan kurtulmalı, bağnazlığı yenmeli ve dünyaya geniş bir açıdan bakmasını öğrenmelidir.

İzmir Bölge Cezaevinden okuyucumuzun sorusu:

FİLİSTİN ZİNDANLARINDA

SORU Faik Bulut gibi Filistin zindanlarında Türk devrimcileri var mı? Bunların Türkiye'deki siyasetler ile ilişkileri nasıl?

CEVAP Filistin'de İsrail zindanlarında Faik Bulut da tahliye olduktan sonra hiç bir Türkiyeli devrimci kalmamıştır.

• Gerginlik, Sovyetlere karşı tutum sorununda yatıyor

Sovyetler gerginlikten kendileri için yararlanabilirler •

Irak-Suriye gerginliğinde tehlikeli bir başlangıç

Faik Bulut

SON zamanlarda Suriye-Irak ilişkileri yeniden gerginleşerek kopma noktasına kadar vardı. Bu gerginleşmenin yüzeydeki nedenleri şöyle sıralanabilir: Suriye'nin Bağdat Büyükelçisi bir süre önce Irak hükümetince, Irak Devlet Başkanı Saddam Hüseyin'e karşı komplo düzenlemekle suçlanarak sınır dışı edildi. Bunun karşılığında Suriye 9 Irak diplomatını sınır dışı etti. Bunu izleyen günlerde bir Irak Devlet Bakanı, Suriye'ye sığınarak Irak hükümetine karşı mücadele eden Ulusal Cephe ve Kürt hareketine katıldığını açıkladı.

Aslında Irak'la Suriye arasındaki bu sürtüşme yeni bir şey değil. İki ülkede de özellikle sosyalist olduklarını ve Arap birliğini kendi önderlikleri altında gerçekleştireceklerini iddia eden yönetimdeki Baas partileri aralıklı sürelerle iktidara geldikleri 1960'ların başından beri sürtüşme içindeler.

Ne var ki iyice değerlendirildiğinde görülecektir ki bu son sürtüşme gerçekten ciddi ve tehlikeli boyutlara varabilir. Neden? Bu soruya cevap verebilmek için her iki ülkenin son iki-üç yılda izledikleri siyasi çizgiyi incelemek gerekli.

RUSYA'DAN UZAKLAŞAN VE ARAPLARA YAKLAŞAN IRAK

BİLİNDİĞİ gibi Irak 1960'larda Sovyetler Birliği ile en sıkı ilişki kuran iki-üç Arap ülkesinden biriydi. Bu ilişkiler ekonomik, askeri ve kültürel alanda giderek gelişti. Irak Sovyetler Birliği'nden aldığı silahlarla ordusunu donattı. Sovyetler Birliği Irak'ta "Tartar" barajını ve "Rumeyla" bölgesinde petrol rafinerisi, çeşitli bölgelerde maden ve kükürt işletmeleri, elektrik, ilaç, dokuma ve cam fabrikaları kurdu. Böylece Sovyetlerin Irak'ta oluşturduğu ekonomik, kültürel ve sosyal projelerin sayısı 72'ye ulaştı.

Bundan başka, Rusya aslında bir sömürü belgesi olan "Dostluk ve işbirliği anlaşmasını" Irak hükümetlerine dayattı. Ve bu anlaşma aralıklı olarak ve her değişen Irak hükümetine Sovyetlere sadakatin bir belgesi olarak imzalatıldı. Bu yüzden, Irak, Kremlin ve onun "Beşinci Kollarının" övgülerine devamlı mazhar oluyordu. Mesela Irak revizyonist Partisi Genel Sekreteri, Irak için 1976'da şöyle diyordu: "Irak'ta geniş sosyal ve ekonomik alana ilişkin derin nitel değişimler oluyor."

Ne var ki 1970 lerin ikinci yarısından sonra uluslararası ve bölgesel alanda baş gösteren değişmeler, özellikle 1977 yılında Moskova yanlılarının Irak ordusunda tezgahladığı komploların ortaya çıkarılması, Saddam Hüseyin'in Irak Devlet Başkanlığına geçmesi ve Rusya'nın Afganistan'ı işgal etmesinden sonra, Irak hükümeti Sovyetlerden yakasını kurtarma yöntemlerini her fırsatta aramaya koyuldu.

Bu alanda gerçekçi adımlar atan ve uluslararası ilişkileri iyi değerlendiren Irak yöneticileri, ilk iş olarak ülkedeki Moskova yanlılarını etkisiz bir duruma getirerek ülkenin yeni bir Afganistan olmasını önlediler. Sovyetlerin ekonomik denetimini zayıflatmak için de Batılı ve Arap ülkelerine yaklaşma ve silah kaynaklarını çeşitlendirme siyaseti izlediler.

Bunun yanında Irak hükümeti Sovyetlerin Afgan işgalini kınamakla kalmadı, aynı zamanda Sovyetlerin Arap dünyasına müdahalesini önleyecek bir dizi siyaset izledi ve önlemler önerdi. Bu yüzden de Moskova'nın gazabını üstüne çekti

Irak revizyonist Partisi, Irak dış siyasetleri hakkında 1979 Temmuzunda şöyle diyordu. "Uluslararası ilişkiler alanında, Irak iki süper güç dediği ABD emperyalizmi ile Sovyetler Birliği'ni eşit tutmayı amaçlayan düşünce ve görüşleri yaymaya başlamıştır... Fransız emperyalizmi ile politik ve ekonomik ilişkileri güçlendirme yönünde atılan adımlar arasında, son zamanlarda silah kaynaklarını çeşitlendirme yaftası altında Fransız tekelleriyle ve Batı Almanya, İtalya, İspanya ve Japonya'daki başka silah üreticileriyle dev silah anlaşmaları yaparak, bu işbirliğini daha da geliştirmiştir... Rejimin en rağbet ettiği örnek şayet Sovyetler Birliği Suudi Arabistan topraklarının bir karışını bile işgal ederse, Irak ordusunun bu ülkeyi savunmaya hazır olduğunu bildiren sözlerdi."

SURİYE SOVYET SİYASETİNİN DÜMENİNDE

İSRAİL'e karşı Arap savaş cephelerinden birini oluşturan Suriye, askeri güçsüzlüğü nedeniyle 1960'lardan bu yana gittikçe Sovyet "yardımına" bel bağlayarak Sovyetlerin askeri, ekonomik ve siyasi denetimine girdi. Suriye'deki Fırat barajının tamamlanmasından sonra Sovyetlerin Suriye'deki yapım projelerinin sayısı 50'yi buldu.

Camp David Anlaşmasından sonra Suriye, "Arap Red ve Kararlılık Cephesi"ne katılmakla aslında Sovyet siyasetinin Ortadoğu'daki önemli kozlarından biri haline gelmiş bulunuyor. Buna ek olarak, Suriye'deki son iç karışıklıklar ve Siyonist saldırganların güneyden gelen tehditleri, iyice çıkmaza giren Esat hükümetini Sovyetlerin yanına itti. Örneğin geçtiğimiz hafta yönetimdeki Suriye Sosyalist Baas Partisi, Arap Birliği'nin 13. yıldönümünde bir bildiri yayınlayarak Başkan Hafız El Esat'a Sovyetler Birliği ile uzun süreden beri sözü edilen savunma anlaşmasını imzalaması için yeşil ışık yaktı. Ayrıca Esat yönetimi iç sorunları çözmek için tek çıkar yolu Sovyetlerin her türlü yardımına bel bağlamada görüyor.

Buna uygun olarak Arap dünyasına Sovyetlerin çıkarları açısından bakıyor. Bu konuda bir yorum yapan Mısır'daki El İhbar gazetesi şöyle diyor: "Suriye'nin son zamanlarda Suudi Arabistan'a karşı sözlü saldırıları, Sovyetlerle imzalanması sözkonusu savunma anlaşması öncesine ve Etyopya hükümeti ile diplomatik ilişkilerin kurulmasına denk düşmüştür. Bu dikkat edilmesi gereken ilginç bir noktadır."

SÜRTÜŞMENİN CİDDİLİĞİ VE BOYUTLARI

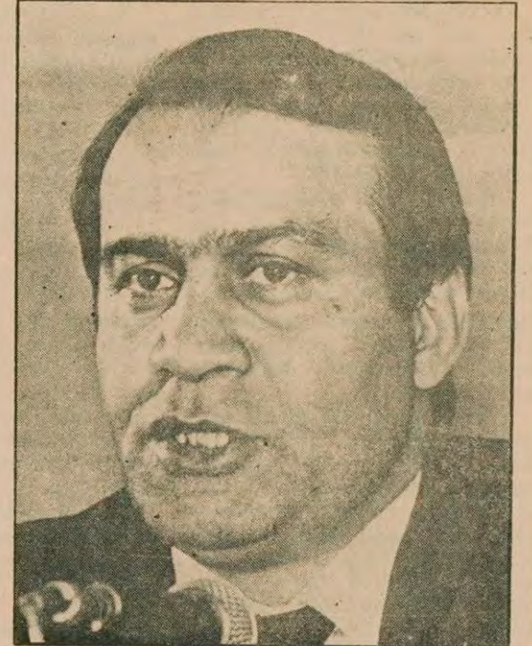
SURİYE-Irak birliği sorunlarını inceleyen bir kimse, Sovyetlerin sürekli olarak böyle bir birliğin Suriye'nin önderliğinde kendisine hizmet etmesini istediğini görebilir. Buna rağmen, geçmişte iki ülke arasında zaman zaman çıkan sürtüşmelere Moskova fazla karışmıyor ve hatta arabuluculuk yaparak olumlu sonuçlarından kendine göre yararlanıyordu. Dolayısı ile geçmişte iki ülke arasında çıkan çatışmalar tehlikeli boyutlara ulaşmadan zamanla kapanıp gidiyordu.

Oysa şimdiki sürtüşmenin üçgen köşelerinden birinde dolaylı da olsa Moskova vardır. Çünkü iki ülke arasındaki gerginliğe yolaçan nedenlerin başında, uluslararası alanda Sovyetlere karşı tavır, Batılı ülkelerle olan ilişkiler meselesi, Filistin sorununa karşı tavır, Lübnan sorunu ve Arap birliğine ilişkin siyasetler gibi çok önemli konular yer almaktadır. Ve daha da önemlisi şimdiki gerginlik Sovyetlerden uzaklaşan hatta ona karşı tavır alan bir tarafla Sovyetlere yaklaşan bir taraf arasında çıkmaktadır.

Ortadoğu'ya sarkmak isteyen ve Irak'ın bölgedeki siyasetlerinden endişe duyan Kremlin yöneticilerinin bu fırsatı kaçırmayacakları kolayca düşünülebilir. Tam da bu yüzden denilebilir ki, son Suriye-Irak sürtüşmesi, , Ortadoğu güvenliği açısından ciddi ve tehlikeli unsurları taşıyan bir sorun niteliğindedir.

İran Dışişleri eski Bakanı Kutbzade'nin son demeci:

Rusya, İran'ı dizleri üzerine çökertmek istiyor

● Moskova'nın beşinci kolu Tudeh gençliği siyasi sabotaja sürüklüyor.

● Rehinelerin yargılanması hangi açıdan bakılırsa bakılsın çıkarımıza aykırıdır.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İran'da Ali Muhammed Recai'nin başkanlığında yeni hükümet göreve başlarken, şimdiye kadar Dışişleri Bakanlığı görevini Devlet Bakanı Beni Sadr'ın yönetiminde sürdüren Sadık Kutbzade'yle 1 Eylül 1980 tarihli "Time" dergisinde yapılan bir röportajı yayınlıyoruz:

SORU: İran'ın diplomatik alanda tecrit olmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

KUTBZADE: Bu, bir yandan gençliğimizin kör radikalizminden doğuyor. Onlar bir gecede her şeyi düzeltmek isteyen devrimci idealistler. Öte yandan esas suçlu Tudeh Partisidir. Moskova'nın kumandasında olan Tudeh genç nesli siyasi sabotaja sürüklüyor. Tudeh 50 yıldan fazla güvenilir bir beşinci kol olarak Sovyetler Birliği'ne hizmet etmiştir. Ve bugün de mükemmel bir görev yapıyor.

RUSYA İRAN'I DİZLERİ ÜSTÜNDE ÇÖKERTMEK İSTİYOR

Sovyetler İran'ın uluslararası alanda daha da tecrit olması için elinden geleni yapıyor. Sınırımızda Afganistan ve Irak gibi düşman hükümetler var. Kremlin, ajanları vasıtasıyla Pakistan, Türkiye ve Körfez ülkeleriyle aramızda anlaşmazlık yaratmaya çalıştı. Çaresiz kalıp yüzümüzü kuzeye dönmemiz için bizi köşeye sıkıştırmaya çalışıyor. Onların siyasetleri açık: İran'ı dizleri üstüne çöktürmek ve sonra istedikleri şartları zorla kabul ettirmek.

Sovyetler İran hükümeti aleyhine yıkıcılık, casusluk ve propaganda faaliyeti yürütüyorlar. Ama İmama (Homeyni) asla saldırmıyorlar. Sık sık değindiğim gibi Sovyetler de Amerika'dan az şeytan değil. Ama onlar insanların duyarlı noktalarını incitmekten nasıl kaçınacaklarını biliyorlar.

RADİKAL GÖRÜNME ÇABASIYLA AŞIRIYA GİTTİLER

SORU: Meclisi kontrol eden dinci İslam Cumhuriyeti Partisi, iktidar gerçekleri ile karşı karşıya kaldığı zaman siyasetlerini ılımlılaştıracak mıdır?

KUTBZADE: Öyle yapmalıdır. Yoksa yönetemez. Sorun şu, radikal görünme çabasıyla öyle aşırıya gittiler ki dengelerini yeniden kazanmada zorluk çekecekler. Ben yardım etmeye hazırım ve bunu kanıtladım. Öteki siyasetçiler de, umarım aynı şeyi yaparlar, kör ve keskin radikalizmle kolay puan toplama uygulamasından vazgeçerler.

SORU: Yeni Başbakan Recai hakkında ne düşünüyorsunuz?

KUTBZADE: O, iyi bir Müslüman ve inanmış bir devrimcidir. Ama ülkeyi yönetemez, iç ve dış konularda yeterli bilgiye sahip değildir. Eğitim Bakanlığı denemesi güven uyandırmıyor.

SORU: Yeni hükümetin başarı şansı nedir?

KUTBZADE: Rehineler sorunu çözülürse ufak bir başarı şansı olabilir. Yoksa hiç bir yere varamaz.

ÜLKE, KİŞİSEL ÖÇ ALMA DUYGUSUNDAN ÇOK ÖNEMLİDİR

SORU: Rehinelerin serbest bırakılması için Meclise mektup yazmak üzere siz mi gönüllü oldunuz?

KUTBZADE: Kimse buzu kırmaya cesaret edemedi. Meclis Devlet Başkanı Beni Sadr'ın mektubu yazmasını istiyordu. Düşmanları tarafından zaten sokulduğu için, Beni Sadr bu teklifi reddetti. Kimse sorumluluk almak istemedi. Ülke, kişisel öç alma arzusundan çok daha önemlidir. Böylece onlar için bu rehineler sorununu cözme nankör görevini ben yüklenmeye karar verdim. Amerikalı rehinelerin yargılanması görüşüne muhalefetimi dile getirdim. Bu tür yargılamalar, hangi açıdan bakarsanız bakın, çıkarlarımıza aykırıdır. Esas talebimiz, Şahın İran'a iadesi, artık konu dışıdır. Ama ABD bizden aldıklarını, iade etmeden, rehineleri serbest bırakamayız. Düzeltilmesi gereken pek çok yanlış vardır.

SORU: Ne kastediyorsunuz? ABD bankalarında bloke edilen İran paralarını mı?

KUTBZADE: ABD'nin el koyduğu 8,5 milyar dolar bizimdir. Bunların İran'a iadesi için görüşmeye bile gerek yoktur. Bazı ABD şirketleri, İran'ın mal varlığını dondurmak için mahkeme kararları çıkardılar, bizim onlara borcumuz olduğunu iddia ediyorlar. Bu ididalar gözden geçirilmelidir. Eğer onlara gerçekten borçluysak, bunu öderiz. Aynı şekilde, düzinelerle Amerikan şirketi İran'a sağlamadıkları teçhizat ve hizmetler için muazzam paralar aldılar. Dahası ABD şirketleri kontrata göre, bize yedek parçalarını ve ham maddesini sağlamak zorunda oldukları sanayi tesisleri sattılar. Biz hakkımız olandan fazlasını istemiyoruz.

SORU: Şahın servetini geri istemekten vazgeçtiğinizi mi söylemek istiyorsunuz?

KUTBZADE: Hayır, hiç değil. Şahın İran'dan yağmaladığı servet, en ufak bir kuşkuya yer bırakmayacak şekilde bize aittir. Pehlevi rejimi sırasında yürürlükte olan kanunlara göre, ne hanedan ne de Şah iş hayatına atılamazdı. Yaptıkları her anlaşma, rüşvet baskı ve kirli nüfuz ticaretiyle lekelenmiştir.

SORUNLAR AÇIK VE DÜRÜST BİR ŞEKİLDE KONUŞULMALIDIR

SORU: ABD'nin Şah rejiminin İran'a verdiği zararları tazmin etmesi gerektiğini söylediniz.

KUTBZADE: Bu ayrıntılar tartışılmalıdır. Son tahlilde önemli olan bu sorunların açık ve dürüst bir şekilde konuşulmasıdır. ABD'nin gelecekte İran'ın işlerine müdahale etmemesinin en sağlam güvencesi, ABD'nin İran'da oynadığı rolün tartışılması, tanımlanması ve bilinmesidir. Biz gerçek bağımsızlık istiyoruz. Eğer ABD'de sağduyu hakim olursa, İran'da bağımsız, halka dayanan bir rejim ABD için en iyi seçenektir.

Kişilerin listesi...

(Baştarafı 1. sayfada)

BURAK EKE, BURHAN EMİŞTEKİN, BURHAN KAVUNCU, BÜNYAMİN ADANALI, BÜNYAMİN YILDIRIM, CELALETTİN ERGÜDER, CEMAL ÇELEN, CEMAL ERİKEL, CEMAL ÖLMEZ, DERVİŞ CANLI, DURMUŞ AY DURSUN İNCE, EDİP DOĞAN, EFENDİ BARUTAN, EJDER BÜYÜKSOLAK, EKREM YÜKSEL, ENDER ETER, ENGİN YAĞCI, ENVER AKOVA, ERCÜMENT DAĞISTANLILAR, ERCÜMENT GEDİKLİ, ERDAL KABAKUM, ERDAL SOLAK, ERDEM ŞENOCAK, Av. ERGUN ULUTAN, EROL DİNÇ, EROL TOY, EROL TÜRKMEN, ERSİN ETER, ERTUĞRUL ALPASLAN, ESAT BÜTÜN, ESAT (Şahit), ETHEM KISKIS, E.Y., EÜP YILMAZ, FAHRETTİN TÜRÜDÜ, FARAŞ (Lakap), FARUK DEMİRTOLA, FATİH HÜSEYİN İPEK, FATİH KİRİŞÇİOĞLU, FERHAT GÜNAYDIN, FERHAT TÜYSÜZ, FERİDUN AKKUZU, GABRİEL AKTÜRK, GALİP (Adanalı) HAKAN ŞENCAN KOÇOĞLU, HALDUN TAŞOVA, HALİL AKGÜN, HALİL İBRAHİM, HALİL (1. Asliye Ceza Kaleminde) HALUK KIRCI, HAMİT GÜNDOĞDU, HANİFİ TOKGÖZ, HANİFİ ZENGİN, HASAN ÇAĞLAYAN, HASAN DAĞDELEN, HASAN HÜSEYİN SANLI, Yzb. HASAN MESCİ, HASAN ÖZEN, Rektör HASAN TAN, HASİP (Kuyumcu), HAŞİM AKTEN, HAYATİ TAŞÇI, HAYDAR ŞAHİN, H.B., Av. HİLMİ BARLAS, HÜDAİ KUŞ, HÜSEYİN DEMİREL, HÜSEYİN KOCABAŞ, HÜSEYİN ÖZCAN, HÜSEYİN YERLİ, İBRAHİM ALAYBEYOĞLU, İBRAHİM BOZKURT, İBRAHİM ÇİFTÇİ, İBRAHİM SONGÜR, İBRAHİM ÜLGER, İBRAHİM TÜRÜDÜ, İBRAHİM YAZICI, İDRİS KÖYLÜ, İHSAN KABADAYI, İNCİ BABA (Lakap), Av. İRFAN BAHAR, İSA ARMAĞAN, İSKENDER KARYAGDI, Oflu İSMAİL, İSMET KENAN, İSMET MİRZAOĞLU, İSMET TUNCEL, KAVAS (lakap), Albay KAYA, KAZIM AYAYDIN, KEMAL BİLGİN, KEMAL CANKILIÇ, KEMAL TÜRKER, KEMAL YAZICIOĞLU, KEMAL Bey (ithalatçı) KEMAL (Tic. Bak. Müsteşarı), KURBAN KARA, LOKMAN KUNDAKÇI, LOKMAN ABBASOĞLU, MAHİR DAMATLAR, MAHMUT EROĞLU, MAHMUT KORKMAZ, MAHMUT SOMUNCUOĞLU, MAHMUT TAT, MEHMET AKİF İNAN, MEHMET AKTEPE, MEHMET ALİ ÇEVİKER, MEHMET AYAN, MEHMET BERK, MEHMET ÇERMELİ, MEHMET DOĞAN, MEHMET EKİCİ, MEHMET GÜÇLÜ, MEHMET IRMAK, MEHMET KAPLAN, MEHMET KUNDAKÇI, MEHMET MUTİ, Av. MEHMET ÖZDEMİR, MEHMET SAKARYA, MEHMET ŞAHBAZ, MEHMET TAŞER, MEHMET TOFTAR, MEHMET YAMTARÇELİK, MEHMET YILDIZ, MEHMET ZEKİ YÜZGEÇ, MEHMET, (ETKO Abidinpaşa Bşk), M.E., METE BEŞEN, METİN MUSAOĞLU, METİN TÜRKMEN, MUHAMMET KURTBEYOĞLU, MUHARREM ŞEMSEK, MUHİTTİN CANBERK, MUHİTTİN GÜNDOĞDU, Albay MUHİTTİN, MUHLİS KOYUNCU, MUHSİN YAZICIOĞLU, MURAT ÖZDEMİRALP, MUZAFFER ÜSTÜNEL, MÜZAFFER (Cebeci-Dörtyol 2. Bşk.), MÜMİN BORAN, MÜMİN (Niğde Ülkücü Bşk.), MÜMTAZ TÜRKÖNE, MÜNEVVER, MÜSLÜM KORKMAZ, MÜŞTAK KARABACAK, Av. MÜŞTAK KARABAĞ, MİKAİL ERK, MİKDAT ŞİMŞEK MİNE, MUSTAFA ARICAK, MUSTAFA BAŞOĞLU, MUSTAFA ÇITAK, MUSTAFA ÇOBAN, MUSTAFA ÇÜRÜK, MUSTAFA GÖRÜRYILMAZ, MUSTAFA İPEK, MUSTAFA KAYACIOĞLU, MUSTAFA KAYAER, MUSTAFA MERCAN, MUSTAFA MİT, Av. MUSTAFA NADİ ÜNAL, MUSTAFA ÖZGÜMÜŞ, MUSTAFA ÖZTÜRK, MUSTAFA PEHLİVANLI, MUSTAFA SAMİ BARSAN, MUSTAFA ŞAFAK, MUSTAFA ŞEN, MUSTAFA VERKAYA, MUSTAFA ZAFER BATU, MUSTAFA, MUSTAFA (ÜİD Y.K.Üyesi), NACİ BOSTAN, NACİ IŞIKLI, N.B. NEBİ İSTEK, NECATİ GÜLTEKİN, NECATİ İLGÜN, NECİP FAZIL KISAKÜREK, NECMİ İŞGÖREN, NEDİM UZUNKAYA, NEVZAT BOR, NİDAİ SEVEN, OKTAY KICIMAN, OSMAN BAĞBEK, OSMAN BALCI, OSMAN KATİPOĞLU, ÖKKEŞ ÇOKUÇKUN, ÖMER ÖZCAN, ÖMER (Site Yurdu Başkanı), ÖZCAN (ODTÜ Muh. Müd.), PALA DAYI (lakap), RAMAZAN GÖÇER, RAMAZAN ÖZCAN, RAMAZAN TUR, RAMAZAN (Niğde Tic. Lis. Ülkücü Bşk), RECAİ (Adana ÜGD Bşk.), RECEP ÇELEN, RECEP (Mamak Cezaevinde er), REMZİ GENÇ, REMZİ YILDIZ, REFET EKE, RİFAT YILDIRIM, Av. SEBAHATTİN ŞENEL, SABRİ YAZILITAŞ, SADETTİN (ÜGD Ank. Şb. Y.K.üyesi), SADİ SOMUNCUOĞLU, SAHİR SOLMAZ, SALİH DAYAN, SALİH YALÇIN, SAMİ BAL, SAMİ İÇEL, SAMİ UZUN, SATI, SAVAŞ ÇALIŞKAN, SAVAŞ, S. A, SELAHATTİN ARPACI, SELAHATTİN SARI, SERPİL, SERVET ERCÜMENT DAĞIŞTAN, SEVİM TAPAN, SEYDİ VAKKAS KORKMAZ, Av. SEYFETTİN ERCAN, SEZAİ (muhtar) Yüzbaşı (SIRRI ŞUŞUT, SITKI ŞERAMETLİ, SONER ÖZCAN, SÜLEYMAN SÜRMEN, ŞAFAK YILMAZ, ŞAHİN BİNGÖL, ŞAHİN YILDIRIM. Av. ŞAHSUVAR BEKTAŞ, ŞEFİK KANTAR, ŞEMSİ (Yüzbaşı), ŞERAFETTİN ÇEVİKER, ŞERAFETTİN, ŞEREF ÇAĞLAYAN, ŞEVKAT ÇETİN, Av. ŞEVKET CANÖZBAY, ŞÜKRÜ DAĞDEVİREN, ŞÜKRÜ TURGUT, ÜBEYDE KARAMAN: ÜMİT ÖLMEZ, ÜNAL OSMAN AĞAOĞLU, ÜNAL (ODTÜ İdari İşl. Müd.) TACETTİN AKGENÇ, TAHA AKYOL, TALİP GÜN, TORTAŞ, TURAN DEMİRKIRAN, TÜĞER SAYGILI, TÜRKAN, TÜRKMEN ONUR, VECDET ŞENDİL, VEDAT ALAGÖZ, VEDAT BACANLI, VEDAT KASIMLAR, VEDAT VELİGÜVEN, VELİ CAN ODUNCU, VEYSEL (Adanalı) VEYSİ BAŞKAN, Assubay VİTES (lakap), Av. YALÇIN İLİKLİ, YAŞAR ASTEK, YAŞAR OKUYAN, YAŞAR ÖTER, YAŞAR ÖZÜDOĞRU, YAŞAR YARALI, YAŞAR YILDIRIM, YAŞAR, (5. Asliye Ceza Kaleminden) YUNUS DÜMEN, YUNUS İLHAN, YUNUS, YUSUF, ZAFER BOZ, ZAFER ÜSTÜNEL, ZAFER TOKGÖZ, ZAKİR KOÇAK, ZEYNEL ŞER

Moskova...

(Baştarafı 3. sayfada)

Merkezi Grev Komitesi (MKS) sorumlusu Lech Walesa, grev sayesinde büyük haklar kazandıklarını, ancak yeni dönemde de bazı yeni haklar için mücadeleye devam edeceklerini söyledi. Grevcileri işbaşı yapmaya çağıran Walesa, sorunun barışçı bir şekilde çözüm bulmasına sevindiğini sözlerine ekledi.

MOSKOVA GREVCİLERİ SERT BİR ŞEKİLDE KINADI

Polonya'daki grevler konusunda bilgi vermeyen Sovyet basın-yayın organları dün Polonyalı grevcileri oldukça sert bir dille kınadı. Pravda gazetesinde yer alan bir yazıda da Varşova yönetimi eleştirildi.

Grevcilerin, "Gerici Polonyalı göçmenler ve Batıda çalışan yıkıcı merkezler" ile işbirliği halinde olduğunu iddia eden Pravda gazetesinin başmakalesi sosyalizm aleyhtarı unsurların grevi yaygınlaştırmak amacında olduğunu" ileri sürdü. Sovyet basın-yayın organları grevin bittiğini ve anlaşmanın imzalandığını duyurmadı. Gazetenin dünkü sayısında Sovyet yanlısı Amerikan Komünist Partisi Başkanı Gus Hall imzalı bir yazıda, Gierek yönetiminin "zaaf gösterdiği" iddia edildi.

KOR'UN 6 ÜYESİ SALIVERİLDİ

Varşova'dan gelen haberlere göre Gdansk'ta grevcilerle hükümet arasında uzlaşmaya varıldıktan sonra olayların başlamasıyla tutuklanan 6 KOR üyesi serbest bırakıldı.

Komandoların...

(Baştarafı 3. sayfada)

2 Eylül tarihinde yapılması gereken Köy YSE—İŞ Sendikasının Genel Kurulu 17 Eylül'e ertelendi. Genel Kurulun üç gün süreceği öğrenildi.

Genel Kuruldaki çekişmenin MİSK'e katılma, Türk-İş'e katılma noktasında geçeceği bildiriliyor. AP yanlıları Türk-İş'e katılmayı savunurlarken MHP'liler, MİSK'e girmekten yana faaliyet gösteriyorlar. Sendika içinde Türk-İş'e katılma yolundaki eğilimin kuvvetli olduğu bildirildi.

Sadık Özkan'ın yerine MHP'lilerin adayının Fikri Türkmen olduğu öğrenildi. Fikri Türkmen halen Köy YSE—İŞ Mali Sekreteri görevinde bulunuyor. Sendika içindeki diğer MHP'lilerin yönetim kurulu üyesi Şahin Kafkas ile Teşkilatlandırma Sekreteri Metin Dedesin olduğu öğrenildi. Metin Dedesin Köy YSE—İŞ'in MİSK'e katılma toplantısında yer almıştı

Olayların listesi...

(Baştarafı 1. sayfada)

49. İstanbul'da bir assubayın öldürülmesi
50. 1978 Mayıs ayında Etimesgut'da bir eve girme, kaçarken bir polis rehin alma ve bir
51. polisi vurma olayı.
52. Sivas olayları.
53. Fatih Hüseyin İpek'in Eskişehir'de araba gaspederken yakalanması.
54. Anayasa Mahkemesinin bombalanması.
Danıştayın bombalanması.
55. 13 Nisan 1978'de Yükseliş'in önündeki Albayrak Kıraathanesinin bombalanması
56. MİSK'te 1979 Temmuzunda bomba patlaması.
57. Yedi TİP'linin öldürülmesi.
58. Balgat katliamı.
59. Piyangotepe katliamı
60. Niğde Pol-Der'in ikinci kez bombalanması.
61. 1978 yazındaki Isparta olayları.
62. 9 Ekim 1978'deki Niğde Aksaray olayları.
63. 1978 Ağustosunda Kırıkhan'da iki ülkücünün ellerinde bomba patlaması sonucu ölmesi
64. Maraş katliamı
65. 11 Ekim 1978'de Niğde Aksaray'da Haydar Şahin'in ölü olarak bulunması.
66. 1980 sonlarında Adapazarı'nda bir ülkücünün ölü olarak bulunması.
67. Maltepe'deki silahlı çatışma.

Yağ fiyatlarına zam yapıldı

ANKARA(AA)

TİCARET Bakanlığının ham yağ taban fiyatlarını yeniden belirleyen ve yemeklik yağ fiyatlarını serbest bırakan tebliği Resmi Gazetede yayınlandı. Tebliğe göre ham ayçiçek yağı, nötralize pamuk yağı, ham soya yağı, ham koko yağı ve ham palm yağı toptan satış fiyatları kilo başına 65 liraya çıkarıldı. Öte yandan ithal edilecek her türlü ham ve mamul durumdaki bitkisel yağların her kilosundan 13 lira prim alınacak. Bu primlerin bir fonda toplanacağı bildirildi.

Çin Millî...

(Baştarafı 3. sayfada)

tartışmalarda bulunuyorlar. Kongre canlı bir çalışma havasında geçiyor. Kongrede alkışlamalar ve övgüler yok. Hua Guofeng, Deng Siaoping ve peşinde gelen siyasi büro üyeleri salona girdiklerinde bile tek alkış olmadı.

Eskiden Mao'nun ve Hua'nın resimlerinin asılı bulunduğu divanın arka tarafında bu kongrede Çin Halk Cumhuriyetinin arması yer alıyor. Son 20 yıldan beri ilk defa olarak yabancı diplomatlar ve gazeteciler kongreyi izleyebiliyor. Kongreye 29 eyalet, Şanghay ve Tiençin gibi doğrudan merkeze bağlı şehirler ve özerk bölgelerden katılan delegeler, iş elbiseleri, geleneksel Mao elbiseleri ve milli kıyafetleriyle gelmişler. Bunun yanında yazlık moda giysileriyle gelenler de görülüyor.

Kongre iki hafta sürecek ve açılış ile kapanış toplantıları dışında çeşitli genişletilmiş toplantılar yapılacak. Bu arada bölgelere göre de çeşitli sorunları ele alan toplantılar da delegeler arasında düzenleniyor.

Bu kongrede en dikkat çeken şey partinin, hükümetin ve mahalli yönetimlerde görev alan yöneticilerin ne kadar yaşlı oldukları. Onlarca yüksek kademedeki görevli, son derece ihtiyar, sakat ve yürüyemez halde. Bunlar tekerlekli sandalyelerde getirilip götürülüyorlar. Buna karşılık yeni Başbakan adayı Cao Ziyang 61 yaşında olmasına rağmen 10 yaş genç ve oldukça dinç gösteriyor.

Birinci günün oturumunda Devlet Planlama Komisyonu Şefi Yu Çiuli ve yeni Maliye Bakanı Vang Pingçiang 1980 ve 81 yılının plan hedefleri ve ekonomik durum ile devlet bütçesi üzerine hazırladıkları raporları sundular. Bu raporlardan anlaşıldığına göre bu yıl gelir ve gider arasında 17 milyar yuan açık bulunuyor. Bununla birlikte raporlarda tarımda yüzde 8,6, hafif endüstride yüzde 9,6 kalkınma hızı Batılı gözlemciler arasında da önemli bir olay olarak nitelendiriliyor. Rapora göre bu açığın 80 yılının sonuna kadar 8 milyar yuan, 81 yılı için 5 milyar yuan olacağı planlanmış. Bu açığın aynı zamanda tarımın ve hafif endüstrinin geliştirilmesi ve tüketimin artırılması yüzünden böyle olduğu bildiriliyor. Raporda bu açığın 1978 yılındaki gelir fazlalığından ve Çin Bankasından alınan 9 milyon yuanlık krediden karşılandığı belirtiliyor. Aynı raporda yurt dışından 1980 için 2 trilyon, 170 milyar yuan borç alınması planlanmış bulunuyor. Gelişmeler 1980 yılı içinde Çin dış ticaret hacminin 56 milyar yuana çıkacağı ve bunun planlanandan yüzde 8 oranında yüksek olduğunu gösteriyor.

1981 yılında tarımda üretimin yüzde 4, hafif endüstrinin de yüzde 6 oranında yükseltileceği de söz konusu raporda belirtiliyor. Kömür üretimi de yüzde 2 elektrik üretimi ise yüzde 4 oranında yükseltilecek. Buna karşılık petrol üretimi geçen yılki düzeyde tutulacak. Bu arada raporda çelik üretimi 1981 yılı için 35 milyon ton olarak planlanıyor.

Devlet Plan Komisyonu Şefi Yu Çiuli şu anda pazar ekonomisi ile plan ekonomisini birleştiren bir deney sürdürdüklerini belirtiyor ve bu deneyin 6600 devlet üretin kuruluşunda uygulandığını kaydediyor. 6600 üretim birimi, Çin'in devlet sanayisi kuruluşlarının yarısını teşkil ediyor

Rapora göre gelecekte işçilerin maddi çıkarları fabrikaların ve kuruluşlarının kazançlarına uygun olarak gözetilecek ve fabrikalar kârlarından işçilere prim ve ikramiye şeklinde ödeme yapacaklar.

Ülkücü arkadaşlarım...

(Baştarafı 1. sayfada)

Gözümüzün önüne öyle bir perde çekmişler ki, gerçekleri göremiyoruz. Bu perde artık yırtılmalıdır. Bir "milliyetçilik" turancılık" lakırdısı almış gidiyor. MHP'ye sorarsan emperyalizme karşıdır. Peki "turancılık, kızılelma" lafları ne oluyor? Türkler başka ülkelere "özgürlük (!) götürmek amacıyla" işgal edecekmiş. Amerikalıya sorarsan o'da "biz geri kalmış ülkelere özgürlük ve medeniyet götürüyoruz" der. Ama bütün dünya ABD'nin "emperyalist" olduğunu biliyor.

İsimler önemli değildir arkadaşlar. İster Amerikan, ister Türk olsun, başka ülkeleri işgal eden emperyalisttir. Bu gerçeği kabul etmek zorundayız.

Bize, Yavuzlar, Kanuniler vs. hikayeleri dinlettiriyorlar. Peki, Yavuz Sultan Selim'in 65 bin Türk köylüsünü katlettiğini bize söylüyorlar mı? HAYIR!

Lafa gelince MHP Rusya ve ABD'ye düşmandır. Ama eyleme gelince hiç bir şey yok. Şöyle ki; U-2 uçaklarını, Rus savaş gemilerini kim protesto etti? MHP' mi? HAYIR! "Komünistler, vatan hainleri" dediğimiz insanlar bu uğurda mücadele ettiler. Lafla peynir gemisi yürümez arkadaşlar. Bu olaylar bile bize kimin doğru olduğunu, sözünün eri olduğunu göstermektedir.

Maraş ve Çorum olaylarını gözönüne getirin arkadaşlar. Orada katledilen insanların suçları neydi? Suçları "Alevi" olmak. Bu olayların tertipçisinin MHP olduğunu hepimiz biliyoruz.

Hergün gazetesi benim "Psikopat" olduğumu ileri sürdü. Herhalde ellerinde doktor raporu (!) falan var. MHP'nin içinde iken mert bir komando idim. Davadan dönüp, onların pis emellerine karşı çıkıp açıkladığım zaman "Psikopat" oluverdim.

Bize "öldürün" emrini verenler: Türkeş ve yanındakiler kendileri neden öldürmüyorlar? Madem ki "komünist" öldürmek sevaptır (!), bu sevabı biraz da onlar kazansın. Olur mu canım? O zaman ceza alırlar, halk onları lanetler. Peki biz öldürünce ceza alıp, halkın nefretini kazanmıyor muyuz?

Davadan dönenler neden TİKP'ye geliyorlar:

1. MHP'ye ve Rusya'ya karşı en kararlı mücadeleyi veriyor.
2. Her insanın fikrine saygı gösteriyor.
3. Anarşiye ve maceracılığa karşı doğru bir çizgide ilerliyor.
4. Devletin sağlayamadığı can güvenliğini sağlıyor.
5. En doğru ve akılcı siyaseti izliyor.

Bu maddeleri çoğaltmak mümkündür. Kısacası ne aradığını bilen insan nereye gideceğini bilir. Biz, özgürlük, can güvenliği, kardeşlik, mutluluk, huzur istiyoruz. Ve ben bunu TİKP'de buldum.

"Ülkücü" arkadaşlarım!

İçinizdeki ölüm korkusunu yenin artık! Faşist MHP ve Türkeşler bizlere dokunamaz. İçimizdeki özgürlük ve kardeşlik ateşini söndüremezler. Kime ve neye hizmet ettiğinizi iyi düşününüz.

Özgür ve eşitlik içinde yaşayan insanların bulunduğu bir Türkiye isteyen herkese sesleniyorum.

MUTLU YARINLAR İÇİN TİKP SAFLARINDA BİRLEŞELİM!

Adana'da...

(Baştarafı 3. sayfada)

silahlı saldırısına uğradı. 14'lü tabancalarla polis memurlarına 19 el ateş eden teröristler daha sonra kaçtılar. Saldırıda iki polis memuru olay yerinde can verdi. Çevrede arama yapan güvenlik kuvvetleri 5 kişiyi gözaltına aldı. Olayla ilgili soruşturmaya devam edildiği bildirildi.

Etlik Esertepe 37. sokakta dün gece saat 22.30 sıralarında kimliği bilinmeyen kişilerin silahlı saldırılarına uğrayan Emin Emekli adlı genç yaralı olarak kaldırıldığı Numune Hastanesinde kurtarılamayarak dün sabah saat 8.30'da öldü.

Ahmetler'deki özel yurtlarda barınan MHP'liler, önceki gün Yunus Solmaz isimli komandonun ölmesini bahane ederek, sağa sola saldırdılar. Önceki gün sabah CHP Giresun Milletvekili Vamık Tekin'in evi kurşunlandı, çevredeki dükkanlar zorla kapattırıldı.

Önceki gece saat 20.15 sıralarında sıralarında Ahmetler'de bulunan yurtlardan hoparlörle anons yapıldı. Anonsta "Ülkücü şehidimiz Yunus Solmaz'ın anısı için, yarın dükkanlar kapanacaktır. İhtiyaçlarınızı bu günden karşılayın. Seyran ülkücüleri" denilerek halk tehdit edildi.

Aynı gece saat 22.30 sıralarında ise Giresun, Sivas, Adana yurtlarından gelen 50-60 kişilik MHP'li grup, Olgunlar Sokak ile Başçavuş Sokağın köşesindeki minik parkta toplanarak yürüyüşe geçtiler. Başçavuş Sokak boyunca "Başbuğ Türkeş, Yaşasın Türkeş, Kana Kan İntikam, Seyran Komünistlere Mezar Olacak" sloganlarını bağıran MHP'liler sağa-sola ateş açtılar. Daha sonra sokak üzerinde bulunan CHP Giresun Milletvekili Vamık Tekin'in evini kurşunladılar. Komandolar 96'lar adlı blok apartmanlara doğru yürüyerek tekrar yurtlarına döndüler.

Dün sabah ise bazı esnafın dükkanını kapattığı görüldü. Sabah saat 9 sıralarında ise silahlı iki MHP'linin, minik parkta sağa sola ateş ettiği görüldü. Komandolar yine Vamık Tekin'in evini kurşunladılar.

İSTANBUL'DA

İstanbul Yıldırım Mahallesinde bir öğretmen Türk İslam Birliği adını kullanan MHP'liler tarafından öldürüldü. Eyüp Yıldırım Mahallesi, Ali Fuat Beşgil Caddesindeki evinden çıktığı sırada ilk okul öğretmeni Zeynel Abidin Bardakçı faşistler tarafından kurşun yağmuruna tutuldu. Silahlı saldırıda yaralanan Bardakçı hastaneye kaldırılırken yolda öldü.

Olaydan sonra gazetemize telefon eden bir şahıs, Türk İslam Birliğine bağlı Anti-Terör Birliğince Bardakçı'nın öldürüldüğünü söyledi. Daha önce de gazetemize telefon eden MHP'liler Türk İslam Birliği adına cinayetler işlediklerini söylemişlerdi. Şişli otobüs durağında bir süre önce taranarak öldürülen iki kişinin yanına da Türk İslam Birliği adına bir pusula bırakılmıştı.

İstanbul'da bir ihbarı değerlendiren güvenlik kuvvetleri Şişli Bomonti'de bir arsada ağaçların altına atılmış Mehmet Erdem'e ait bir ceset buldular.

İstanbul Küçükçekmece'de dün erken saatlerde yolda yürümekte olan İsmail Uygun adlı bir kişi iki saldırganın açtığı ateş sonucu hayatını kaybetti.

İstanbul Örnektepe'deki bir inşaatta tabanca ile öldürülmüş Halil Yıldırım'a ait bir ceset bulundu.

DERİK'TE

Mardin'in Derik ilçesinde önceki gün otomatik silahlarla taranarak öldürülmüş Ali Aktaş adlı gencin cesedi bulundu.

GİRESUN'DA

Giresun'da Abdullah Çetinkurt adlı bir komando mahkum cezaevinden kaçarken yakalandı. Adana'da bir öldürme olayının sanığı olarak tutuklanan Abdullah Çetinkurt'un kendisini müdüre götürmekte olan gardiyanların elinden kaçtığı, daha sonra da jandarmaların ateş açması üzerine korkutularak yakalandığı belirtildi.

Siirt'in Batman ilçesinin Huzur Mahallesinde kimliği belirlenemeyen bir genç önceki gece çaprazlama sıkılan tabanca kurşunlarıyla hayatını kaybetti. Yetkililer gencin ve katillerin kimliklerinin tespitine çalışıldığını belirttiler.

ARGUVAN'DA BANKA SOYULDU

Malatya'nın Arguvan ilçesinde önceki gece Ziraat Bankası soyuldu. Silahlı kişiler önce Banka Müdürünü ve personeli evlerinden toplayarak bankaya getirdiler. Sonra da kasada bulunan 8 milyon lirayı alarak kaçtılar. Personeli içerde hapseden soyguncular kapıya da bomba süsü verdikleri paketi bırakarak kaçtılar.

TOKAT'TA

Zile'de İlköğretim Müdürlüğü Mutemetliği görevini de yürüten Cumhuriyet İlkokulu Müdürü Dursun Göçüncü, dün kendisini soymak isteyen bir kişi tarafından öldürüldü.

Erkmen'i...

(Baştarafı 1. sayfada)

yonun bugün çalışmalarını tamamlamasının mümkün olmadığı bildiriliyor. Muhalefet şerhleriyle birlikte 94 sayfayı bulan raporun, komisyon henüz 73. sayfasına gelebilmişti. Bu tempoyla da bugün tamamlanmasının zor alduğuna dikkat çekiliyor. Erken seçim önergesinin komisyonda kabul edilebilmesi için MSP'li Başkan Şener Battal'ın da MHP ve AP'lilerle birlikte oy kullanması gerekiyor. Erken seçim önergesi, komisyondan geçtiği taktirde o zaman Meclis gündeminde daha önce alınan bir karar uyarınca, gensorudan önce görüşülerek sonuçlandırılacak. Bu nedenle de komisyon çalışmalarının bugün tamamlanamayacağı ve Erbakan'ın da yeniden süre vermemesi halinde erken seçim konusundaki tartışmaların sona [illegible]acağı ifade ediliyor.

Ecevit...

(Baştarafı 3. sayfada)

ğını da belirterek, bugün Türkiye'nin Polonya'daki işçilerin vardığı hakların gerisine düştüğünü söyledi.

Hükümetin üretimdeki düşüşü haksız olarak işçilerin üzerine yıktığını da söyleyen Ecevit, "Çalışma barışı zedelenmişse ve bu üretimi etkiliyorsa bunun sorumlusu hükümetin ekonomi politikasıdır" dedi.

CHP Genel Başkanı işçilere bazı tuzaklar hazırlandığını ve kamuoyunun bu yönde hazırlandığını söyledi.

Önceki gün Mamak'ta meydana gelen olaylara da değinen CHP Genel Başkanı, Çorum'a benzer olayların hazırlandığına dikkati çekerek, bu olayların başkentte ve Sıkıyönetimin bulunduğu bir ilde cereyan etmesinin oldukça düşündürücü olduğunu sözlerine ekledi.

Avukat...

(Baştarafı 1. sayfada)

nı aydınlığa çıkarmış ve sadece bizim kamuoyumuzda değil, Avrupa'da bile ilgi ile izlenen gerçekler açıklanmıştır. İçtenlikle kutlarım.

"Bugün Başsavcı Vekili Zeki Karacagil'e dayanarak Başsavcılığın soruşturma yapamayacağını yazıyorsunuz. Bunun yasaya ve gerçeğe uymadığını söyleyeceğim. Siyasi Partiler Yasasının 108/3'üncü maddesi.

"Cumhuriyet Başsavcılığı, iddianamesine esas teşkil eden olay ve faillerin araştırılması ve soruşturulmasında ve davanın açılması ve yürütülmesinde Cumhuriyet Savcılarına ve sorgu hakimlerine tanınan bütün yetkilere sahiptir."

"Yasa Başsavcıya hiç bir duraksamayı gerektirmeyecek açıklıkta Cumhuriyet Savcılarına ve sorgu yargıçlarına tanınan yetkilerin tümünü vermiştir. Bu koşullar altında "soruşturma yapamıyoruz" demek, yasal yetkinin bilerek kullanılmaması değil midir? Yasa koyucusunun böylesine önemli konularda Cumhuriyet Başsavcılığına yetki vermediği düşünülemez.

"Kaldı ki, Türkiye halkı Cumhuriyetin Başsavcılığına yasanın verdiği yetkinin de üstünde yetki verecektir. Halkımız Cumhuriyet Başsavcılığını göreve çağırıyor"

Hükümet...

(Baştarafı 3. sayfada)

açıklama yapmasına rağmen, bugüne kadar bir girişimde bulunmamasını protesto etmek için, İstanbul Çapa Tıp Fakültesinde çalışan sağlık personeli dün maaşlarını banka önünde uzun kuyruklar oluşturarak aldılar.

Öte yandan birçok hastanede sağlık personelinin, Sıkıyönetim tarafından tutuklanan Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Başkanı Dr. Erdal Atabek'e ve Şakir Derkut'a destekleme telgrafları çektikleri öğrenildi.

Bilindiği gibi Sayıştay tarafından sağlık personelinin Tam Gün tazminatı ile maaşların birleştirilerek vergilendirilmesi yolunda aldığı karar sonucu, sağlık emekçilerinin maaşlarında 1500 ile 6000 lira arasında bir düşüş meydana gelmişti.

Polonya'da zafer

Çiğdem Kömürcüoğlu

Polonya'da "Olmaz, olmaz" denen şey oldu.

İşçiler 17 gündür yürüttükleri kararlı mücadele sonunda Gierek yönetimine büyük tavizler verdirdiler. Özgür sendika kurma ve grev yapma hakkını elde ettiler. İlk kez yürütülen bir mücadele sonunda siyasi tutuklular serbest bırakıldı.

Gdansk'ın, Sczezin'in işçileri yeni bir karar merkezi olarak ortaya çıktılar. Bağımsız siyasi bir güç olduklarını revizyonist yönetime kabul ettirdiler. Böylece Gierek'in yönetim ve karar mekanizmasını parçaladılar.

Grev Komitesi aynen genelkurmay gibi mücadeleyi yönetti. Siyasi ve ekonomik talepleri belirledi ve bu taleplerde sonuna kadar ısrar etti. Polonya halkının desteği bir an eksilmedi. Grevcilere yiyecek getirdiler, para topladılar onları çiçeklerle beslediler.

Mücadeleden işçiler, Polonya halkı galip çıkarken, Gierek yönetimi zayıfladı ve çatladı. Başbakanın ve bazı Siyasi Büro üyelerinin tasfiyesi ilk adım oldu. Reformların gerekli olduğunu savunan ve daha önce Gierek tarafından tasfiye edilmiş bazı kişiler yönetimin üst kademesine getirildiler. Bundan sonra da "baskı ve sertlik yanlısı" diye nitelenen bazı yöneticilerin tasfiyesi beklenmektedir.

Bunlar Polonya'da yürürlükte olan sosyal-faşist diktatörlüğe indirilen ağır darbelerdir. Güneş artık Polonya'da daha farklı bir sabaha doğmaktadır.

Ne var ki, Polonya işçilerinin mücadelesi esas darbeyi Sovyetler Birliği'ne indirmiştir. Polonya'nın artık Sovyet revizyonist blokunda ayrı bir yeri vardır. Moskova yönetimi, Polonya işçilerinin direnerek yarattığı oldu bittiyi, yeni bir iktidar merkezi olarak ortaya çıkmalarını hiç olmazsa şimdilik kabul etmek ve karşıdan seyretmek durumunda kaldı. Tehdit savurmanın dışında müdahalede bulunamadı.

Dolayısıyla Polonya işçilerinin direnişi, Polonya başta olmak üzere tüm Doğu Avrupa ülkelerini pençesine alan Sovyet hegemonyasında derin bir çatlak yarattı. Polonya işçi direnişinin oluşturduğu örnek ve bu mücadelenin başarı kazanması, Sovyet halkları ve tüm Doğu Avrupa halkları için artık zihinlerden silinmeyecek bir örnektir. Sovyet yönetiminin gözdağı olarak kullandığı Çekoslovakya işgalinin yarattığı yılgınlık gözlerden silinmektedir. Çünkü artık Polonya direnişinin türküleri söylenmektedir.

Zafer kazanıldı, ama ağır darbeler yemesine rağmen Polonya'da sorunların temelini oluşturan Sovyetler Birliği'ne bağımlı revizyonist diktatörlük hâlâ yürürlüktedir.

Gierek yönetiminin işçilerin ekonomik taleplerini karşılamasına imkan yoktur. Çünkü Polonya'da yaşanan ekonomik felaketlerin kaynağı Sovyetlere bağımlı bu siyasi ve iktisadi yapıdır. Doğu Avrupa ülkeleri, Brejnev'in "Uluslararası iş bölümü" "Ekonomik bütünleşme" teorileriyle Sovyet sosyal-emperyalist diktatörlüğünün tüm askeri maceralarının yükünü sırtlarında taşımaktadırlar.

Gierek şimdi ekonomik sorunları ön plana çıkararak ve acil yardım sağlayarak, ekonomide kısa süre içinde bir ferahlama yaratmaya ve böylece siyasi talepleri unutturmaya uğraşacaktır. Ama köklü dönüşümler olmadan enflasyonun durmayacağının, ne de yiyecek kuyruklarının ortadan kalkmayacağının herkes farkındadır.

Öte yandan Sovyetler Birliği yediği bu darbeyi kolay kolay hazmedemeyecektir. Pravda'nın son yorumu işçilere "sosyalizm aleyhtarı unsurlar" diye saldırırken Gierek yönetimine de el altından çatmaktadır. Sovyet yönetimi kendisi için korkulu bir rüya oluşturan Polonya örneği yayılmadan bu direnişin kazançlarını geri almaya çalışacaktır..

Kazanılan zaferle Polonya'da işçilerin mücadelesi artık bir üst aşamaya yükselmiştir. Ama görüldüğü gibi temel çelişki, bir yanda Polonya halkı, öte yanda Sovyet emperyalizmi ve ortada çatlamış bir Gierek yönetimi, varlığını hâlâ sürdürmektedir. Polonya'da direniş şimdilik sona ermiştir. Ama bu bir sonuç değil başlangıçtır. O halde direniş yeniden başlayacaktır. Hem de öyle çok uzak bir tarihte değil.

Ali Işıklar...

(Baştarafı 1. sayfada)

Topraklık, Kurtuluş gibi bütün civar semtlerde hakimiyet mücadelesine giriştik."

Daha sonra, Işıklar'ın yardımcılığını yaptığı dönemde Arif Görünmez'in Aydın Efetürk'ü öldürmekten yargılandığını, MHP Genel Başkan Yardımcısı Sadi Somuncuoğlu'nun kardeşi Mahmut Somuncuoğlu'nun da bu bölgede birçok bombalama olayını planladığını bu olayların çoğunda Niğde Yurdunda kalan Arif Görünmez'in de yer aldığını, olaylarda kullanılan silahların ve olaylardan sonra kaçakların burada saklandığını belirtiyor.

Ali Işıklar'ın çalıştığı yeri tespit ettikten sonra 21 Ağustos günü kendisini aradık. Ancak izin alarak daireden ayrıldığını öğrendik. Ertesi günü tekrar telefonla aradık. Yaptığımız telefon görüşmesinde hakkında yapılan yayının doğru olmadığını söyledi. Işıklar telefonda, "O kişi ile ilgili ben değilim. O bahsettiğiniz ben değilim. Bir isim benzerliği var. O kişiyi tanımıyorum" dedi. "Nerelisiniz?" diye sorduğumuzda verdiği cevap şu oldu, "Basın toplantısı yapın gelelim. Belli bir şey olursa". Bu cevaptan sonra telefonu kapattı.

Konu ile ilgili sürdürdüğümüz araştırmalar da, Işıklar'ın altı ay kadar önce Diyanet İşleri Başkanlığından DPT'ye geçtiğini, nisan, mayıs aylarında DPT'ye yetmişin üzerinde MHP'li komandonun Başbakanlık'ta Müsteşar Yardımcılığı görevini yürüten Hasan Celal Güzel tarafından alındığını, Ali Işıklar'ın da işyerinde MHP taraftarı olarak tanındığını belirledik.

MHP'YE EDİLEN TELEFON

İşyerinde MHP'li olarak tanınan Ali Işıklar, zaman zaman MHP Genel Merkezine telefon ediyor. Bir defasında, MHP Genel Merkezini arayarak Gençlik Kollarını bağlatmak istediğinde karşı tarafta çıkan yerin Genel Merkez olmadığını anlayınca hemen telefonu kapattığı öğrenildi. Işıklar aynı zamanda, mayıs ayında işyerindeki MHP'lilerce usülsüz bir şekilde ele geçirilen DPT Yardımlaşma Sandığının Yönetim Kurulu üyesidir.

Öte yandan, gazetemizin 28 Ağustos tarihli nüshasında yayınlanan, Ali Yurtaslan'ın İtiraf'ında adı geçen Ahmet Yıldız adlı komando Diyanet İşleri Bakanlığının Terfi Kısmında memur kadrosunda görünüyor. Sadece aybaşlarında gelip maaşını alan Ahmet Yıldız'ın ayda 2-3 gün çalıştığı, diğer zamanlarda daireye uğramadığı belirtiliyor.

1. TÜRKİYE LİGİNDE 2. HAFTA SONUÇLARI

Fenerbahçe- Zonguldakspor: 1-1
Altay-Bursaspor: 2-0
Kocaelispor- Gaziantepspor: 0-0
Boluspor-Galatasaray: 3-0
Adanaspor-Orduspor: 2-0
Eskişehirspor- Adana Demirspor 1-0
Trabzonspor-Rizespor: 2-1
Beşiktaş: -Mersin İdmanyurdu: Beşiktaş 3-0 galipken Mersin İdmanyurdu sahadan çekildi

BİREY, TOPLUM VE SANATIN GELİŞİMİ

Ü.Yaşar Işıkhan

Jaspers'in hiç bir suçu yokken, insan için ileri sürdüğü şu görüş çok ilginçtir: "İnsanın en büyük suçu, onun doğmuş olmasıdır". Kendi isteğiyle doğmuş gibi. Böylesine bir suçun başlaması ve yeniden kendi istemeden ölmesi kadar düşündürücüdür. İnsan insan olalı beri ussal gelişimini aşan sorunlarıyla bugüne dek gelmiş, felsefeye ruhbilimine, toplumbilime vb... odak noktası olmuş, doğaya üstünlük sağlama girişimiyle geliştirdiği bilim dallarına kendisi dal-budak sarılmıştır.

İlk insan, doğarken en büyük suçu işlemiş olsa bile mutludur. Yaşamak güzel şey. Tertemiz oluşumunun ilk kıpırtılarıyla başlangıçta doğa, insan, herşey güzeldir. Saf, temiz uysal bir çocuk görünümündeki doğanın, katıksız güzelliği insanı etkilemiştir. (İlk ozanı olmak isterdim, o güzelliğin. Sönmemiş yanardağlar. Buharı ince bir sis. Göllerin kıyısındaki renk harmonisi ormanların. Sevişen keklik, sürülerle ceylanların ve temiz havanın). İçgüdüsel olarak açlığın belirlenmesi ile insanın doğaya üstünlük sağlama eylemi başlar. Bu eylemle birlikte gelişen çağrışımlar, ilk sesler, daha sonradan sanat diyeceğimiz, büyüsel bir kalıba bürünme özelliğini gösterecektir. İlk sanatçının, ilkel komün düzenindeki kabile reisi ya da büyücü olması, sanatın insanın üstünlük sağlama içgüdüsüyle başladığını gösterir.

İnsan yapısı gereğince doğadan bir şeyler alıp, yeniden doğaya bir şeyler verir. İlkel komünde hep dolaysız ve aracısız bir alışveriştir bu. Artı-değerin çoğalması ve özel mülkiyetin başlaması ile ilk insanda huzursuzluklar başlar. Bozulan denge, doğa ve insandaki değişiklik ilk sanatçıda, duygulanmalar ve yitirilmekte olan eski yaşam düzenine özlem olarak belirir. İnsanın doğa üzerindeki egemenliğini sağlamak, doğaüstü güçlere karşı koyabilmek için büyüyü (telkin) sınıflı topluma geçtikten sonra ise belirlenen çelişkileri ve hoşnutsuzluğu hep geriye kaçış, toplu yaşama düzenine dönüş için yeniden kullanır. Fakat hızla değişen toplumsal yapı ve belirlenen sınıflar karşısında, o dönemin sanatçısı, eylemlerini yeni belirlenen koşullarla sınırlaması zorunluluğunda kaldı. Böylece sınıf sanatı başlatılmış, sanatın birlik ve düzenliliği bozulmuş oluyordu. Beliren hakim sınıfların, sanatı kendi güdümlerine sokup, tanrısal bir güç olarak kullanmalarına tepki olarak, altın çağa dönüş ve yeniden sınıfsız toplumsal yaşamın dönmesi ve oluşması için sanatçının duygusal yakarışını bugün hâlâ duyar gibiyiz.

Sanat, tarihi süreç içinde geçirmiş olduğu evrelerle, günümüz çağdaş sanat düzeyine gelebilmiştir. Sınıflı bir toplumun sanatı, elbette karmaşık bir yapıda olacaktır. Fakat değişen ve değişimi hiç bir zaman engellenemeyen toplumda sanat, çelişkilerin sonucunu yansıtmaya ve bilimsel öğretilerin ışığında üstlenmiş olduğu görevi, bütün ağır koşullara karşın yerine getirmeye zorunludur. Bütün bunları yansıtırken duyarlı bir toplum ya da bunun karşıtı körlenmiş, herşeyin değişmezliğine koşullandırılmış bir toplumun da varlığı söz konusudur. Çürüyen değer yargılarının sardığı bir toplumda, sanatçı gerçek görevinden kaçamayacağına göre, elbette sınıfsız toplu yaşam düzeni için mücadele verecektir. Salt bu doğrultuda verilecek mesajların, çizilecek yolların, ilk büyücünün, sanatçının özdeki altın çağa dönüşü olmayıp, ileri altın çağa geçişi doğrultusunda olmalıdır. "Sanatçı bu görevini nasıl yerine getirmelidir?" sorusuna geçmeden önce, sanatın tarihsel gelişimine yüzeysel bir değinide bulunmak yararlı olacaktır.

Gelişmiş sınıflı toplumda etkili olmaya başlayan kapitalizm, öncelikle para getirmeyen ve bir metaya dönüştürülemeyen sanata karşı ilgisiz kaldı. Kapitalizmin sanata karşı aldığı tavır, süreç içinde değişime uğradı. Kapital birikiminin yoğunlaştığı tekellerin sanata ilgi duymaları, estetik bir haz almaktan öte, bir değişiklik, yaşamlarına bir süs, yeni bir lüks katmakla başlar.

Kapitalist dönemden önce kilisenin güdümünü, sömürü ve baskı düzenlerini sürdürebilmek için krallar, prensler ve öteki güçler düzenlerini kutsallaştıran sanatçıları korumuş yüceltmişler, saraylarını ve şatolarını süsletmişler ama kapitalist ilişkilerin gelişmesiyle, zayıflayan ve paranın ölçtüğü bir göbek bağı olan sanata, sömürülmüş alınterinin yükselttiği duvarları örtmesi, değişiklik yaratması oranında değer vermişlerdir.

Metanın etkinlik kazandığı ve herşeyin parayla ölçüldüğü ortamda, sanata, ayrıcalıklı güzellikler sunduğu için değer verdiler. dar kalıplara sığdırılmış ve sınırlı çalışma alanlarına itilmiş, paranın etkinliğinden hoşnut olmayan sanatçılar, günümüze kadar gelmiş, yaşamış oldukları çağa göre ilerici, özgün yapıtlar üretmişlerdir. Sanatçı çağından ve yaşantısından hoşnut değildi. Palazlanmakta olan burjuvazinin metaya olan düşkünlüğü ve gelişen kapitalist ilişkileriyle birlikte, tümüyle bozulan toplumsal birliğe tepki olarak, birbirini izleyen sanat akımları, hep sanatçının usunda kırıntıları bırakılmış özgürlük ve eşitlik ilkeleri, altın çağın toplu yaşama düzenine uzanan arayışları simgeliyordu.

Tarih öncesi yabansı başlangıç, büyüsel çağrışımlar, sanatın öz ve biçim değişimiyle yitirilmedi. Gelişen süreç içinde, üretim ilişkilerinin düzensizliğiyle bunalıma düşmüş ve tepki olarak gelişen sanat akımları, o toplumların psikolojik, kültürel ve siyasal yapısını da beraberinde alıp gelmiştir.

Sanatın yabansı ilkel yaşamdan başlayıp, günümüzde çağdaş toplumcu sanat olarak perçinlenişine kadar, sanatçının, çağının bir çığırtkanı olması, yarattığı sanat eserlerinin toplumsal yapıyı değiştirecek bir etki gücü taşıması ve burjuva toplumlarında, işçi sınıfının yükselen sesi olması hakim sınıfları telaşlandırmıştır. Sanatın kendilerine karşı bir silah ve bir toplumsal değişim aracı olarak gelişimini önlemek için, ilkin, sanatcının, kendine ve topluma yabancılaşmasından yararlanarak, ileri sürülen "sanat sanat içindir' görüşünü desteklemişlerdir. (Oysa, bazı sanatçılar bu görüşü her şeyin metalaştırılmasına tepki olarak benimsemişti.) Sanatı toplumdan soyutlamak. sanatçıyı, kılıfı önceden dikilmiş bir kalıba sığdırmak ereğiyle, gerici güçler tarafından tezgahlanan oyunlar, gerçekten sanatçıyı belirli bir süre tutsak etmiştir. Daha sonradan tekrar özgürlüğüne kavuşan sanatçı, yarattığı özgün yapıtlarıyla o dönemin verdiği huzursuzluğu, doyumsuzluğu somut bir şekilde yansıtmıştır. Gerçekte hissettikleri, toplumdan uzaklaşmalarıyla yerine getiremedikleri görevin verdiği bunalımdır. Yapısında varolan yaratıcılığın salt dar kapsamlı olgulara sıkıştırılıp bırakılması, sanatçının ruhsal yapısını etkiliyordu. (Natüralist, Sembolist, Empressiyonist, Dadaist, vb. akımların ortaya çıkışı).

Sanatta ussal çağın başlaması ve süregelen devrimler, sanatçıları yeni ölçülerle karşı karşıya getirdi. Artık sanatçı için, yarattığı objede (yapıtta) biçimden çok öz değer kazanmaya başlıyordu. Öz, devrimci, devingen ve gelişen nitelikte olduğu gibi, biçimin de özün etkileniminde olması doğal olarak sanatçının görevini yeni boyutlara ulaştırdı. Sanatçının alıştığı biçimin zenginliğini, özün toplumsal gerçekçiliğiyle pekiştirmesi, toplumcu sanat için bir dönüm noktası, etkin bir başlangıç oldu.

Çağdaş toplumcu sanat için öz, artık bu dünyayı değiştirmek ereğini taşıyor, biçimse, koşullu olarak, özün bu devingen karakterine dengeli uyumu ile sınıf sanatı, işçi sınıfının, ezilen halkların sanatı olarak gerçek kimliğine kavuşmuş oluyordu. İlk aşamada biçimin tutucu olması, o yapıtın özünün de tutucu olduğunu getirmez. Biçimin, öze uygunluğu süreç içinde belirlenir. Ernest Fischer'in dediği gibi, "Biçim tutucudur, öz ise süreklidir. Biçim belli bir zamanda sağlanan dengenin ortaya çıkışıdır. Özün ayrılmaz özellikleri devinim ve değişimdir." Her ne kadar biçimin katılığından söz edersek edelim, özün potasında toplumsallığa sarılacaktır. Tutucu biçimsellik, gelişen sınıfın değer yargılarıyla eritilip gidecektir. Toplumcu sanatın gerçekçiliği, yeni bir biçimle, devingen özün pekişmesi değil midir?

ÖYKÜ

Benzeri olmayan buluşma

Halit PAYZA

UZUN Bıçaklar Gecesini anımsar mısınız siz. Anımsamazsınız. Ben de anımsamam işin garibi. Avusturya'nın ilhakı, Polonya'nın işgali, Çekoslovakya'nın Nazi çizmeleri altında ezilmesini de anımsamazsınız. Nazizmin iktidara gelişini, dev bir amip gibi dallanıp budaklanmasını, üç aşağı-beş yukarı hepiniz bilirsiniz. Hiç kimsesi yoktu Hitler'in. Bir hiçti. Kompleksler içerisinde yapayalnızdı. Hiçliğini kanla silmeyi, yalnızlığını, toplama kampları, temerküz kampları ve Yahudileri yakmak için kullandığı insan yutan fırınları ile gidermeyi düşledi durdu o. Ve çığlık çığlığa eriyen azınlıkların vücutlarındaki yağlardan sabun tüccarlığına başladı. Başını yedi milyonların, milyarların. Baş yiye yiye bir gün yiyecek baş bulamadı ve kendi başını yedi. Bomba seslerini müzik gibi dinleyen insanlardandı o. Beni düşündüren şey, bugün buluşmamıza gelecek miydi? Diğerlerinden çok bu beni düşündürüyordu.

Diğer konuklarıma gelince. Henüz hiç biri gelmemiştiler. Az sonra birer-ikişer damlarlardı. Godot'u bekler gibi bekliyordum. Godot gelmeyecekti ama konuklarım mutlaka geleceklerdi. Elimde mavi bir gaz karnesi, saatlerce süren bir bekleyişten sonra, yirmi litrelik gaz alabilmiştim. Sobanın deposunu doldurdum. İçerisi ısınmıştı. Bekleyişin doruğundaydım. Sonunda zilin sesini duydum. Hangisiydi?

Her zaman olduğu gibi yine ikisiydi. Marks ve Engels. İçeri girmelerini rica ettim, hoş geldiniz dedim ve uyardım: "Beyler ayakkabılarınızı da içeri alın, son günlerde bir hırsız türedi buralarda. Ayakkabı, terlik, takunya, ne bulursa burun büyüklüğü yapmayıp alıyor. Sobanın başına oturttum ikisini de. Onlar ısınırken zil yine çaldı. Marks'a "Diğerleri olmalı" dedim. Lenin gülümsedi. "Kış ortasında bile baharı yaşıyorsunuz" diye takıldı. Ben de içtenlikle güldüm. Gaz karnemi yırtmak geçti içimden. Lenin'in ayakkabılarını içeri alırken Stalin'i gördüm merdivenlerin başında. Sonra kasketiyle Mao geldi.

Apartmanın önünde bir araç durdu. Pencereye koşturdum. Duçe Mussolini'nin saçsız başı, arabanın kapısını açıp, penceremin saçağında yitti. Fiberglaslı iki baş da koşarak içeri girdiler. Kapıya yürüdüm. Zili çalmasına olanak tanımaksızın kapıyı açtım. Mussolini'nin yüzü olağanüstü asıktı. Bu adam da hiç gülemez dedim. İki kara gömlekli merdivenlerin başında durdu. Ellerinde Alman tipi otomatik silahlar vardı.

"İstemiyorum bu leş kargalarını. Kov onları" dedim.

Cam gibi gözleriyle baktı bana. Bakışı ağzımı burnumu dümdüz etti. Kanım dondu. Elini kaldırıp, parmaklarıyla rüzgarı geriye iter gibi yaptı. Karagömlekliler koşarak merdivenleri indiler. Bir süre öylece durdum. Dışardaki araç homurtuyla çalıştı. Bombardıman başladı diye düşündüm. Bütün insanlık ateşe sürüklendi. Bombardıman uçakları, pike yapıp, alçaldılar, bombalarını bırakıp uzaklaştılar. Aracın uzaklaşışını duydum. Sığınaktan çıktım. Bir hava saldırısını daha atlattık.

Asıl beklediğim konuk en son geldi. Yanında Himmler, Dr. Goebels, Göring vardı. Son konuğuma da iki uyarıda bulundum: Birincisi SS'lerini kovması konusunda, ikincisi, çizmesiz kalıp, yalınayak geri dönmek istemiyorsa, çizmelerini içeri almaları için. Hitler'in gözü kafatasımdaydı.

Konuklarım karşılıklı oturmuşlardı. Bakkaldan güç-bela alabildiğim bir paket çayı, evdeki kocaman demlikle iyice bir demledim. Sigara zammından sonra, konuklarıma dünyanın en birinci sigarası olan birinciden sundum. Yak bir birinci, sen de ol bir devrimci, diye takılmam üzerine, başta Adolf Hitler, Dr. Goebbels, Göring ve Himmler, sigara almadılar. Kapıyı açtım. "Siz dördünüz defolun" dedim. Sinirlenmiştim. Köpek balığı Mussolini bile birincimi geri çevirmemiş, yakmış, fosur fosur tüttürüyordu. Bu dört bayın yüzlerinin gerildiğini bir anda kızardıklarını gördüm. Hitler, sinirle kalktı yerinden. Elimdeki birinci paketini aldı. Dolgun bir sigara çekip, dudaklarına götürdü. Himmler'e, Göring'e ve Goebbels'e de birer sigara sundu. Şimdi bir bulut tabakası sarmıştı odayı. Kendimi hava bombardımanlarında sandım. Karartma başladı birden. Çıkarcı kent, tümden karanlıktı. Rundfunk'ta ölüm sessizliği var. Çok değil yarın İngilizlerle, Fransızlar işe karışırlar. Bu kent yerle bir edilebilir. Gebe kadınlar sığınakta, korkularından çocuklarını düşürüyorlar. Geçen hava saldırısında biri delirdi. Bombalar, havai fişekleri gibi patlayıp, kent yerle bir olmasına rağmen, yaşlı kadın sığınaktan bağıra bağıra çığlıklar atarak dışarı çıktı. Kimse kolundan tutup, engel olmadı ona. Gaz maskelerimizi aldık. Gaz maskelerini giyince, insandan çıkıp yarı insan birer varlık oluyoruz. Bu gece gaz maskesini takmayacağım. Yabancı radyo dinleme yasağına rağmen, sığınakta biri bu yasağı kulak ardı ediveriyor. Ah Berlin, ah. Herkes bir tek şey düşünüyor. Hitler'in karşı saldırısı, bir dünya savaşı halini aldı. Hitler, bombaların kulakları sağır eden onca gürültüsüne ve onca yoksulluğa rağmen, operaları cayır cayır sürtüyor. Yarınki manşeti tasarlıyorum: İngiltere bir nota vererek, Alman askerlerinin doğudan çekilmesini istedi. Führer bugün cepheye gidiyor. Führer, elinde silah cepheye savaşmak için değil, viskisini yudumlamak ve konuşmak için gidiyor. Çok sonraları Wilhelmstrasse, Türklerin İngilizlerle önceki gün bir karşılıklı yardım paktı imzalamasına kızdurdu öfkesinden. Von Papen, efendisine hesap vermek için dört nala buraya çağrıldı. Yirmi bir Ekimde Berlin yine kıvır kıvır karmakarışık ve dolanbaçlı. Ürkek ve korkak. Dumanlı bir Berlin var haritada.

Dumanlandı oda. Pencereyi açmaya korkuyorum.

"İzmir'de sıkıyönetim var beyler" dedim konuklarıma. "Bu yüzden dikkatli bir konu seçmemiz gerek bugün. Bizde, şimdilerde sosyal demokrasiye tek umut gözüyle bakılmıştır. Bir yaratıcı, bir kutsal varlık biçimine dönüştürüldü. Tartışacağımız konunun uyağını ben veriyorum: Sosyal demokrasi umut mudur, ödün veren bir doktrin midir?"

Sırası mı bu bilmiyorum. Ama dışarıda savaş var. Her an bir hava saldırısı olabilir Berlin'de.

Mussolini'nin doktrinini açıklayışını anımsıyorum bu ara. Duçe, "Halk artık geniş özgürlüklerden bıkmıştır. Onlara yeni bir rejim gerekmektedir. Biz bu rejimin adına faşizm diyoruz." Ve Duçe, eli kamçılı lider pozuyla, basının ve moda dergilerinin kapaklarına çıkıyordu. Bu onu o denli meşhur etti ki, sonunda ayaklarından sallandırılarak, idam edildi. Tam kara gömleklilerine yakışır bir ölüm oldu bu. Kara gömleklilerin karalar bağlanmalarına gerek kalmadı. Zaten onlar çok önceden karalara gömülmüşlerdi.

"Geleneksel olarak birde, alışılagelmiş bir önyargı ve havadan sudan eylem vardır. İyi iş yapmak yerine, iyi konuşmak. Unutulmaması gereken bir şey vardı ama: Toplumsal sorunlar, bu sorunlarla ilgilenecek olanların üzerine yemin edenleri ya halkın sevgilisi ya da dilencisi yapar."

Sehpanın üzerinde, bakkalın veresiye defterini görünce, yine günümün uzun bir parçasını vererek, kuyrukta saatlerce bekleyerek aldığım küçük piknik tüpünün üzerindeki çayı anımsadım. Konuklarımdan izin alarak mutfağa geçtim. Su kaynamıştı. Çayını attım. Hitler'in, Yahudileri yakmak için kullandığı fırınlar geldi gözümün önüne. Midem bulandı. Bana bunu anımsattığı için küçük piknik tüpünün alevlerle kızarmış başına kızdım. Bardakları tepsiye koydum. Odaya dönüp, masanın üzerine bıraktım. Geri döndüm, çaydanlığı ve üç kat zamlanmış şekeri aldım geldim. Kaşığı unuttuğum için üçüncü kez mutfağa girdim. Koridor bana Steenockerzeel ile Brüksel yolunu anımsattı. Yollar Alman ordusunun araçları, motorlu silahlarıyla iğne atsan yere düşmeyecek kadar sıkışık bir haldeydi. Araçların ardından halk, şimdiye kadar olmadıkları kadar yorgun, sıcaktan bayılacak kadar bunalmış ve toz-toprak içerisinde bombalanmış, yanmış, yıkılmış kasabalarına, kent artıklarına dönüyorlardı. Brüksel'i çarçabuk düşmesi kurtardı diyorlardı. Başımı salladım.

İçeri girdiğimde, harita üzerinde ne kadar da çabuk yer değiştirdiğimi anımsayarak gülüverdim. Bir saniye kadar öncesi Berlin'deydim, sonra Brüksel'de. Şimdi de evimin odasında. Konuklarımla birlikteyim. Yine de kesinlikle emin olmak için, pencereden dışarı yollara baktım. Çiçek bozuğu yollar, orasından burasından sakatlanmış yaralılar gibiydiler. Sokaklar temiz değillerdi ve kaldırım kenarlarından çamaşır suları akıyordu. Tamam dedim, kentimdeyim.

Dr. Goebbels, tuvaleti sordu. Tuvaletin, oda kapısının karşısında olduğunu söyledim. Gelmesi biraz gecikince de, tuvaleti de işgal etmiş olmasın sakın diyerek korkmaktan kendimi alamadım. Goebbels, kapıyı çalımlayarak geri geldiğinde, bayağı rahatladım.

Almanlar, Paris kapılarına kadar dayanmışlardı. Fransa yenilgiye uğramıştı. Buna uğramıştı denilmez de uğramak üzereydi denilebilir, sonra Fransa gerçekten yenilgiye uğradı. Çünkü, İtalya, arkadan vuruverdi Fransa'yı. Alman Radyosunun spikeri haberleri verirken "Bir saat içinde Duçe, İtalyan halkına ve dünyaya bir demeç verecek. Bütün Alman istasyonları da yayınlayacaklar bu demeci" demeyi unutmadı. Ertesi günü gece yarısından sonra Roosevelt radyodan pürüzsüz bir sesle, müttefiklere malzeme yardımı vaadinde bulundu. İhanetinden ötürü de Mussolini'nin kulaklarını iyice bir çınlattı. Koyun sürüleri gibi tıkıştığımız sığınakta dinledik demeci. Nitekim 14 Haziranda Paris daha fazla dayanamayıp, "Sen de mi İtalya?" diyerek düştü. Hitler'in gamalı haçlı bayrağı Seine' in yanıbaşındaki Eyfel Kulesinin tepesinde, soğuktan titriyordu.

Hitler, birinci paketime uzandı. Dolgun bir sigara daha çekti. Kibriti sürtünce, usumda bir bomba patladı. Bir insan paramparça oldu. Savaş çok kötü şeydi. Avrupa, tam örneğiyle Armageddon olup çıkmıştı. Armageddon ne midir? Mahşer günü diye ortaya atılan bir olağanüstü günde, iyilik ve kötülük orduları arasındaki savaş meydanıdır. Yalnız önemli bir noktayı anımsatmalıyım. Yirminci yüzyılda sokaklar, huzuru bulduğumuzu sandığımız evlerimiz, belediye otobüsleri, işsizlikten kıvranarak, bir bardak çay içmek için beş-on dakikalığına oturduğumuz kahveler bile Armageddon'du. Armageddon'u, mahşer gününde aramak boşuna.

Çayları bardaklara süzdüm. Kendi bardağıma koyarken, süzgeci çektim. Bardağımda çay kırıntılarının bulunmasını isterdim. Bir alışkanlıktı belki. Çayları sunmadan önce konuklarıma bir uyarıda daha bulunmak gereksinmesini duydum. "Beyler," dedim. "Çayımı almak istemeyen varsa, pılısını pırtısını toplayıp, ayakkabılarını giyip, çekip gitsin."

Engels, ilk kez konuştu. "Aman dostum, kahve duyduğumuz kadarıyla tarih olmuş, üç aşağı beş yukarı çay da öyle. İçelim."

Konuklarım, sabaha doğru gittiler. Neler konuştuklarımı yazmıyorsam, bu korktuğum için değil. Öykümün yayımlanması içindir. Yalnız, konuklarım gittikten sonra, gecenin yorgunluğunu çıkarmak için uzandığımda, uyanıkken gördüğüm bir düşü anlatmama izin verin:

Bir zamanlar, sanat galerisi olarak kullanılan, ama şimdi hastane olarak kullanılan bir yerde sargılar içerisinde bir asker vardı. İnleyip, inlemediğinin bilincinde değildim. Bir sabah rüzgarı olarak, esip geçerken çok kısa bir süre görebildim zaten. Onun için savaş bitmişti artık. Oysa savaş devam ediyordu. Düşümdeki bu asker, sol uyluğuna bir iğne batması ile yerinden sıçrıyordu. Doğrulmak istiyordu, ama doğrulamazdı artık. Sargılar çıkartılmıştı. Ve asker sıçradığında gerçeği gördü: Kolları yoktu, sağ bacağı da yoktu. İğne yapmakta olan doktor, askerin duvarlarda çınlayan haykırışını duyunca, omuz silkti. Hiç bir şey yokmuş gibi, işini bitirdi. Enjektörü sildi. Asker, yatağında çırpınıyor, anlaşılmaz iniltiler çıkartıyordu.

Pencere çerçevesindeki bir boşluktan yararlanarak dışarı çıktım. Esmeye devam ediyordum. Yıllarca esip durdum öylece. Yıllar sonra yıkılmış, bombalanmış, yanmış bir kentin bozkırından geçerken sırtında paltolu, ekmek çantası dolu, yorgun bir askerin, uzun, beyaz geniş gömlekli ve asker postalı giymiş nişanlısına sıkıca sarılmış olduğunu gördüm. Askerin gözyaşları, nişanlısının gözyaşlarına karışmış, öylece duruyorlardı.

Savaş, sevgileri öldürememişti.

---

420. Ölüm yıldönümünde

PİR SULTAN ABDAL ve Aşık Geleneğimiz

MUSA AKAR (Etnolog)

3

Pir Sultan'da gerçekçilik

Pir Sultan geleneğinde konularına göre şiirleri üç kümeye ayırmak mümkündür.

1- Aşk ve sevgili üstüne söylenmiş şiirler.

2- İdeolojik muhtevada olan ve çoğunluğunda tarikat uluları ve dini liderlerin övüldüğü şiirler.

3- Kavga şiirleri.

Pir Sultan Abdal geleneğindeki şiirlerin içerik ve biçim bakımından en güçlü olanları, toplumsal kavgasını dile getirdiği şiirleridir.

Bütün halk ozanlarımızda olduğu gibi, Pir Sultan geleneğindede ağır basan yön, şiirlerinde kullandığı olguların hayatın içinden seçilmiş olmasıdır.

Pir Sultan geleneğinde, bize en soyut gelen din ve tarikat felsefesini dile getiren şiirler bile, o günün tarihsel koşullarında toplumsal hayatın canlı olguları olarak tartışılan sorunlardı.

Pir Sultan geleneğinde siyasi ve sosyal dalgalanmaları dile getiren şiirler, bugün bile, toplumsal hayatın nesnel olgularına karşılık olacak ölçüde evrenseldir.

Politik güçler arasındaki mücadeleye taraf olan sınıf ve zümreleri bir araya getiren olgu, aynı maddi ve manevi koşullar içinde olmalarıdır. Ezilen sınıflar, ezen sınıfa karşı mücadele ettikleri oranda, kendi ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmelerini de hızlandıracaklardır. Bunun için birinci koşul: Çıkarları ortak olan sınıfların mücadelelerine önderlik edecek bir örgüte sahip olma zorunluluğudur.

"Halimizi hal eyledik
Yolumuzu yol eyledik
Her çiçekten bal eyledik
Arıya saydılar bizi."

diyen Pir Sultan Abdal da bu gerçeğe parmak basmaktadır. Halka zulmü reva gören Osmanlı Devlet düzenine karşı; içinde bulundukları durumu tahlil edip, olumsuzlukları olumluluğa çevirmek için, ezilen halk olarak, ortak bir fikir çevresinde birleşirler. Birleşen halk kendini kurtuluşa götürecek yolu yine kendisi çizer. Gerçeğin bağında açmış milyonlarca çiçek demektir birleşen halk. En güzel ve en saf bal bu milyonlarca çiçekten alınacak özle yapılır.

Kendi içinde birliği sağlayan ve kurtuluşu için birleşen halk artık yazgısını değiştirmeye hazır bir siyasi güç demektir.

Bu durum karşısında Pir Sultanlara düşen görev; mücadele bayrağını açmak, köhnemiş olan çağı değiştirip tarihin akışına damgasını basmaktır. Bunun için de, düşmana karşı en güçlü silah olan insan sevgisine bağlı kalmak ve birleşilebilecek bütün güçlerle birleşmede ilkeleri bulandırmayan bir hoşgörü ile hareket etmek zorunludur. Pir Sultan'da bu düşünce şöyle dile gelir:

"Açalım kızıl sancağı
Geçsin yezitlerin çağı
Elimizde aşk bıcağı
Tevekelü taâlallah"

Ortak bir dava için birleşen insanlar birbirlerine de sımsıkı bağlıdırlar. Bu bağlılık sınıfa bağlılığın somut ifadesidir. Onları birleştiren olgu, yeni bir dünya yaratma idealidir. **Bu ideal etrafında birleşmiş olan insanların oluşturduğu güç, hiç bir gerici gücün durduramayacağı, coşkun bir seldir. Bu sel çağın karanlıklarını delecek ve aydınlığa varan kapıyı açacaktır.**

Aydınlığa giden bu yol acı ve zorluklarla doludur. Ona katlanmak o yolun eri olabilmek bütünün bir parçası olmaktan geçer. Pir Sultan:

"Dost elinden dolu içmiş deliyim
Üstü kan köpüklü meşe seliyim
Ben bir yol oğluyum yol sefiliyim
Ben de bu yayladan şaha giderim"

derken işte bu gerçeğe parmak basıyor.

Bu gelenekte, toplumsal gerçekçiliğin en yetkin örnekleri arasında sayabileceğimiz kavga şiirleri; mücadele etmek isteyen insanın davaya bağlılığını vurgulamaktadır. Pir Sultan geleneğine göre, davaya bağlı kalabilmek, güçlükler karşısında sarsılmadan ilerleyebilmek, halkın yaşadığı acıları kendi içinde duyabilmek le sağlanır. Geleneğe göre, davadan uzaklaşmak her şeyden önce insanın kendi özüne ihanettir. Çünkü bütün zorluklara karşın mücadelenin insana verdiği mutluluk ve huzurdan "mahrum" kalacaktır.

"Koyun beni hak aşkına yanayım
Dönen dönsün ben dönmezem yolumdan
Yolumdan dönüp mahrum mu kalayım
Dönen dönsün ben dönmezem yolumdan

diyen ozan, davaya bağlılığın önemini vurguluyor.

Pir Sultan, uğruna baş koyduğu yolun sonunda mutlaka zafere ulaşacağını bilmekle birlikte, zaman zaman yenilginin de olabileceğini görüyor. Pir Sultan'ın şiirlerinde, hareketin yükseliş dönemindeki coşkuyu ve davaya bağlılığı, yenilgi şartlarında da sürdürdüğünü görmek mümkündür. Yenilginin ortaya çıkardığı bozgun ve dağılma Pir Sultan'ın düşmana duyduğu kini azaltmıyor. Bunun yanı sıra Pir Sultan paniğe kapılan yoldaşlarını eleştiriyor. Ama bu eleştiri saldırgan ve yıkıcı nitelikte değil. Paniğin ortaya çıkardığı durumu kendisinin içinde bulunduğu maddi ve manevi koşullarla anlatmaya çalışıyor. O, huzuru mahşerde bile "İçrâ Tanrısının" bu zulmün hesabını soracağını söylüyor. Kendi ideolojisi çerçevesinde, Pir Sultan 'Öteki dünyada da davasını sürdüreceğini bu dünyada kalanlara duyurmaya önem veriyor. Şu dörtlük onun davaya olan bağlılığını anlatır:

"Şol içrâ tanrısı yatmaz uyumaz
Kimsenin hakkını kimsede komaz
Hünkar sağır olmuş ünümü duymaz
Mahsumları boğdurur padişahım var"

Görüldüğü gibi Pir Sultan, baskı, zulüm ve zorbalığın siyasi iktidardan kaynaklandığını; iktidar sahiplerinin mazlumun acılarına kulak tıkadığını, zorbaya kol kanat olup, mazlumu katlettirdiğini söylüyor. Bu tesbiti yapan Pir Sultan çıkış yolunu gösteren politikaları berrak bir biçimde tespit etmekte de oldukça ustadır. Esas darbenin kime indirilmesi gerektiğini çok açık söyleyebiliyor. İşte örneği:

"İstanbul şehrinde ol sahibi devlet
Tacı devlet ile sallınmalıdır."

Pir Sultan'ın toplumsal gerçekçiliği, günlük yaşamın olgularına kapalı değildir. O halkın yakındığı her olumsuz olguya parmak basmıştır. Zaten Pir Sultan geleneğini halk edebiyatımızda, öz ve estetik olgunluk açısından evrensel konuma ulaştıran temel olgulardan biridir bu. Yaşamını toprağa bağlayan, toprağı işlediği araç-gereçlere sımsıkı bağlı olan köylü duyarlılığını buluruz Pir Sultan'da. O "öküzü hoşça tutun" derken; öküzün köylünün yaşamındaki önemine parmak basmaktadır.

Dayanağı mazluma baskı ve zulüm olan bir devlet, bütün çarkları ile kokuşmuş bir devlet demektir. Çürümüş olan bu çarkın tek dayanağı sınıflı topluma geçişten bu yana baskı, zulüm, rüşvet vb. olmuştur. Bu olgular Anadolu köylüsünün de Selçukludan bu yana bitmek bilmeyen bir derdidir. Çürümüş olan bu mekanizmayı Pir Sultan şöyle anlatır:

"Koca başlı koca kadı
Sende hiç din iman var mı?
Haramı helalı yedin
Sende hiç din iman var mı?."

Böylesine çürümüş bir çarkı döndürmek için tek çıkar yol yalan ve demagojidir. Egemen sınıflar sarsılan düzenlerini devam ettirmek için tarih boyunca bu gerici ilkeye sarılmışlardır. Çünkü onların ayakta durabilmeleri, olguları tersyüz edebilmelerine bağlıdır. Bu nedenle de güzeli çirkin, doğruyu yanlış göstermede ustalaşmışlardır.

"İman eder amel etmez
Hakkın buyruğuna gitmez
Kadılar yaş yere yatmaz
Hiç böyle bir şeytan var mı?."

diyen Pir Sultan'ın dile getirdiği olgu da budur.

Pir Sultan gerçekçiliği slogan gerçekçiliği değildir. Olguyu kabacak tanımlamanın şiir olmayacağı açık bir gerçektir. Pir Sultan olguları tanımlarken insanların düşünmelerine önem veriyor. Dinleyici ya da okuyucu, olgunun kendi yaşamından bir kesit olduğunu görüyor. Ama, olguyu aktaran insanın kullandığı soyutlama ve benzetmeler iletilmek istenen bildiriyi daha da etkili kılıyor. Düşmanların saldırısına uğramış bir insanın, dostlarının bağlılıklarını ilettikleri bir davranış karşısında Pir Sultan duygularını şöyle dile getiriyor:

"Şu il'lerin taşı bana hiç değmez
İlle de dostun gülü yareler beni."

Darağacına götürülen Pir Sultan'ı taşlaması için, Hızır Paşa halka zor kullanır. Baskı zoru ile Pir Sultan'a taş atan halkın içinden bazıları da gül atar. İşte Pir Sultan yukarıda mısralarda bunu anlatmaktadır. Bugün bile şiirimizde hem öz hem de biçim yönüyle böylesine olgunluğa ulaşmış örnekler sadecek birkaç şairimizde vardır.

Sonuç olarak diyebiliriz ki: Pir Sultan geleneği halk edebiyatımızda kaba gerçekçilik düzeyini aşabilmiş en temel taşlardan biridir.

(DEVAM EDECEK)

Bedrettin Cömert Şiir Yarışmasına bu akşama dek katılabiliniyor

Bedrettin Cömert Sanat Etkinlikleri Düzenleme Komitesi tarafından Cömert'in anısını sürdürmek amacıyla konmuş bulunan "Bedrettin Cömert Şiir Ödülü" için başvurma süresi bu akşam 17.00'de sona eriyor.

Toplumcu gerçekçi şiirimize katkıda bulunmayı amaçlayan yarışmanın Seçici Kurulu şu adlardan oluşuyor: Hasan Hüseyin, Gülten Akın, Salih Bolat, Abidin Emre, Özgen Seçkin.

Yarışmada birinci gelen ozana 10.000 liralık büyük ödül, üç ozana da 2000 liralık başarı ödülü verilecek.

Yarışmanın başvurma adresi "Bedrettin Cömert Sanat Etkinlikleri Düzenleme Komitesi, Beytepe Kampüsü, Beytepe—Ankara."

«Toplumcu Kocatepe» dergisi, yayınını sürdürüyor

Nisan ayından beri İzmir'de çıkmakta olan iki aylık şiir (düşün) dergisi "Toplumcu Kocatepe" üçüncü sayısını Temmuz-Ağustos sayısı olarak yayınladı.

Kurucusu ve yayın yönetmeni Yaşar Aksoy, sahibi Necmettin Şit Allemoğlu, sorumlu yazışleri müdürü Fatma Zehra Aksoy olan dergi, yayın ilkesini "Toplumcu yönde, Atatürkçü ve Kuvayı Milliyeci bir düşün çizgisi izler" ibaresiyle açıklıyor.

Derginin üçüncü sayısında Necmettin Şit Allemoğlu'nun "İmge", Yalçın Ulukaya'nın "Anadolu Birleşiminde Tinsel Öğe." Kemal Bayrakçı'nın "Şiir Yaşamın Kendisidir" ve Ozan Bora'nın "Söz Arasında" başlıklı yazıları, şiir üzerine Mehmet Doğan, Ioanna Kuçuradi ve Behçet Necatigil'in yazılarından bölümler, Nevzat Tezelli, Nevzat Kırkpınar, Ahmet Günbaş, Aydın Hatipoğlu, Ü.Yaşar Işıkhan, Cavit Atakan, Kemal Bayrakçı, H.Murat Gürarslan, Serdar Ünver, Cuphi Aytimur, Emin Argur Baran, Yavuz Gülbahar ve Nedim Yaşar Gürsoy gibi ozanların şiirleri yer alıyor.

Daha önce Mayıs-Haziran sayısını Hasan Tahsin Özel Sayısı olarak çıkaran "Kocatepe" Eylül Ekim sayısını da tümüyle Şeyh Bedreddin'e ayırdığını açıklıyor.

"Toplumcu Kocatepe" Dönemeç, Yeni Sanat ve Küçücük'ten sonra İzmir'de son iki yılda yayınlanan dördüncü sanat-edebiyat dergisi oluyor. "Toplumcu Kocatepe" özellikle adları bilinmeyen genç şairlere olanak tanımayı amaçlıyor.

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

Hitler'in generallerinden Halder'in defterinde yazan "Yukarı Silezya için 150 Polonya üniforması" notunun ne anlama geldiği 1 Eylül 1939 günü anlaşıldı

● *İkinci Dünya Savaşı 41 yıl geride kaldı. Ama savaş tehlikesi yine güncel. Tartışmalar savaş üzerinde yoğunlaşıyor. Kafalardaki sorulara karşı İkinci Dünya Savaşı zengin örneklerle dolu. Ama çoğu bu örnekleri çoktan unutmuş görünüyor*

● Hitler üzerine Alman Üniforması giydirdiği toplama kamplarındaki 150 mahkumu öldürüp Alman sınırına bırakıyor ve ardından Alman radyoları Polonya'nın Almanya'ya savaş ilan ettiğini haber veriyordu

Hitler'in düzenlediği senaryo ve savaş başlıyor

● İkinci Dünya Savaşı 1939'da başladı. Aslında savaş 1930'lardan itibaren dünyanın gündemine gelmişti

17 Ağustos 1939: "Yukarı Silezya için tam takım 150 Polonya üniforması" Hitler'in generallerinden Halder'in güncesinde yer alan bu garip notun ne anlama geldiği, savaştan sonra anlaşılacaktı. Nazi elebaşıları Polonya'ya girişecekleri saldırıyı "haklı" göstermek için kanlı bir komplo hazırlamışlardı.

Canavarca plan çok basitti: SS ile Gestapo, toplama kamplarındaki mahkumlara Polonya askerlerinin üniformalarını giydirecek, ellerine Polonya silahları tutuşturulmuş olan bu masum insanlar, Alman-Polonya sınırı yakınlarındaki Glewit Alman Radyo istasyonunun çevresine "ölü" ve "yaralı" olarak serpiştirilecekti. radyo istasyonunda Polonya dilinde yapılan ve Polonya'nın Almanya'ya savaş ilan ettiğini açıklayan bir konuşmayla da mizansen tamamlanacaktı. Tabii sabahın erken saatlerinde "meydana gelen" bu olayın Alman basın organlarınca bütün dünyaya ilan edildiği saatlerde Nazi orduları Polonya sınırını geçmiş olacaklardı. Alman askeri saldırısına Goebbels'in propaganda saldırısı eşlik edecek, "saldırgan Polonya" çığırtkanlığı yeri göğü inletirken, Hitler'in "barış çağrıları" bütün dünyaya yayılacaktı.

Nitekim 1 Eylül 1939'da Almanya'nın Polonya'ya saldırısı hemen hemen bu senaryoya uygun olarak yürütüldü. İki gün sonra İlgiltere ve Fransa, Polonya ile aralarındaki anlaşma uyarınca Almanya'ya savaş ilan ettiler.

Böylece Polonya saldırısı bir dünya savaşına yol açıyordu. İkinci Dünya Savaşı, 1939'dan 1945'e kadar altı yıl boyunca sürdü, dünya nüfusunun yüzde seksenini ve 61 ülkeyi içine çekti. Savaş Avrupa, Asya ve Afrika kıtalarına, Atlantik ve Pasifik Okyanuslarına yayıldı. Avustralya'nın kıyılarına dek uzandı. 50 milyondan fazla insanın canını aldı, büyük yıkıma neden oldu

İkinci Dünya Savaşı 41 yıl geride kaldı. Ama savaş tehlikesi güncel. Bu yüzden, her savaş dönemi öncesinde gazetesinde gibi bugün de savaş üzerine tartışmalar yoğunlaştı. Yeni bir savaş tehlikesi nereden geliyor? Savaşın kaynağını zayıflatmak için ne yapmak gerek? Acaba dünya yeni bir felaketten nasıl kurtulabilir? Sovyetler Birliği karşısında "yumuşamak mı, direnmek mi savaşı yakınlaştırır?" Bu ve benzeri sorular bakımından İkinci Dünya Savaşı zengin örneklerle dolu.

1929 yıllarında başlayan ekonomik bunalım, artan işsizlik ve sosyal-demokratların başarısızlığı Hitler'in gelişmesi için uygun bir zemin yarattı. Bu yıllarda işsizliği protesto etmek isteyen Almanlar sık sık gösteriler yapıyorlardı

Savaşa yol açan gelişmeler ve 1929 buhranı

GENELLİKLE İkinci Dünya Savaşının 1939 Eylülünde başladığı söylenir. Gerçekten de savaş bir "dünya savaşı" olarak 1939'da başladı. Ama savaşa yol açan gelişmeler açık bir biçimde 1930'ların ilk yıllarında ortaya çıktı.

ABD'de başlayıp bütün kapitalist dünyaya yayılan 1929 ekonomik bunalımı savaşın tohumlarını eken iktisadi etken oldu. Kapitalist dünyayı büyük bir ekonomik çöküntü, görülmemiş bir işsizlik sardı. Tabii bu durum kısa zamanda toplumsal huzursuzluklara yol açtı. Tek tek ülkelerde siyasal çalkantılar başgösterdi. Bu şartlarda Birinci Dünya Savaşının getirdiği yıkımı istismar eden aşırı sağcı fikirler halk kitlelerini etkileyebilecek uygun bir ortam buldular.

Dünyanın kaderi bakımından en önemli ve talihsiz gelişme, 1933 yılında Nazi partisinin başbuğu Hitler'in iktidara gelmesi oldu. 1930'lara kadar meydanlarda fanatik konuşmalar yapan Hitler'i ciddiye alan yoktu. 1928 seçimlerinde Nasyonal Sosyalist Partisinin Mecliste kazandığı sandalye sayısı 12'ydi. Ancak Almanya'da mevcut işgücünün hemen hemen yarısının işsiz kaldığı, iflasların çığ gibi arttığı şartlarda Hitler'in milliyetçi, ırkçı ve emperyalist propagandası etkisini göstermeye başladı.

Naziler'in propaganda Şefi Göebbels konuşurken. Göebbels Polonya sınırında Hitler'in düzenlediği tertipten sonra yalana dayanan Nazi propagandası işlemeye başlıyor, dünyaya ve Almanlara Polonya'nın saldırdığını yayıyordu.

1929 bunalımını izleyen 1930 ve 1932 seçimlerinde Nazi Partisinin sandalye sayısı önce 107'ye ardından da 230'a çıktı. Artık Hitler kendini Alman tekelci kapitalistlerine de kabul ettirmişti. Nazi komandolarının terörü, kendisine karşı güçlü bir cephenin oluşamaması, sosyal-demokratların ve devlet yöneticilerinin aymazlıkları ve teslimiyetlerinden yararlanan Hitler, 1933 Ocakında başbakanlık koltuğuna oturdu.

Büyük bunalımın dünya çapındaki etkileri de savaşı yakınlaştıran bir rol oynadı. Kapitalist ülkeler ekonomik çöküntüden korunmak için gümrük duvarlarını yükselttiler, ticareti kısıtladılar. Milliyetçilik ve emperyalist eğilimler kabardı. Daha da önemlisi, Birinci Dünya Savaşından sonra çeşitli barış antlaşmalarıyla kurulmuş olan statüko çatırdamaya başlıyordu. Versay antlaşmasıyla Almanya üzerine konmuş olan tazminatlar 1932 Lozan Konferansında kaldırıldı. Silahlanma yarışı tekrar başladı. Bu kargaşa ortamından yararlanan Hitler, büyük bir silahlanma programını adım adım uygulamaya koydu.

Japonya'nın Mançurya'yı işgali

JAPON militarist kliğinin sözcülerinden General Honjo, 1931 yazında şöyle söylüyordu:

"Ülkemizin durumunu güçlendirmek için, dünyanın içinde bulunduğu ekonomik buhrandan, Sovyetler Birliği'nde Beş Yıllık Planın henüz tamamlanmamış olmasından ve Çin'in parçalanmış halinden derhal yararlanmalıyız. Bütün etmenler, Mançurya ve Moğolistan'ın daha yoğun işgalini ve Sibirya'ya daha önce yapılan askeri harekatın amaçlarını gerçekleştirmek için kullanılmalıdır. Çin'in birliği, Sovyetler Birliği'nin varlığı ve Amerika'nın Uzak Doğu'ya sızması, bütün bunlar bizim çıkarlarımızla uyuşmaz."

Nitekim 1931 yılının sonuna doğru Japon emperyalistleri Çin'in Mançurya bölgesini işgal ettiler. Bu olay, İkinci Dünya Savaşının ilk kıvılcımıydı. Ama İngiltere ve Fransa'nın etkisindeki Milletler Cemiyeti olayı geçiştirdi. Ne var ki Mançurya işgalinin daha sonraki gelişmelere büyük etkisi oldu.

Bir kere Japonya'nın hareketi, mevcut statükoya indirilmiş ağır bir emperyalist darbeydi. Versay antlaşması, Washington Konferansı ve Paris Paktı gibi anlaşmalar çiğnenmişti. Öte yandan bu olay, İtalya ve Almanya'daki faşist diktatörlere örnek oldu. Japonya yapacağını yapmış, barışın korunmasından yana olan Batılı güçler ise seyirci kalmışlardı.

Yarın: Hitler'in saldırılarına karşı iki yol vardı: Direnmek veya boyun eğmek

ANADOLU BASINININ BÜYÜK TAARUZU

Hazırlayan: ZEKİ SARUHAN

4-5-6-7 Eylül ve "İzmir'e doğru"

«Yunanistan'da savaş aleyhtarı gösteriler yapılıyor»

● İstanbul basını da susmuyordu artık. Sansür memurları artık kelimelerin üzerini çizmeye, "Bu yazı girmez" demeye cesaret edemiyorlardı

4 Eylül: «Herkes vazife başına»

Yunan göçmenleri dün bir çığ gibi İzmir'e akmaya devam etmişti. İngilizlerin İstanbul Yüksek Komiseri Londra'ya çektiği yıldırım telgrafta durumun gittikçe kötülediğini yazıyor, Yunanistan'ın Pire Limanında savaş aleyhtarı gösteriler patlak veriyordu. Yunan gazeteleri hükümetin istifasını istemeye başlamışlardı.

İnönü mevzilerinde şiddetli çarpışmaların olduğu günün ertesi, 4 Eylül'de Anadolu basını sevinçli haberler vermeye devam ediyordu "Münhezim (yenik) düşman ordusu ricata, ordumuz takibe devam ediyor." Böyle yazıyordu Hakimiyeti Milliye. Ayrıca cephe ilerisine uçaklarımız tarafından atılan Türkçe ve Rumca bildirilerin tam metnini veriyordu. Türkçe bildiride "Sevgili Türkiyeliler" deniyordu. "Türk ordusu Yunan ordusunu perişan etti. Yunan ordusu geçtikleri yerlerde Müslüman ahaliye eziyet ediyor. Köyleri, harmanları yakıyor, kadınlara, çocuklara işkence ediyor. Ey ahali, sakın korkmayın. Kadın ve çocuklarınızı düşman geçerken emin yerlere saklayınız. Köy yakmaya, yol tahrip etmeye kalkışan düşmana hücum ediniz. Herkes bilsin ki Türk ordusu yetişir". Rumca bildiride, Yunanlılara her türlü zulüm ve yangından sorumlu oldukları hatırlatılıyordu.

Gazetenin bugünkü başyazısı "Aldanmıyacağız" diyordu. "Akdenize vasıl olduktan sonra Venizelos, Kürzon ve daha başkaları ile görüşürüz. Muallaktaki işleri, hesapları hallederiz." Sovyet Hariciye Bakanı Karahan'ın Büyük Millet Meclisi Hükümetine gönderdiği tebrik telgrafı da bugünkü Hakimiyeti Milliye'de yer alıyordu. Devrimci Sovyetler, "Ordunuzun zaferi, Rus milletini de aynı derecede sevindirdi, Türk halkı Mustafa Kemal'in önderliği ile emperyalizme direnecek gücü buldu" diyorlardı.

"Herkes vazife başına" diyordu Babalık. Bir baba edasıyla. "Ordular ilk hedefiniz Akdenizdir, ileri!"

Açıksöz de "Akdeniz'e..." diyordu. Anadolu'da sevinç ve şenlikleri yazıyordu. A.Nuri, Büyük zafer üzerine hemen bir şiir yazmıştı: "Asker Türkülerinden: 26 Ağustos..."

Yenigün'ün baş haberinde de "Kahraman Ordumuz hızla Akdeniz'e ilerliyor" deniyordu.

Bugün çok sıcak bir hava vardı. Bununla birlikte tarih, bugün 50 kilometrelik bir takip yürüyüşü yapan ordunun en büyük ihtiyacının su değil çarık olduğunu yazıyor. Bu hızlı yürüyüşe çarık dayandırılamıyordu.

Fransız Komünist Partisi yayın organ, L.Humanite (İnsanlık) bugünkü sayısında "Yunan hezimeti" diye yazıyordu ve alaylı alaylı soruyordu: "Emperyalizm nereye götürürmüş?"

5 Eylül: İstanbul basını da susmuyor

Açıksöz, dünkü askeri harekatı aktardıktan sonra büyük zaferin nasıl kazanıldığını anlatıyor, Lütfi imzalı bir yazıda "Köylü kadınlarımıza şükran borçluyuz" deniyordu.

Yenigün "Ordumuz Bursa yönünü açtı. Üçüncü bir İnönü zaferi kazandık" diye yazmıştı. Babalık, "Her tarafta zaferimiz kutlanıyor" diyor, zaferimizin faydalarını anlatan bir yazı yayınlıyordu.

Hakimiyeti Milliye'nin yazıları ise şu başlıkları taşıyordu: "Geniş bir ihanet planının yıkılması", "İnönünde düşmana bir darbe daha", "Taarruz hareketimizin ikinci safhası gelişiyor". Bundan başka Hakimiyeti Milliye'de taltif edilen kumandanların adları ve Başbakan Rauf Bey'in Rus Dışişleri Bakanının tebrikine cevabı yer alıyordu.

İstanbul basını da susmuyordu artık. Hiç bir sansür memuru bu yazıların üstünü çizmeye cesaret edemezdi. Bu İstanbul basını ki, 16 Mart 1920'de İstanbul işgal edildiği zaman işgal kuvvetlerinin bildirisini birinci sayfada olduğu gibi basmak zorunda kalmış, 23 Nisan 1920'de Ankara'da Meclis açıldığında bu olaydan tek kelimeyle söz edememişti. İşte şimdi Anadolu yaylalarından kopup gelen bir sel, sansür belasını da etkisiz hale getirmişti. Vakit "Bir hülyanın bedeli" diye yazıyordu. "Küçük Yunanistan için emperyalizm hülyalarına ait son büyük taksitleri ödemek zamanı gelmiştir."

Fransız basını da Türk zaferini iyiden iyiye öğrenmişti artık. Le Petit Parisien "Türk yıldırım saldırısı Yunan ordularını 10 günde tam bir hezimete uğrattı". Le Temps ise "Yunanistan Küçük Asya'dan vazgeçti" diyordu.

6 Eylül: Kutlama telgraflarının ardı arkası kesilmiyor

İzmir'e ulaşmaya daha üç gün var. Mustafa Kemal, her gün yaptığı gibi bugün de Başbakana çektiği telgrafta askeri durumu bildirdi ve "Düşman ricat sırasında hemen bütün malzemesini terkediyor. Alaşehir ve Kula birliklerimiz tarafından işgal edildi" diye yazdı. Yenişehir, Köşk, Tire, Bayındır, Akhisar, Balıkesir, Söke, İnegöl, Soma, Kırkağaç, Gönen, Pazarcık, Umurlu, İvrindi, Balya, Bilecik'de bugün kurtarılmıştı. Anadolu basını bunun hangisinin müjdesini versindi?

Yeni Yunan Kumandanı Polyemekalis kumandayı ele almak üzere İzmir'e geliyordu ama Hakimiyeti Milliye şu soruyu soruyordu haklı olarak: "Düşman enkazının yeni ve asaslı bir muharebe kabul etmesi mümkün mü?" "Her tarafta zafer neşesi içinde halkımız icrayı şaduman ediyordu" Hakimiyeti Milliye buna örnekler veriyordu. Ankara'da sürekli toplantı halinde bulunan Meclis'e gönderilen kutlama telgraflarının da ardı arkası gelmiyordu. Hakimiyeti Milliye Batı basınının yazdıklarından örnekler veriyor, İzmir'den haberler sunuyordu okuyucularına.

Açıksöz: İkinci safhanın gelişmesi diye anlatıyordu. "İzmir'de vapur merdivenlerine tırmanmaya başladılar." "Türkler geliyor!"

Yenigün de "Ordumuz başdöndürücü bir hızla İzmir yönüne ilerliyor" diyordu. Evet ilerliyordu ama ille şu çarık derdi olmasa... Bugün, ikinci ordu, ikmal katarlarıyla 11.297 çift çarık, 87 çift potin, 373 çift yemeniyi Altıntaş'a getirmişti. Ordunun yiyecek ikmali arkadan yetişebilen katarlardan, halktan satınalma yoluyla, bazı yerlerde düşmanın yakmaya fırsat bulamadan terketmek zorunda kaldığı erzak depolarından sağlanıyordu. Doğrusunu söylemek gerekirse ordu et sıkıntısı çekmiyordu. Etlik hayvanlar sürüler halinde ordunun arkasından yetiştiriliyordu. Ne var ki bu hızlı takipte çarık kimya haline gelmişti. Erlerin yarısı yalnayaktı. Çiçeklerin açtığı İzmir dağlarında, yel gibi kaçan düşmanın arkasından koşan orduya çarık dayanmıyordu. Atların bir kısmı da nalsız ve mıhsız kalmıştı. Birçok binek hayvanında ise eğer vuruğu meydana gelmeye başlamıştı... Yunan ordusunun Trakya'da da isyana başladığını, erlerin subaylarını kestiğini haber veriyordu.

7 Eylül: «Hakkımız teslim edilmeli»

Bugün İzmir'deki Yunan siyasi komiser, İngilizlere koşarak Türklerin 20 millik yakına geldiklerini belirtmiş ve İngilizlere sığınıp sığınamayacağını sormuştu. Ona İron Duke gemisine sığınabileceği cevabı verilmişti. Le Temps elbette bugünkü sayısında "Yunan Hezimeti" diye yazacaktı. El atına binen çabuk inerdi. Açıksöz "Düşman tam bir çöküş içinde karmakarışık kaçmaktadır" diye yazıyordu O zamanki Rusya Türkiye'ye dosttu ve Açıksöz "Dost Rusya'nın tebrikleri" ni bildiriyordu. Babalık da Rusya ile Türkiye arasındaki tebrik ve cevap telgraflarını bugün verebilmişti. O ayrıca bu zaferin meyvalarının hakkıyla toplanmasını da düşünmeye başlamıştı. "Hakkımız teslim edilmeli" diye yazıyordu. Konya'nın Öğüt'ü de bu askeri harekatın arkasını çoktan görmüş yeni bir kavgaya hazırlanıyordu: "Askeri zaferden sonra: "Herşeyden evvel iktisadi bir program hazırlayalım".

Hakimiyeti Milliye'nin bugün 601. sayısı yayınlanmıştı. İngiliz Başbakanının mütareke teşebbüsünü, Yunanlıların bir ateşkes rica ettiklerini, İzmir'de telaşın gittikçe arttığını, Hakimiyeti Milliye'den okuyan Ankaralılar gizli bir gururla gülümsemiş olmalılar. Aynı okuyucuların canlarının sıkacak olay ise Yunanlıların kaçarken, Eskişehir'de yaptıkları kundakçılıktı. Hakimiyeti Milliye bunu da anlatıyordu.

İzmir'de Anadolu adıyla yayınlanırken, işgal üzerine Antalya'ya taşınmış olan ve kavgasına devam eden Haydar Rüştü'nün Antalya'da Anadolu'su bugün "İzmir'e Doğru" başlığını atmıştı.

Yarın: Ve İzmir göründü

Televizyonda Bugün

19.00 HABERLER

19:00 HEİDİ

Sürekli filmin bugün yayınlanacak olan 29. bölümünde Büyükanne ve Clara köye giderler. Kırlarda eğlenirken oradaki çocuklar önce alay eder, sonra Heidi'ye yardım ederler.

19.35 TÜRK HALK MÜZİĞİ

Yaşar Topçam ekrana gelecek.

19:55 ASKERİ TIP

Kemal Demirer ile Yusuf Gökçe'nin hazırladığı programda Silahlı Kuvvetlerin gittikçe büyüyen hekim açığı vurgulanarak, bu açığın giderilmesinin ancak bir askeri tıp fakültesinin açılması ile mümkün olacağı belirtiliyor ve Gülhane Askeri Tıp Akademisi tanıtılıyor.

20:30 HABERLER

21:20 SAKATLAR

Programda sakatlığın tanımı ve sakatlara tanınması istenen yasal haklardan söz edilecek.

21:50 TV'DE SİNEMA

23:30 HABERLER

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

Tekin Akmansoy: «Sunuculuk işinde benim kızımın suçu yok»

Gazetemizde 26 Ağustos günü çıkan "Bayram Özel Eğlence Programındaki Küçük Sunucuya" başlıklı, arkadaşımız Mehmet Yeşil'in yorumu üzerine küçük sunucunun babası TRT Sanat Danışmanı Tekin Akmansoy, özel açıklama yaparak eleştirilere katıldığını ifade etti. Televizyonda Nuri Kantar rolüyle tanıdığımız Tekin Akmansoy şunları söyledi:

"Emekli maaşımla bir TIR aldım. Bir yıl çalıştırdım borcunu ödeyemediğim için sattım. Yazıda geçen kızımın böyle bir programda yer almasına sizinle birlikte ben de karşıyım. Özellikle benim kızım çok genç. Programdaki sunuculuk işinde benim kızımın bir suçu yok. Suç programı böyle hazırlayan kişilerde.

"Kızımın sanatçı olmasını isterim. Zaten seslendirme yaparak istediği yere gelmeye çalışıyor. Kızımın sunuculuk yaptığı programa yazdığınız eleştiriye katılıyorum. Böyle ciddi programlarda daha saygılı olmak gerektiğine inanıyorum.

"Benim için yazdığınız Nöri Kantar böyle yerden buraya geldi.... Beni TV izleyicisi Nöri Kantar olarak tanıdı. 30 yıllık sanatçılık yaptım ve hayatım taksitle yaşamakla geçti. İzmir'de gazinoda kısa bir süre sunuculuk yaptım burda ise fazla bir para kazanmadım. Teşekkür."

Tekin Akmansoy özel açıklama yaptı.

21.50 TV'de Sinema SANCTUARY (Sığınak)

Yönetmen: Tony Richardson
Oyuncular: Lee Remick, Yves Montand, Bradford Dillman
Yapım yılı: 1961

Toplumsal eleştirileri ve zenci haklarını savunuculuğuyla tanınan William Faulkner 1920'lerin Güneyini anlatan romanından TV'ye uyarlanan filmde bir vali kızının kendi isteğiyle kaçakçıların arasında kalışı, bu kanun dışı ortamı bir sığınak olarak kabul edişi işleniyor.

Başrolde Lee Remick oynuyor.

KONU

1920'lerde ABD'nin güneyinde bir kentin valisinin kızı sarhoş erkek arkadaşı yüzünden içki kaçakçılarının arasına düşer. Kaçakçıların şefi Candy'ye aşık olur. Genç kız uzun süre bu kötü ortamda yaşar. Daha sonra polisin çeteyi yakalaması üzerine evine döndüğünde herkes tarafından sevinçle karşılanır. Ancak kaçakçıların arasında kendi isteğiyle kaldığını herkesten saklayacak ve kaçakçı şefi Candy'yi gizli gizli sevmeye devam edecektir.

Radyoda neler var?

TRT–1

11:40 Yurttan Sesler Kadınlar Topluluğu "Evlenmen Gelini Yazık", "Şişman Oğlu vurdular", "Güvende Zeybeği", "Ben Bir Geyik Gezer Gördüm", "Kar Ekmez Alım", "Yüksek Yüksek Tepelere Ev "Başındaki Puşi midir?" türkülerini söyleyecekler

TRT–2

10:30, Geleneklerimiz Göreneklerimiz, 12:45 Türkülerimizin Dünü Bugünü.

TRT–3

10:30 Ülkeler ve Müzikleri, 11:00 Öğleye Doğru'da Haydn, Mozart, Radrigo'dan parçalar, 20:30'da Caz Müziği.